

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსური ანგარიშგება და
მმართველობის ანგარიშგება
2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის
მდგომარეობით

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით ფინანსური ანგარიშგებისა და მმართველობის ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე	1
--	----------

მმართველობის ანგარიშგება 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის:	
მიმოხილვა	2
ფინანსური შედეგების მიმოხილვა	3
რისკის მართვა	4-5
ძირითადი რისკები და არასარწმუნოებები	6
ადამიანური რესურსების მართვა	8
კორპორაციული პასუხისმგებლობა	8

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	10-12
--	--------------

ფინანსური ანგარიშგება 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით:	
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიში	13
მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიში	14
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიში	15
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიში	16

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები	
1. ორგანიზაცია	17
2. მომზადების საფუძველი	17
3. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) მიღება	18
4. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკა	24
5. ბუღალტრული აღრიცხვის კრიტიკული განსჯა და შეფასებების არასარწმუნოების ძირითადი წყაროები	41
6. ფული და ფულის ექვივალენტები	43
7. სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	43
8. კლიენტებზე გაცემული სესხები	44
9. ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	47
10. ძირითადი საშუალებები	48
11. სხვა აქტივები	49
12. გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	50
13. კლიენტების დეპოზიტები	51
14. საიჯარო ვალდებულება	51
15. სუბორდინირებული სესხი	52
16. სხვა ვალდებულებები	53
17. სააქციო კაპიტალი	53
18. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურების დანაკარგებამდე	53
19. გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი საპროცენტო შემოსავლის მქონე და არმქონე აქტივებზე / სხვა ოპერაციების რეზერვი	54
20. საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები	55
21. წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე	55
22. საოპერაციო ხარჯები	56
23. მოგების გადასახადი	56
24. გარანტიები და პირობითი ვალდებულებები	57
25. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება	59
26. კაპიტალის რისკის მართვა	61
27. რისკის მართვის პოლიტიკა	64
28. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	87
29. შემდგომი მოვლენები	89

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველოს („ბანკი“) ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის მიერ წარმოებული ოპერაციების შედეგებს, ფულადი სახსრების მოძრაობასა და კაპიტალში ცვლილებებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად. ხელმძღვანელობა აგრეთვე, პასუხისმგებელია მმართველობის ანგარიშგების მომზადებაზე, ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგებისა და მმართველობის ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მართებული ბუღალტრული პრინციპების არჩევასა და მათ თანმიმდევრულად შესრულებაზე;
- ინფორმაციის წარდგენაზე, ბუღალტრული პოლიტიკების ჩათვლით, რომელიც უზრუნველყოფს მართებული, საიმედო, შესადარი და გასაგები ინფორმაციის არსებობას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარდგენის უზრუნველყოფაზე, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების სპეციფიური მოთხოვნები არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ მომხმარებელმა გააანალიზოს კონკრეტული გარიგების და სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა ბანკის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე;
- ბანკის მიერ მოქმედი საწარმოს დაშვების პრინციპის საფუძველზე მუშაობის უნარის შეფასებაზე;
- მმართველობის ანგარიშგებაში ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით განსაზღვრული ინფორმაციის განმარტებაზე; და
- ფინანსური ანგარიშგების შესატყვისი მმართველობის ანგარიშგების მომზადებაზე.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- ბანკში ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და შენარჩუნებაზე;
- ისეთი ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც წარმოადგენს და ხსნის ბანკის გარიგებებს და ნებისმიერ დროს უზრუნველყოფს ბანკის ფინანსური მდგომარეობის საკმარისი სიზუსტით წარდგენას და ფასს-ის მოთხოვნებთან ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისობას;
- სავალდებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე საქართველოს კანონმდებლობისა და ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად;
- ბანკის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების თავიდან აცილებასა და აღმოჩენაზე.

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება და მმართველობის ანგარიშგება ბანკის დირექტორატის მიერ დამტკიცებულია გამოსაშვებად 2020 წლის 2 მარტს.

დირექტორატის სახელით:

თამარ გოდერძიშვილი
გენერალური დირექტორის
მოვალეობის შემსრულებელი

2020 წლის 2 მარტი
თბილისი, საქართველო

გულნარა მარშანიშვილი
მთავარი ბუღალტერი

2020 წლის 2 მარტი
თბილისი, საქართველო

დახურული სააქციო საზოგადოება ხალივ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

მიმოხილვა

სააქციო საზოგადოება „ხალივ ბანკ საქართველო“ („ბანკი“) არის სს „ყაზახეთის სახალხო ბანკის“ საკუთრებაში არსებული მისსივე შვილობილი კომპანია, რომელიც საქართველოს ბაზარზე 2008 წლიდან ოპერირებს.

2009 წელს ბანკის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენდა საბანკო პროდუქტების გასაყიდად ყველა აუცილებელი პირობის შექმნა, კერძოდ, საბანკო ინფრასტრუქტურის მოწყობა, კვალიფიციური თანამშრომლების მოზიდვა და საოპერაციო საქმიანობის ფორმალიზება.

2010 წლიდან მოყოლებული ბანკი აქტიური ოპერაციებითაა დაკავებული და საფონდო ბაზარზე ახორციელებს სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების შესყიდვისა და ბანკთაშორის ტრანზაქციებს. 2010 წლის პირველი კვარტლის შემდეგ ბანკი ჩაერთო სესხების გაცემის აქტიურ პროცესში, რაც დღემდე წარმატებით მიმდინარეობს.

ბანკს აქვს რვა კარგად მოწყობილი წარმომადგენლობითი ოფისი (ფილიალი), აგრეთვე ბანკომატებისა და გადახდის ტერმინალების ქსელი. რვიდან ორი ფილიალი განთავსებულია ქვეყნის დედაქალაქის გარეთ (ბათუმსა და ქუთაისში), დარჩენილი ექვსი ფილიალი კი ფუნქციონირებს დედაქალაქში.

ბანკის მიზანია, წარმატებული საქმიანობა გააგრძელოს ყველა საბაზრო სეგმენტში, მათ შორის, საცალო, მცირე და საშუალო ბიზნესის, კორპორაციული ბიზნესის სეგმენტებში. ამ მიზნით ბანკი კლიენტებს სთავაზობს მომსახურებათა ფართო სპექტრს - საკრედიტო პროდუქტებს, სახელფასო პროგრამებს, მიმდინარე ანგარიშებისა და ვადიანი ანაზღაურების დიდ არჩევანს, ბარათებს, დისტანციურ საბანკო სერვისებსა და დოკუმენტურ ოპერაციებს. ბანკს მნიშვნელოვანი ინვესტიციები აქვს ჩადებული საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და საგადახდო სისტემების განვითარებაში და წარმატებას აღწევს ბაზარზე ინოვაციური საბანკო პროდუქტების თვალსაზრისით. ბანკს აქვს კარგად ჩამოყალიბებული საერთაშორისო საკორესპონდენტო ურთიერთობები, რომელთა მეშვეობით გადახდის ტრანზაქციების განხორციელება მთელი მსოფლიოს მასშტაბითაა შესაძლებელი. ბანკი ჩართულია SWIFT და საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“) დროის რეალურ რეჟიმში ანგარიშსწორების (RTGS) სისტემებში.

ახლო მომავალში ბანკი გეგმავს ფინანსური სერვისების ხარისხის გაუმჯობესებასა და კლიენტებისათვის ახალი, ინოვაციური პროდუქტების შეთავაზებას. კერძოდ, ბანკის ახალი პრიორიტეტი იქნება საცალო რესურსები და მათი გავრცელების არხები - ახლის შემუშავება და არსებულის გაუმჯობესება. გარდა ამისა, ხარისხის გაუმჯობესების ერთ-ერთ კომპონენტად, საბანკო პროდუქტების შემუშავებასთან ერთად, განიხილება პროდუქტების ხელმისაწვდომობის გაზრდა ბანკის ფილიალების ქსელისა და დისტანციური მომსახურების არხების განვითარების გზით.

ბანკის სტრატეგიის წარმატებით განხორციელება მოითხოვს ამ სტრატეგიის ბანკის შიდა ზედამხედველობის ქსელის მიხედვით გამართვას. ბანკში ფუნქციონირებს რისკის მართვისა და შიდა კონტროლის მძლავრი სისტემები, რაც მას საშუალებას აძლევს, სტრატეგიის განხორციელების პარალელურად, დაადგინოს რისკის დასაშვები ოდენობები და მყისიერად გამოავლინოს, შეაფასოს, მართოს და ანგარიშებში ეფექტურად ასახოს სხვადასხვა დროს არსებული რისკები.

ინფორმაცია აქციათა შესყიდვის თაობაზე

2019 წლის 10 ივნისს ბანკმა გამოუშვა 14,000 ჩვეულებრივი აქცია ნომინალური ღირებულებით 1,000 ლარი და ბანკის სააქციო კაპიტალმა შეადგინა 76,000 ჩვეულებრივი აქცია. ბანკს გამოსყიდული აქციები არ ჰქონდა. ამჟამად ბანკს გამოშვებული აქვს ერთი კლასის ჩვეულებრივი აქციები, რომლებიც სრულადაა გადახდილი. პრივილეგირებული აქციები ბანკს არ აქვს. ჩვეულებრივ აქციებთან დაკავშირებული უფლებები და მოვალეობები აღწერილია ბანკის წესდებაში. გამოშვებული ჩვეულებრივი აქციების ხმის უფლება შეზღუდული არ არის და თითოეულ ჩვეულებრივ აქციას ერთი ხმა გააჩნია. წლის განმავლობაში სააქციო კაპიტალის მოძრაობა აღწერილია ფინანსური ანგარიშგების მე-17 შენიშვნაში.

დახურული სააქციო საზოგადოება ხალივ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ფინანსური შედეგების მიმოხილვა

გრძელვადიან თანამშრომლობასა და უმაღლესი ხარისხის ფინანსურ პროდუქტებსა და მომსახურებაზე გათვლის შედეგად ბანკი კორპორაციულ სეგმენტში მყარად იკავებს ადგილს. სეზონის მიერ გამოცემული კომერციული ბანკების კონსოლიდირებული ანგარიშის მიხედვით, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკი მთლიანი აქტივების ოდენობით მიხედვით მეათე ადგილზეა, ხოლო საბანკო სექტორში წილი 1.1% შეადგენს.

2019 წელს საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტო „ფიტჩ რეიტინგმა“ („FITCH“) ბანკის „ემინენტის დეფოლტის გრძელვადიანი რეიტინგი“ („IDR“) „BB“-დან „BB“-ზე შეცვალა. პერსპექტივა დადებითია და ბანკის საქმიანობის სწრაფ ზრდასა და გაუმჯობესებულ მედეგობას ასახავს. ამავე სააგენტომ ბანკის სიცოცხლისუნარიანობის რეიტინგი („VR“) შეაფასა რეიტინგით B+, რადგან, მისი აზრით, ბანკი საკმარისად დამოუკიდებელია დამფუძნებელი ბანკისგან კრედიტების ინიცირებისა და დამტკიცების თვალსაზრისით.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ერთ-ერთი ძირეული ფინანსური მაჩვენებელი, ბანკის კაპიტალის უკუგების კოეფიციენტი (ROE) მცირედით შემცირდა წინა წელთან შედარებით. 14.22%-დან იგი 10.15%-მდე ჩამოვიდა, რაც მოსალოდნელი იყო და ძირითადად გამოწვეული იყო საპროცენტო მარჟის შემცირებითა და 2019 წლის მარტში კაპიტალის ინექციით.

სხვა ძირეული მაჩვენებლები, როგორებიცაა სესხზე დანაკარგის კოეფიციენტი (LLR) (1.81%), საოპერაციო ხარჯების ფარდობა შემოსავალთან (51.3%) და ინტელექტუალური რესურსების გადინება (პერსონალის კარგვა) (9.6%) წინა წელთან შედარებით მცირედით შეიცვალა (2018: 1.79%, 48% და 9.6% შესაბამისად).

აღსანიშნავია, რომ ბანკის სესხზე დანაკარგის კოეფიციენტი შესაბამისობაშია საქართველოს მთელი საბანკო სექტორის მაჩვენებლისა. 90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული უმოქმედო სესხების მაჩვენებელი (NPL90+) გაუარესდა და 2018 წლის ბოლოს დაფიქსირებული 2.7%-დან 6%-მდე გაიზარდა.

სხვა მაჩვენებლებში ცვლილებები უმნიშვნელოა. შეიცვალა ბანკის დეპოზიტარებისა (2019:13,746; 2018: 14,099) და დაქირავებულ პირთა (2019: 235; 2018: 225) რაოდენობა.

ბანკს სრულად აქვს შესრულებული სეზონის მოთხოვნები. კერძოდ, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

- პირველადი კაპიტალი - 102,860 ათასი ლარი, მოთხოვნილი 50,558 ათასი ლარის ნაცვლად.
- მთლიანი პირველადი კაპიტალი - 102,860 ათასი ლარი, მოთხოვნილი 63,034 ათასი ლარის ნაცვლად.
- მთლიანი საწესდებო კაპიტალი - 120,353 ათასი ლარი, მოთხოვნილი 95,869 ათასი ლარის ნაცვლად.

სხვა მნიშვნელოვანი ფინანსური მონაცემები ასახულია ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში.

რისკის მართვა

რისკის მართვის ღონისძიებები იმართება რისკის მართვის გაერთიანებული სისტემის ფარგლებში. რისკის მართვის პროცესში ყველა მმართველობითი რგოლის მონაწილეობა, კომპეტენციათა მკაფიო გამოიჯვნა და სხვადასხვა პირს შორის კომუნიკაციის ეფექტურობა ხელს უწყობს ბანკის სტრატეგიული და რისკის მართვის ამოცანების ცხადად ჩამოყალიბებასა და დასაშვები რისკის მაჩვენებლების დაცვასა და რისკის გონივრულად მართვას.

ბანკის მმართველობის სტრუქტურა უზრუნველყოფს ზედამხედველობისა და ანგარიშვალდებულების ადეკვატური დონის არსებობასა და მოვალეობათა მკაფიო განაწილებას. ზოგადი პასუხისმგებლობა დასახულ ამოცანებთან შესაბამისობასთან აკისრია სამეთვალყურეო საბჭოს, დირექტორატი („დირექტორატი“) ზედამხედველობას უწევს და ხელმძღვანელობს ბანკის ყოველდღიურ საქმიანობას.

ბანკში მოქმედებს რისკის მართვის შემდეგი მთავარი ორგანოები: სამეთვალყურეო საბჭო, დირექტორატი, აუდიტის კომიტეტი, ფინანსური რისკებისა და პორტფელური ანალიზის სამმართველო, აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი, შიდა აუდიტის დეპარტამენტი, ხაზინის დეპარტამენტი და საკრედიტო კომიტეტები:

დახურული სააქციო საზოგადოება ხალივ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

- ბანკის აქტივების, ვალდებულებებისა და რისკის მართვის ღონისძიებებზე, პოლიტიკასა და პროცედურებზე ზოგადი პასუხისმგებლობა ეკისრება დირექტორატს. იგი განსაზღვრავს ბანკის ძირულ ფასეულობებს, აწესებს ბანკის სტრატეგიას და აკონტროლებს მის განხორციელებას რისკის მართვისა და შიდა კონტროლის ძლიერი და ეფექტური სისტემების მექანიზმების საშუალებით. რისკის მართვის სისტემის ეფექტურად განხორციელების მიზნით, დირექტორატის რისკის მართვასთან დაკავშირებული ცალკეული ფუნქციები დელეგირებული აქვს ბანკის შიგნით მოქმედ გადაწყვეტილების მიმღებ და ადმინისტრაციულ ორგანოებზე.
დირექტორატის შემადგენლობაშია ხუთი დირექტორი, რომელთაგან თითოეული ადმინისტრაციული დირექტორია. დირექტორატის წევრები შეირჩევიან სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებით. დირექტორატის თითოეულ წევრს მკაფიოდ განსაზღვრული ფუნქცია აკისრია.
- აუდიტის კომიტეტი ზედამხედველობს და აკონტროლებს შიდა კონტროლისა და რისკის მართვის სისტემებს ფინანსური ანგარიშგების პროცესის თვალსაზრისით. ის პასუხისმგებელია ბუღალტრული აღრიცხვის ძირული პოლიტიკების განხორციელებაზე და ხელს უწყობს შიდა და გარე აუდიტორებს მათს საქმიანობაში.
- აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი (ჩ ,,) უზრუნველყოფს მნიშვნელოვანი მმართველობითი ინფორმაციის სისტემების ფუნქციონირებას და ზედამხედველობს ბანკში ფინანსური რისკის მართვის პროცესს. ALCO -ს ერთ-ერთი მიზანია ლიკვიდობის უზრუნველყოფა საპროცენტო შემოსავლისა და საპროცენტო ხარჯის სპრედის მართვის პროცესში. მხედველობაში მიიღება, აგრეთვე, ინვესტიციები და საოპერაციო რისკი. ALCO-ს სხდომა სულ მცირე თვეში ერთხელ ტარდება და მასზე ხდება ფინანსური რისკებისა და პროთფელური ანალიზის სამმართველოს მიერ მომზადებული ყოველთვიური ანგარიშის შემოწმება. დადგენილი მეთოდოლოგიის შესაბამისად, ALCO დროდადრო ამოწმებს მოქმედ პოლიტიკებს და ფინანსური რისკის მართვის პროცესში დადგენილ ზღვრულ მაჩვენებლებს.
- ფინანსური რისკებისა და პროთფელური ანალიზის სამმართველო წარმართავს რისკის მართვის ღონისძიებებს და აკონტროლებს რისკის მნიშვნელოვან ტენდენციებს. ამ პროცესის მიზანია რისკის პროფილის შენარჩუნება დასაშვები რისკების ფარგლებში. მმართველი საბჭოს საოპერაციო რისკის კომიტეტი იღებს საოპერაციო რისკის მართვასთან დაკავშირებულ გადაწყვეტილებებს.
- შიდა აუდიტის დეპარტამენტი პასუხისმგებელია ბანკის რისკის მართვის, შიდა კონტროლისა და კორპორაციული მართვის პროცესების რეგულარულ აუდიტზე, საოპერაციო და სხვა რისკების დონის შემცირების, ბანკის შიდა კონტროლის სისტემების აუდიტირების დეპარტამენტის, სამმართველოებისა და განყოფილებების მხრივ გადაცდომებისა თუ შეცდომების აღმოჩენის მიზნით. ბანკის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი ყველა შეფასების შედეგებს განიხილავს ბანკის ხელმძღვანელობასთან ერთად და დასკვნებსა და რეკომენდაციებს აწვდის ბანკის აუდიტის კომიტეტს. იგი ბანკის მმართველი საბჭოსგან დამოუკიდებელია. დეპარტამენტის უფროსს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო ნიშნავს. დეპარტამენტის უფროსი ანგარიშვალდებულია ბანკის აუდიტის კომიტეტის წინაშე.
- ხაზინას პასუხისმგებელია ბანკის აქტივებისა და პასივების მართვასა და მის მთლიან ფინანსურ სტრუქტურაზე. სწორედ მას ეკისრება პირველადი პასუხისმგებლობა ბანკის კუთვნილი სახსრებისა და ლიკვიდობის რისკის მართვაზე.
- ბანკში მოქმედებს სამი საკრედიტო კომიტეტი (ერთობლივად “საკრედიტო კომიტეტები”), რომელთაგან თითოეული ზედამხედველობს და მართავს საკრედიტო რისკებს საცალო, მცირე/საშუალო ბიზნესის („მსბ“) და კორპორაციულ სესხებთან მიმართებით. ეს სამი კომიტეტი: დიდი საკრედიტო კომიტეტი, მცირე/საშუალო ბიზნესის საკრედიტო კომიტეტი და საცალო საკრედიტო კომიტეტი. თითოეულ კომიტეტში შედის სულ მცირე ერთი დირექტორი და საკრედიტო რისკების სამმართველოს უფროსი ან დირექტორი - რისკების ზედამხედველი. მოცემული ანგარიშგება დამტკიცებულია დამფუძნებელი ბანკის დირექტორთა საბჭოს, სამეთვალყურეო საბჭოს ან/და შესაბამისი კომიტეტის მიერ.

ოფიციალური პოლიტიკა და პროცედურები შემუშავებულია ბანკის დონეზე, უმაღლესი ხელმძღვანელობის დახმარებით და განმარტავს, თუ როგორ უნდა მოხდეს რისკების სისტემატურად გამოვლენა, შეფასება, რაოდენობრივად გამოსახვა, მართვა და კონტროლი.

ბანკის ოპერაციებისათვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო რისკი, ლიკვიდობის რისკი, საბაზრო რისკი (სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის რისკების ჩათვლით) და საოპერაციო რისკი. ქვემოთ მოცემულია ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკებისა და პროცედურების აღწერა აღნიშნულ რისკებთან მიმართებით.

დახურული სააქციო საზოგადოება ხალივ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკის ეფექტურად მართვის მიზნით ბანკმა რამდენიმე კონკრეტული ზომა მიიღო, როგორც ორგანიზაციის სტრუქტურის, აგრეთვე ბიზნეს-პროცესის მართვის თვალსაზრისით, რაც განმარტებულია რისკის მართვის პოლიტიკასა და ცალკეული სამმართველოების საქმიანობის დებულებებში. ბანკში ყველა საკრედიტო პროდუქტი აღნიშნულ მოთხოვნებს აკმაყოფილებს.

ბანკში მოქმედებს საკრედიტო რისკის სამმართველო, რომელიც პასუხისმგებელია რისკების დროულად გამოვლენასა და მართვაზე. სამმართველოს ფუნქციები აგრეთვე, მოიცავს მთლიანად ბანკის რისკის პოლიტიკის განსაზღვრას, მისი შესრულების უზრუნველყოფას, სესხის პორტფელის ხარისხის მუდმივ მონიტორინგს, აგრეთვე, ბანკის რისკის შეზღუდვის ნორმების მონიტორინგს.

ბანკის პოლიტიკის მიხედვით, სისტემატურად სრულდება შემდეგი პროცედურები:

პორტფელი იყოფა სეგმენტებად. თითოეულ სეგმენტში დგინდება მსესხებლის საშუალო დეფოლტის ალბათობა. თითოეული სეგმენტის 99%-იანი სანდოობით შესაძლო დანაკარგების განსაზღვრის მიზნით, ხდება მსესხებლის დეფოლტის კორელაცია სეგმენტებში. ეს უკანასკნელი დგინდება სავარაუდო დანაკარგების განაწილების ფუნქციით, ვაზიჩეკის პორტფელის განაწილების მოდელის საფუძველზე, რომელშიც ერთი სისტემატური ფაქტორია გათვალისწინებული. პორტფელის სეგმენტებად დაყოფის პრინციპად აღებულია სეგმენტში მსესხებლის დეფოლტის მაქსიმალური ჰომოგენურობა.

საკრედიტო სამმართველოები იყოფა კორპორაციული ბიზნესის, მცირე და საშუალო ბიზნესის და საცალო ბიზნესის აკრედიტების სამმართველოებად. დაყოფის კრიტერიუმებად აღებულია საკრედიტო ლიმიტის მოცულობა, კლიენტის სიდიდე და შემოსავლის წყარო. კლიენტების სეგმენტირების პროცესს წარმართავენ სპეციალური თანამშრომლები, რომელთა მიზანია სეგმენტის მოთხოვნებსა და კლიენტის პროფილს შორის მაქსიმალური შესაბამისობის დაცვა. კორპორაციულ სექტორში გაყიდვებისა და ანალიზის ფუნქციები ერთმანეთისგან განცალკევებულია.

საკრედიტო ლიმიტების დამტკიცება პოტენციური მომხმარებლისთვის ხდება მხოლოდ მათი გადახდისუუნარობის საფუძველზე.

საკრედიტო რისკის მაქსიმალურად გამოსარიცხად, ყველა სესხზე განაცხადს განიხილავს საკრედიტო რისკების განყოფილება, რომელიც, თავის მხრივ აძლევს რეკომენდაციებს საკრედიტო კომიტეტებს.

ფინანსური რისკები

ფინანსური რისკის მართვის პოლიტიკაში გათვალისწინებულია რისკის პროფილი, ოპერაციების მასშტაბი და ბანკის განვითარების გეგმები. ფინანსური რისკების (სავალუტო, საპროცენტო განაკვეთის, ლიკვიდობის, ა.შ.) პოლიტიკების მიხედვით ფინანსური რისკის მართვაზე პასუხისმგებელი ორგანოა ფინანსური რისკებისა და პროთფელური ანალიზის სამმართველო. აღნიშნული პოლიტიკის მთავარი ამოცანებია სხვადასხვა საბაზრო პირობებში წარმოშობილი დანაკარგების შემცირება და ლიკვიდობის უსაფრთხო დონეზე შესანარჩუნებლად საკმარისი სახსრების უზრუნველყოფა. რისკის მართვის ერთ-ერთი მთავარი მექანიზმია ფინანსური კონტრაგენტის მიერ დაწესებული ლიმიტები - ინსტიტუტები, ქვეყნები, სავალუტო პოზიცია და ღირებულება რისკქვეშ (VAR), ვალუტის გადაფასება, ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის დეფიციტი, რაც განსაზღვრავს ბანკისათვის მისაღები რისკის დონეს. აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტს ყოველთვიურად მიეწოდება ანგარიშები დადგენილი ლიმიტების გამოყენების თაობაზე. მათი დარღვევის შემთხვევაში ძალაში ამოქმედდება რისკის შემცირების ღონისძიებები.

საბაზრო რისკი იმართება ბანკის შესაბამისი პოლიტიკებით, რომლებშიც განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის რისკებს. საბაზრო რისკის მართვის პოლიტიკები დამფუძნებელი ბანკისა და მარეგულირებელი ორგანოს პოლიტიკებისა და მოთხოვნების შესაბამისად დგება.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკის ადრეული ნიშნების გამოვლენისას რისკის მართვაში პირველ რიგში ხაზინა ერთვება, ხოლო ფინანსური რისკებისა და პროთფელური ანალიზის სამმართველო რისკების მონიტორინგსა და

დახურული სააქციო საზოგადოება ხალივ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ლიმიტების კონტროლზე პასუხისმგებელი. აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი ყოველთვიურად წარადგენს ანგარიშს, რომელშიც სავალუტო პოზიციები და ლიმიტებია მოცემული. მათი დარღვევის შემთხვევაში, კომიტეტი განიხილავს და მხედველობაში იღებს რისკის შემცირების სხვადასხვაგვარ მიდგომებს.

სავალუტო რისკის მართვის მიზნით განისაზღვრება შემდეგი ლიმიტები: უცხოური ვალუტის (USD, EUR) ღია პოზიცია არა უმეტეს 3,000 ათას აშშ დოლარისა და 450 ათას ევროსი; მაქსიმალური სავალუტო დანაკარგის ლიმიტი თვეში (სტოპ-ლოსი), და ლიმიტი რისკქვემ ღირებულებაზე (VAR).

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ფინანსური რისკებისა და პროთფელური ანალიზის სამმართველო საპროცენტო განაკვეთს გეპ-ანალიზის მეშვეობით აფასებს. გარდა ამისა, გეპ-ანალიზითვე დგინდება ლიმიტი დაგეგმილ წმინდა საპროცენტო შემოსავალთან მიმართებითაც. ეს ინფორმაცია ყოველთვიურად გადაეცემა ALCO -ს, რომელიც ლიმიტებს სულ მცირე წელიწადში ერთხელ ადგენს.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკის მართვა (სრმ) ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების განუყოფელი ნაწილია. ფინანსური რისკებისა და პროთფელური ანალიზის სამმართველო რეგულარულად აკონტროლებს საოპერაციო რისკებს მათი თავიდან არიდების მიზნით ან იმისათვის, რათა მიიღოს ზომები, რეკომენდაციების შესაბამისად, მათი ჰეჯირების ან რისკის დონის შემცირების მიზნით. პროდუქტები და პოლიტიკები რეგულარულად ფასდება და ანალიზდება რისკზე, რის შედეგადაც ახლდება და კორექტირდება არსებული რეკომენდაციები, ხოლო ზოგჯერ ინერგება ახალი რეკომენდაციები და პოლიტიკები.

საოპერაციო რისკების მართვის მიზნით, წელიწადში ერთხელ დგინდება ბანკისათვის მისაღები წლიური დონეები. ეს ხდება წმინდა დანაკარგების სტრუქტურული ერთეულების შესაბამისად. გარდა ამისა, ყოველ წელს თითოეული სამმართველოსათვის მზადდება საოპერაციო რისკის მატრიცა. პროგრამული უზრუნველყოფის მატრიცას ინფორმაციის დაცვის კომიტეტი აფასებს და ამტკიცებს. დამატებით, რისკის კონტროლის ეფექტურობისა და პოტენციური პრობლემების დასადგენად გამოიყენება შემდეგი საშუალებები: საოპერაციო დანაკარგის მონაცემთა ბაზები, ახალი პროდუქტების/პროცესების რისკის შეფასება, რისკის კონტროლის თვით-შეფასება, ბიზნესი პროცესების უწყვეტობის გეგმის ტესტირება და ა.შ.

ძირითადი რისკები და არასარწმუნოებები

რისკის მართვა ბანკის სტრატეგიის ხერხემალია. მის ეფექტურად განსახორციელებლად არსებითი მნიშვნელობა ენიჭება რისკებისა და არასარწმუნოებების ადრეულ გამოვლენას. ბანკის მაჩვენებლებზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და პერსპექტივებზე უარყოფითი ზეგავლენა შეიძლება იქონიოს შემდეგმა ძირითადმა რისკებმა:

1 ბანკზე მოქმედი რეგულირების რისკი

ფინანსური ინსტიტუტები მკაცრად რეგულირდება და, ამდენად, მათზე რეგულირების რისკი მოქმედებს. დაფინანსებისა და სხვა გარიგებების პირობები და რეგულაციები კაპიტალის ადეკვატურობისა და სხვა გარკვეული კოეფიციენტების დაკმაყოფილებას მოითხოვს. ადგილობრივმა მარეგულირებელმა, სებმა შემოიტანა კაპიტალის ადეკვატურობის სქემა, რომლითაც მიმდინარე კაპიტალის მოთხოვნა პირველი და მეორე პილარების ბუფერებზე იყოფა. ბუფერები თანდათანობით, ოთხწლიანი პერიოდის განმავლობაში შემოდის. გარდა ამისა, სებ-ს შეუძლია გონიერების მოთხოვნები მთელ სექტორს ან მის ცალკეულ ინსტიტუტებს გაუზარდოს. ამდენად, ბანკის რენტაბელობა და ფინანსური მაჩვენებლები რეგულირების დამატებითმა ტვირთმა, მათ შორის, კაპიტალის მაღალმა მოთხოვნამ, შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს.

რისკის შემცირება

ფინანსური რისკების სამართავად ბანკს გააჩნია ფინანსური რისკებისა და პროთფელური ანალიზის სამმართველო, რომელიც პირდაპირ დირექტორატის წინაშე ანგარიშვალდებული და ძირითადი პასუხისმგებლობა ეკისრება რეგულირების მოთხოვნების დაკმაყოფილების კუთხით. სებ-ის მიერ

დახურული სააქციო საზოგადოება ხალივ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

დაწესებული კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების შესრულება ყოველთვიურ მონიტორინგს ექვემდებარება, რაზედაც ბანკი ამზადებს ანგარიშს სებ-ის ბულალტრული აღრიცხვის წესების შესაბამისად.

2019 წლის დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის კაპიტალიზაცია შეადგენდა 19.33% და 19.33%-ს ძირითად პირველად და მთლიან პირველად კაპიტალზე სებ-ის მიერ მოთხოვნილი 9.50% და 11.84%-ის შესაბამისად. ეს მონაცემები შესაბამის მარეგულირებელ მინიმუმებს ბევრად აღემატება.

გარდა ამისა, ბანკი რეგულარულად ასაჯაროებს მესამე პილარის განმარტების ანგარიშში მოცემულ ინფორმაციას, რომელიც სებ-ის მმართველობის №92/04 ბრძანებით („მესამე პილარის განმარტების მოთხოვნები კომერციული ბანკებისათვის“) განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად მზადდება.

სებ-ის მიერ დაწესებული კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების შესრულება ყოველთვიურად კონტროლდება სებ-ის ბულალტრული აღრიცხვის წესების შესაბამისად მომზადებული დამოუკიდებელი ანგარიშების მეშვეობით.

2 ბანკზე მოქმედი კონცენტრაციისა და საკრედიტო რისკი

ბანკს მსხვილი ინდივიდუალური სესხები აქვს გაცემული მსესხებლებზე, რომელთა პოტენციურ დეფოლტს შეუძლია საკრედიტო დანაკარგების და მაღალი გაუფასურების ხარჯის გაზრდა გამოიწვიოს. ათ უმსხვილეს მსესხებელზე გაცემული სესხების კოეფიციენტი 20.98%-ს შეადგენს. ასევე, არსებობს გარკვეული ეკონომიკური სექტორების ციკლური ხასიათიდან მომდინარე ზეგავლენა. ამის გამო, ერთი მსხვილი მსესხებლის ან მცირე მსესხებლების დიდი კონცენტრაციის დეფოლტს შეუძლია მაღალი საკრედიტო რისკისა და გაუფასურების ხარჯების გამოწვევა. 20 უმსხვილესი მსესხებელზე გაცემული სესხების მოცულობა სესხების მთლიანპორტფელთან მიმართებაში შეადგენს 32.51%-ს .

რისკის შემცირება

ბანკის კლიენტების საკრედიტო ხარისხის შესაძლო ცვლილებებისა და პოტენციური ზარალის ადრეული იდენტიფიკაცია და საკრედიტო რისკის შესამცირებლად აღმკვეთი ზომების დაგეგმვის მიზნით, საკრედიტო კომიტეტები მუდმივად ატარებენ კრედიტუნარიანობის ხარისხის შემოწმებას.

ბანკი საკრედიტო რისკებს აგრეთვე მართავს დარგობრივი ლიმიტების დაწესებით, მსესხებლის/მსესხებლების ჯგუფის რისკის პოზიციის განსაზღვრით, ვადაგადაცილებული სესხების მუდმივი მონიტორინგითა და იმგვარი რეზერვების შექმნით, რომლებიც ბანკს საშუალებას მისცემს, პოტენციურ ზარალს გაუმკლავდეს. ბანკს აგრეთვე გააჩნია ბიზნეს-სესხების საკრედიტო რეიტინგის სისტემა, რაც კონტრაგენტის დეფოლტის დონის წინასწარ დადგენას უზრუნველყოფს.

3 ლიკვიდობის რისკი ბანკის ოპერაციების თანმიმდევრული ფაქტორია

ლიკვიდობის რისკი საზოგადოდ საბანკო ოპერაციების მახასიათებელია და მის დონეზე მრავალი ფაქტორი მოქმედებს. მათ შორისაა დაფინანსების კონკრეტულ წყაროზე ზედმეტი დამოკიდებულება ან მასთან წვდომის შეზღუდვა.

რისკის შემცირება

ლიკვიდობის რისკის შეფასების მიზნით, ფინანსური რისკებისა და პროთფელური ანალიზის სამმართველო ზომებს და ანალიზებს მოკლევადიან, საშუალოვადიან და გრძელვადიან დეფიციტებზე შიდა პოლიტიკით დაწესებული ლიმიტების გამოყენების დონეს და, მათი დარღვევის შემთხვევაში, ამის შესახებ აცნობებს ALCO-ს, რომელიც, თავის მხრივ, გადაწყვეტილებას იღებს საკმარისი ლიკვიდობის უზრუნველყოფაზე. ლიმიტები განსაზღვრება პერიოდების მიხედვით, ლიკვიდობის ჯამურ დეფიციტების მთლიან აქტივებთან ფარდობასთან მიმართებით. ლიკვიდობის კრიზისის სამართავად შემუშავებულია სტრატეგიული გეგმა, რომელშიც გათვალისწინებულია კონკრეტული ქმედებები სხვადასხვა კრიზისის შემთხვევაში.

2019 წლის განმავლობაში ბანკს დაკმაყოფილებული ჰქონდა დასაშვები რისკის ყველა ლიმიტი, აგრეთვე, სებ-ის მიერ განსაზღვრული მინიმალური ლიკვიდობის მოთხოვნა. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი 121.68%-ს შეადგენდა.

დახურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ადამიანური რესურსების მართვა

ბანკის მენეჯმენტი მაღალი ეთიკური სტანდარტებით, ფასეულობებითა და ადამიანის უფლებებით ხელმძღვანელობს და თავის თანამშრომლებს ხელს უწყობს ერთიმეორისა და კლიენტების, პარტნიორებისა და საზოგადოების მიმართ სანდო და პასუხისმგებლიანი მიდგომით მოქმედებაში. ბანკში მოქმედებს რამდენიმე შიდა პოლიტიკა და პროცედურა, რომელთა აღსრულება ყურადღებით კონტროლდება.

ეთიკისა და ქცევის კოდექსები - არეგულირებს თანამშრომელთა უფლება-მოვალეობებს და აწესებს ურთიერთობათა ნორმებსა და პრინციპებს. ბანკი თავის დაქირავებულ პირთაგან მუდმივად მოელის პატიოსან და ობიექტურ ქცევას და ყველა კანონის პრინციპისა და სულისკვეთების დაცვას. ყველა თანამშრომელს ევალება სამუშაო გარემოში დევნის, დისკრიმინაციის (გენდერის, ასაკის, ფიზიკური უნარშეზღუდულობის თუ რელიგიური შეხედულებების) თუ მიუღებელი საქციელის აღმოფხვრის უზრუნველყოფა.

ბანკის ეთიკის კოდექსისა და ქცევის კოდექსის დაცვას აკონტროლებს პერსონალის სამმართველო. პერიოდულ აუდიტს, ასევე, ატარებს შიდა აუდიტის დეპარტამენტი. მისი მიზანია აღნიშნული პოლიტიკების დარღვევის ან მათგან გადაცდომის შემთხვევების გამოვლენა.

პერსონალის შრომის ორგანიზების სისტემა ეფუძნება საქართველოს შრომით კანონმდებლობას, კანონს კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ და საქართველოს ეროვნული ბანკის სხვა მარეგულირებელ აქტებს.

პერსონალის მართვის პოლიტიკა მოიცავს შემდეგ ძირითად სფეროებს:

- საორგანიზაციო სტრუქტურის გაუმჯობესება, ადამიანური რესურსების დაგეგმვა;
- თანამშრომელთა შერჩევა და თანამდებობებზე განაწილება;
- პერსონალის ტრენინგი და განვითარება;
- უფლებამოსილებათა მართვა და თანამშრომელთა მოტივაცია, სამუშაოს ანაზღაურება;
- კორპორაციული კულტურის ფორმირება და თანამშრომელთა სოციალური მხარდაჭერა.

წახალისების ახალი გამჭვირვალე და მოქნილი სისტემა ითვალისწინებს კვარტალური წამახალისებელი პრემიების გაცემას ბანკის ერთიანი ამოცანების დაძლევის პროცესში პერსონალის ეფექტურობის გაზრდის მიზნით. პრემია დამოკიდებულია წმინდა მოგების თვალსაზრისით გეგმების შესრულებაზე. 2019 წლის განმავლობაში პრემიები გაიცა ყველა კვარტალში, რაც ბანკის ფინანსურ შედეგებს შეესაბამებოდა.

ბანკის შიდა პოლიტიკის შესაბამისად, თანამშრომლებზე ფინანსური დახმარება გაიცემა ფეხმძიმობის, მშობიარობისა და ბავშვზე ზრუნვისათვის.

2019 წელს ბანკის სხვადასხვა სტრუქტურული დანაყოფის მონაწილეობით, ბანკის საცალო ქსელის ოპერატორები და საოპერაციო ნაღდი ფულის სერვისების თანამშრომლები აქტიურად იყვნენ ჩართულები მომსახურების ხარისხის ამაღლებასა და გაყიდვების უნარების განვითარებაში.

ბანკის თანამშრომლებმა მონაწილეობა მიიღეს რამდენიმე საგანმანათლებლო ღონისძიებაში, ფორუმსა და კონფერენციაში, რომლებიც სხვადასხვა კომპანიის, მათ შორის, სეპ-ისა და დამფუძნებელი ბანკის ორგანიზებით მოეწყო.

დახურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

მმართველობითი ანგარიში (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

კორპორაციული პასუხისმგებლობა

2019 წლის განმავლობაში ბანკმა მონაწილეობა მიიღო შემდეგი პირების მიერ ორგანიზებულ ღონისძიებებში:

- ასოციაცია „კათარზისი“ - არასამთავრობო ორგანიზაცია, რომელიც სოციალურად დაუცველ მოქალაქეებს ეხმარება - აპრილსა და სექტემბერში რამდენიმე დღის განმავლობაში უფასო სადილის დაფინანსება (თბილისი და ზესტაფონი).

ხელმძღვანელობის სახელით:

თამარ გოდერძიშვილი
გენერალური დირექტორის
მოვალეობის შემსრულებელი

2020 წლის 2 მარტი
თბილისი, საქართველო

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სააქციო საზოგადოება ხალივ ბანკი საქართველოს აქციონერებსა და სამეთვალყურეო საბჭოს:

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ სააქციო საზოგადოება ხალივ ბანკი საქართველოს („ბანკი“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშს 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე აღნიშნული დღით დასრულებული წლის მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშებს და ფინანსურ ანგარიშგებაზე თანდართულ შენიშვნებს, ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის ძირითადი პრინციპების ჩათვლით.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

აუდიტი ჩატარდა აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა განმარტებულია ჩვენი ანგარიშის ქვეთავში „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვმოქმედებდით ბანკისგან დამოუკიდებლად, როგორც ამას მოითხოვს ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს დოკუმენტი „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსი“ (პბეკ კოდექსი) და საქართველოში აუდიტის განხორციელებისას საჭირო ეთიკური მოთხოვნები. შესაბამისად, ჩვენ მიერ შესრულებული ეთიკური ვალდებულებები შეესაბამებოდა როგორც პბეკ კოდექსის, აგრეთვე, აღნიშნული მოთხოვნებით განსაზღვრულ სტანდარტებს. ჩვენი ღრმა რწმენით, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისია პროფესიული დასკვნის გასაკეთებლად.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებლობა ეკისრება ხელმძღვანელობას. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას მმართველობით ანგარიშში, რომელიც მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

ჩვენი დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშს.

ფინანსური ანგარიშგების ჩვენ მიერ ჩატარებული აუდიტის ღონისძიებებთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს სხვა ინფორმაციის გაცნობას და ამ პროცესში იმის დადგენას, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის პროცესში მოპოვებული ინფორმაციის არსებითად შეუსაბამო ან სხვაგვარად არსებითად მცდარი. თუ, ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე, დავასკვნით, რომ ამ სხვა ინფორმაციასთან არსებითი სახის შეუსაბამობა არსებობს, ჩვენ ვალდებულები ვართ, განვაცხადოთ ამ ფაქტის შესახებ.

ხელმძღვანელობისა და ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელ პირთა მოვალეობები

ხელმძღვანელობა მოვალეა, მოამზადოს და ობიექტურად წარმოადგინოს ფინანსური ანგარიშგება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და უზრუნველყოს იმგვარი შიდა კონტროლის სისტემის არსებობა, რომელიც, მისი აზრით, აუცილებელია ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა მოვალეა, შეაფასოს ბანკის მხრიდან საქმიანობის გაგრძელების (უწყვეტი საწარმოს პრინციპის) უნარი, აგრეთვე, აუცილებლობის შემთხვევაში, განმარტოს უწყვეტი საწარმოს პრინციპთან დაკავშირებული საკითხები და

ადინიშნული პრინციპი გამოიყენოს ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძვლად გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხელმძღვანელობა ან მიზნად ისახავს ბანკის ლიკვიდაციას თუ საქმიანობის შეწყვეტას, ან არ გააჩნია ამისგან განსხვავებული ქმედების რეალისტური ალტერნატივა.

ბანკის მართვასა და ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელი პირები ვალდებული არიან, ზედამხედველობა გაუწიონ ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესს.

აუდიტორის მოვალეობები ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის პროცესში

ჩვენი ამოცანაა, მოვიპოვოთ იმის საფუძვლიანი რწმენა, რომ ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორული დასკვნა, რომელიც ჩვენი თვალსაზრისის გამომხატველი იქნება. საფუძვლიანი რწმენა მაღალი ხარისხის რწმენას წარმოადგენს, მაგრამ, ამავდროულად, არ არის იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებითი ხასიათის უზუსტობას ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება წარმოიშვას როგორც თაღლითობის, აგრეთვე, შეცდომის შედეგად და არსებითად ითვლება მაშინ, როდესაც, დამოუკიდებლად თუ ერთობლივად, შეიძლება პოტენციურად ზეგავლენას ახდენდეს ამ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მის მომხმარებელთა მიერ მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე, აუდიტის მთელი პროცესის განმავლობაში გამოვთქვამთ პროფესიულ თვალსაზრისს და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. გარდა ამისა:

- ჩვენ იდენტიფიცირებას ვუკეთებთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობითა თუ შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტის პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების თვალსაზრისით და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რაც საკმარისი და ადეკვატური საფუძველი იქნება ჩვენი დასკვნის ჩამოსაყალიბებლად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის ვერ შემჩნევის რისკი შეცდომის შედეგად გაპარული არსებითი უზუსტობის ვერ შემჩნევის რისკს აღემატება, რადგან თაღლითობა შეიძლება ხდებოდეს საიდუმლო გარიგების, გაყალბების, ინფორმაციის წინასწარ განზრახვული გამოტოვების, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენის ან შიდა კონტროლის მექანიზმის დარღვევის გზით;
- მოცემული ვითარებისათვის შესაფერისი აუდიტის პროცედურების დაგეგმვის მიზნით, ვიქმნით წარმოდგენას არსებული შიდა კონტროლის მექანიზმების თაობაზე, რაც არ გულისხმობს ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტურობის თაობაზე აზრის გამოთქმის განზრახვას;
- ვაფასებთ ბუღალტრული აღრიცხვის გამოყენებული პოლიტიკების შესაბამისობას და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული ბუღალტრული პროგნოზებისა და განმარტებების მართებულობას;
- ვაკეთებთ დასკვნას ხელმძღვანელობის მხრიდან აღრიცხვის უწყვეტი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე წარმოების შესაფერისობაზე და, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ მოსაზრებას, არსებობს თუ არა არსებითი ხასიათის არასარწმუნოება ისეთ პირობებთან თუ მოვლენებთან მიმართებაში, რამაც შეიძლება ექვეყნე დააყენოს ბანკის უნარი, უწყვეტად გააგრძელოს საქმიანობა. თუ ჩვენი დასკვნის მიხედვით, არსებითი არასარწმუნოება არსებობს, ჩვენ ვალდებული ვართ, ჩვენ მიერ შემუშავებულ აუდიტორის ანგარიშში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ განმარტებებზე, ხოლო თუ ამგვარი განმარტებები არასაკმარისია, მოვახდინოთ დასკვნის მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება აუდიტორის ანგარიშის მომზადების თარიღისათვის მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, მომავალში დამდგარმა მოვლენებმა თუ გარემოებებმა შეიძლება ბანკი აიძულოს, შეწყვიტოს მოქმედი საწარმოს პრინციპით მოქმედება.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების მთლიან სტრუქტურას, შინაარსსა და წარმოდგენის ფორმას, მათ შორის განმარტებებს და ასევე იმას, თუ როგორ შეესაბამება ფინანსური ანგარიშგებაში, შესაბამისი ტრანზაქციებსა და მოვლენების ასახვა ინფორმაციის ობიექტურად წარმოდგენის პრინციპს.

სხვა საკითხებს შორის, ჩვენ ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელ პირებს ვატყობინებთ აუდიტის დაგეგმვით შინაარსსა და განრიგს, ასევე აუდიტის შედეგად მოპოვებულ მტკიცებულებებს, მათ შორის, შიდა კონტროლში აუდიტის დროს აღმოჩენილ მნიშვნელოვან ხარვეზებს.

ანგარიში სხვა სამართლებრივი და მარეგულირებელი მოთხოვნების შესახებ

ხელმძღვანელობა მოვალეა, მოამზადოს მმართველობის ანგარიში ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად და უზრუნველყოს იმგვარი შიდა კონტროლის სისტემის არსებობა, რომელიც, მისი აზრით აზრით, აუცილებელია ისეთი მმართველობის ანგარიშის მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს.

ჩვენ ჩავატარეთ პროცედურები იმის გასარკვევად, თუ რამდენად არის მმართველობის ანგარიში მომზადებული ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად და შეიცავს თუ არა ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ ინფორმაციას.

ჩვენ პროცედურები შევარჩიეთ და შევასრულეთ ჩვენი შეფასების საფუძველზე, მათ შორის, გამოკითხვის, ანალიზისა და დოკუმენტაციის გაცნობის, ბანკის პოლიტიკების, პროცედურების, მეთოდოლოგიებისა და ანგარიშგებული ინფორმაციის ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნებთან შედარების გზით, აგრეთვე რაოდენობრივი მონაცემებისა და სხვა ინფორმაციის გადაანგარიშებისა და შედარების საფუძველზე.

ჩვენი აზრით:

- 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მმართველობის ანგარიში მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად;
- 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მმართველობის ანგარიშში მოცემულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია;
- 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მმართველობის ანგარიშში მოცემული ინფორმაცია ყველა არსებით ასპექტში 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაციის შესაბამისია.

სტიუარტ ლეიტონი

შპს „დელოიტი და ტუშის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2020 წლის 2 მარტი

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიში
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი, 2019	31 დეკემბერი, 2018
აქტივები:			
ფული და ფულის ექვივალენტები	6	35,251	24,876
სავალდებულო მინიმალური რეზერვი სებ-ში	7	33,686	26,436
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		1,897	1,732
კლიენტებზე გაცემული სესხები	8	420,972	401,091
ინვესტიციები კაპიტალში		54	54
ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	9	14,170	16,857
ძირითადი საშუალებები*	10	15,630	13,247
არამატერიალური აქტივები		3,571	3,751
მოგების მიმდინარე გადასახადი		-	624
სხვა აქტივები	11	4,792	1,797
სულ აქტივები		530,023	490,465
ვალდებულებები:			
გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	12	260,574	274,260
კლიენტების დეპოზიტები	13	110,379	86,477
საიჯარო ვალდებულება**	14	2,049	-
ანარიცხები		211	273
გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულებები	23	3,054	2,529
სუბორდინირებული სესხი	15	28,777	26,860
სხვა ვალდებულებები	16	1,763	2,122
სულ ვალდებულებები		406,807	392,521
კაპიტალი:			
სააქციო კაპიტალი	17	76,000	62,000
გადაფასების რეზერვი		1,596	1,614
გაუნაწილებელი მოგება		45,620	34,330
სულ კაპიტალი		123,216	97,944
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		530,023	490,465

* ძირითადი საშუალებები მოიცავს იჯარის მიხედვით აქტივის გამოყენების უფლებას და განმარტებულია შენიშვნაში 10.

** შესაძარის ინფორმაცია არ იქნა გადათვლილი, როგორც ეს შენიშვნაში 3 არის მითითებულია.

დირექტორატის სახელით:

თამარ გოდერძიშვილი
გენერალური დირექტორის
მოვალეობის შემსრულებელი

2020 წლის 2 მარტი
თბილისი, საქართველო

გულნარა მარშანიშვილი
მთავარი ბუღალტერი

2020 წლის 2 მარტი
თბილისი, საქართველო

17-89 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიში
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	2019	2018
საპროცენტო შემოსავალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით	18	37,818	34,569
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	18	2,512	1,680
საპროცენტო ხარჯი	18	(15,811)	(12,077)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი (გაუფასურების დანაკარგების ხარჯამდე)/გაუფასურების დანაკარგების აღდგენა	18	24,519	24,172
საპროცენტო შემოსავლების მქონე აქტივების (გაუფასურების დანაკარგების ხარჯი) / გაუფასურების დანაკარგების აღდგენა	19	(270)	857
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		24,249	25,029
საკომისიო შემოსავლები	20	2,088	1,618
საკომისიო ხარჯები	20	(1,125)	(861)
წმინდა მოგება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე		319	-
წმინდა მოგება სავალუტო ოპერაციებზე (გაუფასურების დანაკარგები)/გაუფასურების დანაკარგების აღდგენა	21	1,044	1,103
საპროცენტო სარგებლის არმქონე აქტივებზე	19	(461)	75
ანარიცხების აღდგენა/(ანარიცხები)	19	62	(42)
სხვა შემოსავალი		106	196
წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი		2,033	2,089
საოპერაციო შემოსავალი		26,282	27,118
საოპერაციო ხარჯები	22	(13,385)	(12,703)
მოგება მოგების გადასახადამდე		12,897	14,415
მოგების გადასახადის ხარჯი	23	(1,625)	(1,859)
წლიური მოგება		11,272	12,556
სხვა სრული შემოსავალი:			
შემდგომში მოგება-ზარალში არარეკლასიფიცირებული ერთეულები: მოგება ძირითადი საშუალებების გადაფასებიდან	10	-	1,438
ძირითადი საშუალებების გადაფასებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადი		-	(216)
სხვა სრული შემოსავალი მოგების გადასახადის გარეშე		-	1,222
სულ სრული შემოსავალი		11,272	13,778

დირექტორატის სახელით:

თამარ გოდერძიშვილი
გენერალური დირექტორის
მოვალეობის შემსრულებელი

2020 წლის 2 მარტი
თბილისი, საქართველო

გულნარა მარშანიშვილი
მთავარი ბუღალტერი

2020 წლის 2 მარტი
თბილისი, საქართველო

17-89 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიში
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	სააქციო კაპიტალი	გადაფასების რეზერვი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
31 დეკემბერი, 2017		48,000	406	22,864	71,270
კორექტირება ფასს 9-ის პირველი გამოყენებისას, გადასახადის გარეშე		-	-	(1,104)	(1,104)
1 იანვარი, 2018 (გადაფასება)		48,000	406	21,760	70,166
სააქციო კაპიტალის გაზრდა პერიოდის მოგება	17	14,000	-	-	14,000
		-	-	12,556	12,556
გადაფასების რეზერვის გამოთავისუფლება გადაფასებული აქტივების ცვეთის გამო		-	(14)	14	-
სხვა სრული შემოსავალი, მოგების გადასახადის გარეშე		-	1,222	-	1,222
31 დეკემბერი, 2018		62,000	1,614	34,330	97,944
სააქციო კაპიტალის გაზრდა პერიოდის მოგება	17	14,000	-	-	14,000
		-	-	11,272	11,272
გადაფასების რეზერვის გამოთავისუფლება გადაფასებული აქტივების ცვეთის გამო		-	(18)	18	-
31 დეკემბერი, 2019		76,000	1,596	45,620	123,216

დირექტორატის სახელით:

თამარ გოდერძიშვილი
გენერალური დირექტორის
მოვალეობის შემსრულებელი

2020 წლის 2 მარტი
თბილისი, საქართველო

გულნარა მარშანიშვილი
მთავარი ბუღალტერი

2020 წლის 2 მარტი
თბილისი, საქართველო

17-89 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	2019	2018
ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო საქმიანობიდან*			
საპროცენტო შემოსავალი		40,222	35,638
საპროცენტო ხარჯი		(21,209)	(6,607)
უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებით მიღებული რეალიზებული მოგება	21	1,417	626
საკომისიო შემოსავალი		2,088	1,618
საკომისიო ხარჯი		(1,125)	(861)
სხვა შემოსავალი		105	196
საოპერაციო ხარჯები		(11,694)	(11,491)
ფულადი სახსრების შემოღობვა საოპერაციო საქმიანობიდან, საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილებებამდე		9,804	19,119
საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილება			
საოპერაციო აქტივების (ზრდა)/კლება:			
ფულის სავალდებულო რეზერვი სებ-ში		(4,787)	18,183
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		(48)	(108)
კლიენტებზე გაცემული სესხები		289	(76,943)
სხვა აქტივები		(2,017)	(1,531)
საოპერაციო ვალდებულებების (კლება)/ზრდა:			
გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ		6,505	14,369
კლიენტების დეპოზიტები		20,559	25,357
სხვა ვალდებულებები		(1,659)	(475)
ოპერაციებში მიღებული/(გამოყენებული) ნაღდი ფული		28,646	(2,029)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(476)	(1,725)
საოპერაციო საქმიანობაში მიღებული/(გამოყენებული) წმინდა ნაღდი ფული		28,170	(3,754)
ფულადი სახსრების მოძრაობა საინვესტიციო საქმიანობიდან:			
ძირითადი საშუალებების შეძენა	10	(1,312)	(467)
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან მიღებული თანხები		26	10
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(184)	(350)
შემოღობვა სავალო ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციებიდან		2,644	12
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ნაღდი ფული		1,174	(795)
ფულადი სახსრების მოძრაობა ფინანსური საქმიანობიდან			
ჩვეულებრივი აქციების გამოშვება	17	14,000	14,000
შემოღობვა დამფუძნებლისგან აღებული სესხებიდან**		215,938	159,258
დამფუძნებლისგან აღებული სესხების დაფარვა**		(294,800)	(8,030)
შემოღობვა დამფუძნებლის ანაზრებიდან**		184,912	135,514
დამფუძნებლის ანაზრების დაფარვა**		(139,591)	(291,427)
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა		(582)	-
წმინდა ფულადი სახსრების შემოღობვა ფინანსური საქმიანობიდან		(20,123)	9,315
ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი ფულსა და ფულის ექვივალენტებზე		1,154	(225)
წმინდა ზრდა/(კლება) ფულსა და ფულის ექვივალენტებში		10,375	4,541
ფული და ფულის ექვივალენტები, წლის დასაწყისი	6	24,876	20,335
ფული და ფულის ექვივალენტები, წლის ბოლოს	6	35,251	24,876

* ბანკმა გადაწყვეტილება მიიღო, შეცვალოს ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგების წარმოდგენის ფორმა. შესაბამისად, შესადარისი თანხები გადათვლილია.

**შედის ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ არსებულ გადასახდელელებში, რომლებიც წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

დირექტორატის სახელით:

თამარ გოდერძიშვილი
გენერალური დირექტორის
მოვალეობის შემსრულებელი
2020 წლის 2 მარტი
თბილისი, საქართველო
17-89 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

გულნარა მარშანიშვილი
მთავარი ბუღალტერი
2020 წლის 2 მარტი
თბილისი, საქართველო

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

1. ორგანიზაცია

ხალიკ ბანკი საქართველო („ბანკი“) არის სააქციო საზოგადოება, რომელიც საქართველოში დარეგისტრირდა 2008 წლის 29 იანვარს. ბანკის საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი („სებ“). ბანკი საკუთარ საქმიანობას ახორციელებს საბანკო საქმიანობის №0110246 გენერალური ლიცენზიის საფუძველზე. ბანკის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს კომერციული საქმიანობა, ფასიანი ქაღალდებითა და უცხოური ვალუტით ვაჭრობა, სესხების და გარანტიების გაცემა და დეპოზიტების მოზიდვა.

ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, კოსტავას ქუჩა №74.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს გააჩნდა რვა ფილიალი საქართველოში.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის მიერ გამოშვებულ აქციებს ფლობდა შემდეგი აქციონერი:

	31 დეკემბერი, 2019	31 დეკემბერი, 2018
პირველი დონის აქციონერი:		
სს „ყაზახეთის სახალხო ბანკი“	100%	100%
სულ	100%	100%

სს „ყაზახეთის სახალხო ბანკის“ ძირითადი აქციონერები არიან სს ჰოლდინგი ალმექსი და სს გაერთიანებული აკუმულირებული საპენსიო ფონდი. სს „ყაზახეთის სახალხო ბანკის საბოლოო მფლობელები არიან ტიმურ კულიბაიევი და დინარა კულიბაიევა.

ფინანსური ანგარიშგება გამოსაშვებად დამტკიცდა 2020 წლის 2 მარტს დირექტორატის მიერ.

2. მომზადების საფუძველი

შესაბამისობის ანგარიში. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია იმის გათვალისწინებით, რომ ბანკი წარმოადგენს მოქმედ საწარმოს და გააგრძელებს მუშაობას ახლო მომავალში.

ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა იმ ზოგიერთი ქონებისა, რომელიც ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს აისახება გადაფასებული ღირებულებით, როგორც ეს განმარტებულია ქვემოთ.

ისტორიული ღირებულება საზოგადოდ ეფუძნება საქონელსა და მომსახურებაში გადახდილი ანაზღაურების სამართლიან ღირებულებას.

სამართლიანი ღირებულება არის ის ფასი, რომელსაც გაზომვის დღეს ბაზრის მონაწილეთა შორის არსებულ თანმიმდევრულ ტრანზაქციაში პირი მიიღებდა აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების გასხვისებისთვის, იმის მიუხედავად, შეიძლება თუ არა ამ ფასზე პირდაპირ დაკვირვება ან მისი გამოთვლა შეფასების სხვა ტექნიკის გამოყენებით.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების გამოთვლისას, ბანკი ითვალისწინებს ამ აქტივის ან ვალდებულების მახასიათებლებს, თუ ბაზრის მონაწილეები ამავე მახასიათებლებს გაითვალისწინებდნენ აღნიშნული აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას, გაზომვის დღეს. წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებებში სამართლიანი ღირებულება გაზომვის ან/და განმარტების მიზნით აღნიშნულ საფუძველზე დაყრდნობით განისაზღვრება.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება) 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (ათასობით ლარში)

გარდა ამისა, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, სამართლიანი ღირებულების საზომი იყოფა 1-ელი, მე-2 და მე-3 დონის კატეგორიებად იმის მიხედვით, თუ სამართლიანი ღირებულების რომელი კომპონენტებია დაკვირვებადი და რა მნიშვნელობის მატარებელია ეს კომპონენტები მთლიანად სამართლიანი ღირებულების მოცულობის დადგენაში. აღნიშნული კატეგორიებია:

- 1-ელი დონის კომპონენტებს წარმოადგენს აქტიურ ბაზარზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე დადგენილი ფასები (კორექტირების გარეშე), რომელთა შეფასება პირს შეუძლია გაზომვის დღეს;
- მე-2 დონის კომპონენტებს წარმოადგენს ის კომპონენტები, რომლებიც განსხვავდება 1-ელ დონეში მოცემული დადგენილი ფასებისგან და პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადია მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის; და
- მე-3 დონის კომპონენტებზე დაკვირვება მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის შეუძლებელია.

ბანკი რეგისტრირებულია საქართველოში და ბუღალტრულ აღრიცხვას აწარმოებს ქართული კანონმდებლობისა და რეგულაციების შესაბამისად.

ბანკი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშს წარადგენს ლიკვიდობის მიხედვით. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში (მიმდინარე) და 12 თვეზე მეტი დროის განმავლობაში (გრძელვადიანი) მისაღები და გადასახდელი აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი წარმოდგენილია შენიშვნაში №27.

ფუნქციონალური ვალუტა

ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებებში შეტანილი ელემენტები იზომება იმ ეკონომიკური გარემოს ვალუტის გამოყენებით, რომელშიც ბანკი ახორციელებს თავის საქმიანობას (“ფუნქციონალური ვალუტა”). ფუნქციონალური ვალუტა ბანკის აქციონერებისათვის არის ქართული ლარი. ბანკის ფინანსური ანგარიშგებები წარმოდგენილია ქართულ ლარში. ყველა ღირებულება დამრგვალებულია ათასობით ლარამდე, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა სხვაგვარად არის მითითებული.

ურთიერთგაიქვითება

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები ურთიერთგაიქვითება და ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში აისახება წმინდა ღირებულებით მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ბანკს გააჩნია იურიდიულად აღსრულებადი უფლება, ურთიერთგაიქვითოს ზემოხსენებული თანხები და განზრახული აქვს წმინდა ღირებულებით აღრიცხვა ან სურს ერთდროულად მოახდინოს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა. შემოსავალი და ხარჯი მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშში არ გაიქვითება, თუ ეს არ არის სავალდებულო ან ნებადართული რომელიმე საბუღალტრო სტანდარტით ან ინტერპრეტაციით და შესაბამისად განმარტებული ბანკის საბუღალტრო პოლიტიკაში.

ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკები აღწერილია შენიშვნაში 4.

3. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) მიღება

ბანკს არ მიუღია რაიმე ისეთი სტანდარტი, შესწორება თუ ინტერპრეტაცია, რომელიც გამოიცა და ძალაში ჯერ არ შესულა. 2019 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებულ პერიოდებში მოქმედი სხვა ახალი და რედაქტირებული ფასს-ების გამოყენება აღწერილია ქვემოთ.

ფასს 16 - იჯარა

2019 წელს ბანკმა დაიწყო ფასს 16-ის გამოყენება (გამოიცა ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო საბჭოს მიერ 2016 წლის იანვარში), რომელიც ძალაშია 2019 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებულ პერიოდებისათვის.

ფასს 16 ითვალისწინებს იჯარის აღრიცხვის ახალ ან შესწორებულ მოთხოვნებს. მასში მოცემულია მნიშვნელოვანი ცვლილებები იჯარის მიმდების მხარის აღრიცხვის თვალსაზრისით, რადგან სტანდარტით

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

უქმდება განსხვავება საოპერაციო და ფინანსურ იჯარას შორის და დგინდება ვალდებულება, ყველა იჯარის პერიოდის დაწყებისას, გარდა მოკლევადიანი იჯარებისა და დაბალრიტმული იჯარებისა და დაბალრიტმული იჯარებისა, მოხდეს აქტივების გამოყენების უფლების და საიჯარო ვალდებულების აღიარება. იჯარის მიმღების აღრიცხვისგან განსხვავებით, იჯარის გამცემის აღრიცხვის მოთხოვნები დიდწილად უცვლელია. ფასს 16-ის მიღების ეფექტი ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე აღწერილია ქვემოთ.

ბანკისათვის ფასს 16-ის საწყისი გამოყენების თარიღია 2019 წლის 1 იანვარი.

იჯარის ახალი განსაზღვრების ეფექტი

ბანკმა გამოიყენა ფასს 16-ზე გადასვლისას გათვალისწინებული პრაქტიკული შედეგები და არ გადააფასა, შეიცავს თუ არა კონტრაქტი იჯარას. შესაბამისად, 2019 წლის 1 იანვარამდე გაფორმებულ ან შესწორებულ კონტრაქტებთან მიმართებაში გავრცელებულია ბასს 17-ითა და ფასს 4-ით გათვალისწინებული იჯარის განსაზღვრებები.

იჯარის განსაზღვრების ცვლილება ძირითადად დაკავშირებულია კონტროლის ცნებასთან. ფასს 16 კონტრაქტში იჯარის არსებობას ადგენს იმის მიხედვით, აქვს თუ არა კლიენტს უფლება, გააკონტროლოს იდენტიფიცირებული აქტივის გამოყენება გარკვეული ვადის განმავლობაში ანაზღაურების სანაცვლოდ. ამგვარმა მიდგომამ ჩაანაცვლა ბასს 17-ითა და ფასს 4-ით გათვალისწინებული „რისკებისა და სარგებლის“ მიდგომა.

ბანკი ფასს 16-ით გათვალისწინებულ იჯარის განსაზღვრებასა და შესაბამის მითითებებს იყენებს 2019 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ გაფორმებულ ან შესწორებულ ყველა კონტრაქტთან მიმართებაში. ფასს 16-ის პირველი გამოყენებისათვის მზადების პროცესში ბანკმა განახორციელა პროექტი, რომელმაც უჩვენა, რომ ფასს 16-ის ახალი განსაზღვრება დიდ ცვლილებას ვერ შეიტანს ისეთი კონტრაქტების მოქმედებაში, რაც ბანკისათვის იჯარის განსაზღვრებას აკმაყოფილებს.

ეფექტი იჯარის მიმღების აღრიცხვაზე

ყოფილი საოპერაციო იჯარა

ფასს 16-ით შეიცვალა ბანკის მიერ ბასს 17-ის მიხედვით საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირებული, არასაბალანსო იჯარების აღრიცხვის წესი.

ფასს 16-ის გამოყენებისას, ბანკი ყველა იჯარის შემთხვევაში (გარდა ქვემოთ ჩამოთვლილისა):

ა) ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, ძირითადი საშუალებების ჯგუფში და ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის გრაფაში აღიარებს აქტივების გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებებს. საიჯარო ვალდებულებები თავდაპირველად აისახება დარჩენილი საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, რომლებიც დისკონტირებულია საწყისი გამოყენების თარიღში სესხის საბაზრო განაკვეთით. აქტივების გამოყენების უფლება თავდაპირველად აღიარდება შესაბამისი საიჯარო ვალდებულების ღირებულებით. ბანკმა ფასს 16-ის პირველად გამოყენებისას გამოიყენა მოდიფიცირებული რეტროსპექტიული მიდგომა და შესადარისი ღირებულებები არ გადააფასა;

ბ) აქტივების გამოყენების უფლებაზე და საიჯარო ვალდებულებებზე დარიცხულ პროცენტს აღიარებს მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში;

გ) ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში ერთმანეთისგან აცალკევებს ძირ თანხაში გადახდილ მთლიან თანხას (რაც წარმოდგენილია ფინანსური საქმიანობის ჯგუფში) და პროცენტში გადახდილ მთლიან თანხას (წარმოდგენილია საოპერაციო საქმიანობის ჯგუფში).

ფასს 16-ის მიხედვით, აქტივების გამოყენების უფლების გაუფასურება მოწმდება ბასს 36-ის შესაბამისად.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ყოფილი ფინანსური იჯარები

ძირითადი განსხვავება ფასს 16-სა და ბასს 17-ს შორის, რომელიც უკავშირდება ადრე ფინანსურ იჯარად აღიარებულ კონტრაქტებს, არის იჯარის მიმღების მიერ იჯარის გამცემისათვის მიცემული ნარჩენი ღირებულების აღიარებას. ფასს 16-ის მიხედვით, ბანკმა საიჯარო ვალდებულების ნაწილად უნდა აღიაროს მხოლოდ ის თანხა, რომლის გადახდა მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიით და არა ბასს 17-ის მიხედვით გარანტირებული მაქსიმალური თანხით. სტანდარტის გამოყენების შედეგად, ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული ნაღდი ფულის ოდენობა გაიზარდა 582 ლარით, ხოლო საოპერაციო საქმიანობიდან ფულის გადინება შემცირდა 582 ლარით.

ზეგავლენა იჯარის გამცემის აღრიცხვაზე

ფასს 16-ით იჯარის გამცემის მხარეს აღრიცხვის წესი არსებითად იგივე რჩება. ახალი სტანდარტით იჯარის გამცემი იჯარას კვლავც აღიარებს ან ფინანსურ იჯარად, ან საოპერაციო იჯარად და ამ ორ სახეობას შესაბამისად აღრიცხავს. თუმცა, ფასს 16-ით შიგვალა და გაფართოვდა სავალდებულო განმარტებების ცნება, კერძოდ, იჯარის გამცემის მხარეს იჯარით გაცემულ აქტივებში ნარჩენი წილით წარმოშობილი რისკების მართვის თვალსაზრისით.

ფასს 16-ით იჯარის შუამავალი გამცემი მთავარ იჯარასა და ქვეიჯარას აღიარებს როგორც ორ დამოუკიდებელ კონტრაქტს. შუამავალი მეიჯარე ვალდებულია, ქვეიჯარა ფინანსურ ან საოპერაციო იჯარად აღიაროს მთავარი იჯარიდან წარმოშობილი, აქტივების გამოყენების უფლების მიხედვით.

ამ ცვლილებას ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ უმოქმედია.

ფასს 16-ის პირველი გამოყენების ფინანსური ეფექტი

ფასს 16-ის გამოყენებამ ბასს 17-ის შესაბამისად ადრე საოპერაციო იჯარებად აღიარებულ იჯარებთან მიმართებაში, 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, გამოიწვია 2,425 ლარის ოდენობის აქტივების გამოყენების უფლების და საიჯარო ვალდებულების აღიარება. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აღიარებული აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულები შეადგენდა 1,905 ლარს და 2,049 ლარს, შესაბამისად. ამან ასევე გამოიწვია სხვა ხარჯების შემცირება 450 ლარით და ცვთის მატება 520 ლარით, ხოლო საპროცენტო ხარჯის მატება 105 ათასი ლარით, 2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის. ფასს 16-ის გამოყენებას წმინდა ფულად ნაკადებზე არ უმოქმედია.

შესწორება სტანდარტში - ფასს 9 - წინასწარი გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი ანაზღაურებით

ბანკმა ფასს 9-ის შესწორებები პირველად მიმდინარე წელს გამოიყენა. შესწორებები განმარტავს, რომ წინასწარი გადახდის მახასიათებლის მიერ „მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდების“ პირობის (SPPI) დაკმაყოფილების შეფასების თვალსაზრისით, ამ ოფციის მომხმარებელს შეუძლია გადაიხადოს ან მიიღოს სათანადო ანაზღაურება წინასწარი გადახდისათვის ამ უკანასკნელის მიზეზის მიუხედავად. ამ შესწორების გამოყენებას ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა არ ჰქონია.

შესწორებები ბასს 28 - მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში არსებული გრძელვადიანი წილები

ბანკმა ბასს 28-ის შესწორებები პირველად მიმდინარე წელს გამოიყენა. შესწორებები განმარტავს, რომ ფასს 9, მისი გაუფასურების მოთხოვნების ჩათვლით, ეხება მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში არსებულ სხვა ფინანსურ ინსტრუმენტებს, რომლებზეც კაპიტალის მეთოდი არ გამოიყენება. ეს მოიცავს გრძელვადიან წილებს, რომლებიც, არსებითად, წარმოადგენს პირის წმინდა ინვესტიციას მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოში. ბასს 28-ის გამოყენებამდე ბანკი ამგვარ გრძელვადიან წილებს ამუშავებს ფასს 9-ის გამოყენებით. შესწორებული სტანდარტის გამოყენებისას ბანკი მხედველობაში არ იღებს გრძელვადიანი წილების საბალანსო ღირებულების კორექტირებას, რაც ბასს 28-ით იყო გათვალისწინებული. შესწორებების გამოყენებას ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა არ ჰქონია.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ფაისკ 23 - მოგების გადასახადის დამუშავებასთან დაკავშირებული არასარწმუნოება

ბანკმა ფაისკ 23 პირველად მიმდინარე წელს გამოიყენა. ფაისკ 23 განმარტავს, თუ როგორ უნდა დადგინდეს ბუღალტრული საგადასახადო პოზიცია, როდესაც არსებობს მოგების გადასახადთან დაკავშირებული არასარწმუნოება. ინტერპრეტაცია ბანკს ავალდებულებს, რომ მან:

- დაადგინოს, არასარწმუნო საგადასახადო პოზიციები ინდივიდუალურად ფასდება თუ ჯგუფურად; და
- შეაფასოს, რამდენად სავარაუდოა, საგადასახადო ორგანო დაეთანხმოს მოგების გადასახადის დეკლარაციებში გამოყენებული ან შემოთავაზებული არასარწმუნო საგადასახადო დამუშავების ფორმას:
 - თანხმობის შემთხვევაში, ბანკმა ბუღალტრული საგადასახადო პოზიცია უნდა დაადგინოს მოგების გადასახადის დეკლარაციებში გამოყენებული ან ნავარაუდები ბუღალტრული დამუშავების შესაბამისად.
 - უარის შემთხვევაში, ბანკმა არასარწმუნოების ეფექტი უნდა ასახოს ბუღალტრული საგადასახადო პოზიციის დადგენაში ყველაზე სავარაუდო ოდენობით ან მოსალოდნელი ღირებულების მეთოდით.

ფაისკ 23-ის გამოყენებას ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა არ ჰქონია.

შესწორება ბასს 19 - თანამშრომელთა ანაზღაურება

ბანკმა ბასს 19-ის შესწორებები პროსპექტიულად პირველად მიმდინარე წელს გამოიყენა. შესწორება განმარტავს, რომ წარსულში გაწეული მომსახურების ღირებულება (ან ანგარიშსწორებით მიღებული მოგება ან ზარალი) გამოიანგარიშება დადგენილი ანაზღაურების ვალდებულების (აქტივის) შეფასებით, განახლებული დაშვებების გამოყენებითა და შეთავაზებული ანაზღაურებისა და ანაზღაურების პროგრამის აქტივების შედარებით პროგრამის ცვლილებამდე და ცვლილების შემდეგ (ან შეკვეცისა თუ გადახდის შემთხვევაში), მაგრამ აქტივის ზღვრული ოდენობის გაუთვალისწინებლად (ეს უკანასკნელი შეიძლება წარმოიშვას, როდესაც განსაზღვრული ანაზღაურების პროგრამა პროფიციტურია). ბასს 19 მკაფიოდ ადგენს, რომ ზღვრული ოდენობის ეფექტი, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას პროგრამის შესწორების (ან შეკვეცის თუ გადახდის) შედეგად, განისაზღვრება მეორე ეტაპზე და ჩვეულებრივად აისახება სხვა სრულ შემოსავალში.

ასევე შეიცვალა პარაგრაფები, რომლებიც უკავშირდება მიმდინარე მომსახურების ღირებულებისა და წმინდა დადგენილი ანაზღაურების ვალდებულების (აქტივის) წმინდა პროცენტის შეფასებას. კომპანიებს ახლა ევალებათ მიმდინარე მომსახურების ღირებულებისა და წმინდა დადგენილი ანაზღაურების ვალდებულების (აქტივის) წმინდა პროცენტის შეფასება დარჩენილი საანგარიშო პერიოდისათვის პროგრამის ცვლილების შემდეგ გადაფასებით მიღებული ახალი დაშვებების გათვალისწინებით. წმინდა პროცენტის შემთხვევაში, შესწორება მკაფიოდ ამბობს, რომ პროგრამის ცვლილების შემდგომ პერიოდში წმინდა პროცენტი გამოითვლება ბასს 19.99-ით გადაფასებული წმინდა დადგენილი ანაზღაურების ვალდებულების (აქტივის) გამრავლებით გადაფასებაში გამოყენებულ დისკონტირების განაკვეთზე (და ასევე წმინდა დადგენილ ვალდებულებაზე (აქტივზე) შენატანებისა და ბენეფიტის გადახდების ეფექტის გათვალისწინებით).

შესწორებების მიღებას ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა არ ჰქონია.

ფასს სტანდარტების წლიური რედაქტირების 2015-2017 წლების ციკლი

ბანკმა მიმდინარე წელს პირველად გამოიყენა 2015-2017 წლების წლიური რედაქტირების ციკლში შესული შესწორებები, რაც მოიცავდა შესწორებებს ოთხ სტანდარტში.

ბასს 12 - მოგების გადასახადი

შესწორება განმარტავს, რომ დივიდენდებზე მოგების გადასახადის მოქმედების შედეგი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, სხვა სრულ შემოსავალში ან კაპიტალში იმის მიხედვით უნდა აღიაროს, თუ თავდაპირველად სად მოხდა გასანაწილებელი მოგების მომტანი ტრანზაქციების აღიარება. აღნიშნული

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ვრცელდება ყველა შემთხვევაზე, იმის მიუხედავად, მოქმედებს თუ არა განაწილებულ და გაუნაწილებელ მოგებაზე გადასახადის სხვადასხვა განაკვეთი.

ბასს 23 - სესხის აღების ხარჯები

შესწორება განმარტავს, რომ თუ შესაბამისი აქტივის გამოსაყენებლად ან გასაყიდად გამზადების შემდეგ დასაფარი დარჩა ნასესხები სახსრების რაიმე ნაწილი, ნასესხებ სახსრებზე კაპიტალიზაციის კოეფიციენტის გამოთვლის პროცესში ეს სესხი უნდა შევიდეს იმ თანხებში, რომლებსაც კომპანია ზოგადად სესხულობს.

ფასს 3 - ბიზნეს-კომბინაციები

ფასს 3-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ კომპანიამ კონტროლი დაამყარა ისეთ ბიზნესზე, რომელიც ერთობლივ საქმიანობას წარმოადგენს, მან უნდა გამოიყენოს ეტაპობრივად მიღწეული ბიზნეს-კომბინაციის მოთხოვნები, მათ შორის, რეალური ღირებულებით ხელახლა შეაფასოს ერთობლივ საწარმოში მანამდე ფლობილი წილები. ეს უკანასკნელი უნდა მოიცავდეს ერთობლივ საწარმოსთან დაკავშირებულ აუდიარებელ აქტივებს, ვალდებულებებსა და გუდვილს.

ფასს 11 - ერთობლივი საქმიანობა

ფასს 11-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ კომპანია მონაწილეობს, მაგრამ არ ფლობს ერთობლივ კონტროლს ისეთ ერთობლივ საქმიანობაზე, რომელიც არის ბიზნესი და ამ კომპანიამ მოიპოვა ერთობლივი კონტროლი ამგვარ ერთობლივ საქმიანობაზე, კომპანია არ არის ვალდებული, ხელახლა შეაფასოს ერთობლივ საქმიანობაში მანამდე ფლობილი წილი.

შესწორებების გამოყენებას ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა არ ჰქონია.

ახალი და რედაქტირებული, გამოქვეყნებული, მაგრამ ძალაში ჯერ არშესული ფასს-ები

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღისათვის ბანკი არ იყენებს შემდეგ ახალ და რედაქტირებულ, გამოქვეყნებულ მაგრამ ძალაში ჯერ არშესულ ფასს-ებს:

- ფასს 17 - სადაზღვევო კონტრაქტები;
- ფასს 10 და ბასს 28 (შესწორება) - აქტივების გაყიდვა ან შეწირვა ინვესტორსა და მის მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოს შორის;
- შესწორება ფასს 3 - ბიზნესის განსაზღვრება
- შესწორება ბასს 1 და ბასს 8 - მნიშვნელოვანების განსაზღვრება
- კონცეპტუალური ჩარჩო - ფასს სტანდარტების კონცეპტუალურ ჩარჩოზე მითითების შესწორება

ფასს 17 სადაზღვევო კონტრაქტები

ახალი სტანდარტით დგინდება სადაზღვევო კონტრაქტების აღიარების, გაზომვის, წარმოდგენისა და განმარტების პრინციპები. ის ფასს 4-ს - სადაზღვევო კონტრაქტებს ჩაანაცვლებს.

სტანდარტი იძლევა „ზოგად მოდელს“, რომელიც მოდიფიცირდება ისეთი სადაზღვევო კონტრაქტებისათვის, რომლებიც პირდაპირ მონაწილეობას ითვალისწინებს, რაც „ცვლადი ანაზღაურების მიდგომად“ განისაზღვრება. „ზოგადი მოდელი“ მარტივდება „პრემიუმის განაწილების მიდგომის“ გამოყენებით დარჩენილი სადაზღვევო პერიოდის ვალდებულებათა შეფასების კონკრეტული კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემთხვევაში.

„ზოგად მოდელში“ გამოყენებულია მიმდინარე დაშვებები სამომავლო ფულადი ნაკადების ოდენობასთან, დროსა და არასარწმუნოებასთან დაკავშირებით. მოდელი მკაფიოდ ზომავს ამ არასარწმუნოების ღირებულებას; მოდელი ეფუძნება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებსა და პოლისის მფლობელის ოფციონებისა და გარანტიების ზეგავლენას.

სტანდარტის გამოყენება სავარაუდოდ მნიშვნელოვან ცვლილებებს გამოიწვევს პროცესებსა და სისტემაში და აუცილებელს გახდის ბიზნესის მრავალ ფუნქციას, მათ შორის, ფინანსებს, აქტუარულსა და საინფორმაციო ტექნოლოგიებს შორის მეტი კოორდინაციის არსებობას.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ახალი სტანდარტი ძალაში შევა 2021 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. ვადამდელი გამოყენების უფლება დაშვებულია. კომპანიამ ფასს 17 რეტროსპექტიულად უნდა გამოიყენოს, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ეს შეუძლებელია. ასეთ დროს გამოყენებული იქნება რეალური ღირებულების მიდგომა ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტიული მიდგომა.

ახალ სტანდარტზე გადასვლის მოთხოვნების მიზნებისათვის, თავდაპირველი გამოყენების თარიღად ითვლება რეალური გამოყენების თარიღი, თუ ის წლიური საანგარიშგებო პერიოდი, რომელშიც კომპანია პირველად გამოიყენებს სტანდარტს და გადასვლის თარიღი არის თავდაპირველი გამოყენების თარიღის უშუალოდ წინმსწრები პერიოდის დასაწყისი.

ხელმძღვანელობა არ ელის, რომ ამ სტანდარტის ამოქმედება მნიშვნელოვან ზეგავლენას მოახდენს ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს 10 - კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება და ბასს 28 (შესწორებები)

აღნიშნული შესწორება ეხება ისეთ ვითარებას, როდესაც ინვესტორსა და მეკავშირე პირსა თუ ერთობლივ საწარმოს შორის ხდება აქტივების ყიდვა-გაყიდვა ან გადაცემა. კერძოდ, შესწორება ამბობს, რომ ისეთი შვილობილი კომპანიის კონტროლის დაკარგვიდან წარმოშობილი მოგება ან ზარალი, რომელიც არ შეიცავს ბიზნესს მეკავშირე პირსა თუ ერთობლივ საწარმოსთან, რომელიც აღირიცხება კაპიტალის მეთოდით, აღიარდება დამფუძნებელი კომპანიის მოგება-ზარალში მხოლოდ ამ მეკავშირე პირსა თუ ერთობლივ საწარმოში სხვა ინვესტორების წილების ფარგლებში. მსგავსად, ყოფილ შვილობილ საწარმოში (რომელიც გახდა მეკავშირე პირი ან ერთობლივი საწარმო და ახლა წრფივი მეთოდით აღირიცხება) შენარჩუნებული ინვესტიციების რეალურ ღირებულებამდე გადაფასებით მიღებული მოგება და ზარალი აღიარდება თავდაპირველი დამფუძნებელი კომპანიის მოგება-ზარალში მხოლოდ ამ მეკავშირე პირსა თუ ერთობლივ საწარმოში არადაკავშირებული ინვესტორების წილების ფარგლებში.

შესწორების ძალაში შესვლის თარიღი ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს ჯერ არ დაუდგენია; თუმცა, ვადამდელი გამოყენება ნებადართულია.

ბანკის ხელმძღვანელობის აზრით, ამ შესწორებების ამოქმედება არ იქონიებს არსებით ზეგავლენას ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

შესწორება ფასს 3 - ბიზნესის განსაზღვრება

შესწორებები განმარტავს, რომ თუმცა, ბიზნესი ხასიათდება პროდუქტით, იმისათვის, რომ საქმიანობისა და აქტივების ინტეგრირებული სიმრავლე ბიზნესად ჩაითვალოს, პროდუქტის არსებობა აუცილებელი არ არის. იმისათვის, რათა მიღებული საქმიანობისა და აქტივების ინტეგრირებული სიმრავლე ბიზნესად ჩაითვალოს, ის უნდა ხასიათდებოდეს, სულ მცირე, შემავალი კომპონენტი და არსობრივი პროცესი, რაც ერთობლივად მნიშვნელოვნად ეხმარება მის უნარს, წარმოქმნას პროდუქტი.

გარდა ამისა, შესწორებაში მოცემულია დამატებითი მითითებები, რომლებიც პირს ეხმარება იმის განსაზღვრაში, მიღებული აქვს თუ არა მას არსობრივი პროცესი.

შესწორებაში მოცემულია ნებაყოფლობითი კონცენტრაციის ტესტი, რომელიც გამარტივებული წესით აფასებს, არის თუ არა საქმიანობათა და აქტივების მიღებული სიმრავლე ბიზნესი. კონცენტრაციის ნებაყოფლობითი ტესტით, საქმიანობათა და აქტივების მიღებული სიმრავლე ბიზნესი არ არის, თუ მიღებული მთლიანი აქტივების არსებითად მთლიანი რეალური ღირებულება კონცენტრირებულია ერთ ხილულ აქტივში ან მსგავსი აქტივების ჯგუფში.

შესწორება რეტროსპექტიულად ვრცელდება ყველა ბიზნეს-კომბინაციასა და აქტივების შესყიდვაზე, რომელთა შესყიდვა მოხდა 2020 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ დაწყებულ პირველ საანგარიშგებო პერიოდში, ვადამდელი გამოყენების ნებართვით.

ბანკის ხელმძღვანელობა არ ვარაუდობს, რომ სტანდარტის გამოყენება მომავალში ზეგავლენას იქონიებს ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

შესწორებები ბასს 1 და ბასს 8 მნიშვნელოვანების განსაზღვრება

შესწორებათა მიზანია, ბასს 1-ით მოცემული მნიშვნელოვანების განსაზღვრება გახადოს უფრო გასაგები და არ ისახავს მიზნად, შეცვალოს ფასს სტანდარტებში მნიშვნელოვანების საბაზისო ცნება. ახალ განსაზღვრებაში შევიდა უმნიშვნელო ინფორმაციით მნიშვნელოვანი ინფორმაციის „მიჩქვალვის“ ცნება.

მომხმარებლებზე მნიშვნელოვანი ინფორმაციის ზემოქმედების ზღვარი შეიცვალა „შეიძლება ზეგავლენა იქონიოს“ ხარისხიდან „გონივრულად მოსალოდნელია, რომ ზეგავლენა იქონიოს“ ხარისხით.

მნიშვნელოვანების განსაზღვრება ბასს 8-ში შეიცვალა მნიშვნელოვანების განსაზღვრებით, რომელიც ბასს 1-შია მოცემული. გარდა ამისა, სტანდარტების საბჭომ ჩაასწორა სხვა სტანდარტები და კონცეპტუალური ჩართო, რომელშიც მოცემულია მნიშვნელოვანების განსაზღვრება ან მოიხმარს ტერმინს „მნიშვნელოვანი“ თანმიმდევრულობის მიზნით.

შესწორება რეტროსპექტიულად ვრცელდება 2020 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ დაწყებულ წლიურ პერიოდებზე, ვადამდელი გამოყენების ნებართვით.

ბანკის ხელმძღვანელობა არ ვარაუდობს, რომ ამ სტანდარტის გამოყენება მომავალში ზეგავლენას იქონიებს ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

შესწორებები ფასს სტანდარტებში მოცემული კონცეპტუალური ჩარჩოს მითითებებში

კონცეპტუალური ჩარჩოს რედაქტირებულ ვარიანტთან ერთად, რომელიც ძალაში შევიდა 2018 წლის 29 მარტს, სტანდარტების საბჭომ ასევე გამოსცა ფასს სტანდარტებში მოცემული კონცეპტუალური საბჭოს მითითებების შესწორება. ამ დოკუმენტში მოცემულია შესწორებები სტანდარტებში ფასს 2, ფასს 3, ფასს 6, ფასს 14, ბასს 1, ბასს 8, ბასს 34, ბასს 37, ბასს 38, ფაისკ 12, ფაისკ 19, ფაისკ 20, ფაისკ 22 და სიკ (სტანდარტების ინტერპრეტაციის კომიტეტის ინტერპრეტაცია) 32.

თუმცა, ყველა შესწორებით ეს განმარტებები ჩარჩო-პრინციპებზე მითითებებსა და ციტირებასთან დაკავშირებით არ განახლებულა ისე, რომ ყველა მათგანი რედაქტირებულ კონცეპტუალურ ჩარჩოზე მიუთითებდეს. ზოგიერთი დათქმა მხოლოდ ახლდება ისე, რომ ჩანდეს, თუ ჩარჩოს რომელ ვერსიაზე ხდება მითითება (სტანდარტების საბჭოს მიერ 2001 წელს მიღებული „ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის“ ჩარჩო, სტანდარტების საბჭოს 2010 წლის ჩარჩო თუ ახალი რედაქტირებული 2018 წლის ჩარჩო) ან იმას უჩვენებდეს, რომ სტანდარტში მოცემული განსაზღვრებები რედაქტირებულ კონცეპტუალურ ჩარჩოში მოცემულ ახალ განსაზღვრებებთან ერთად არ განახლებულა.

ის შესწორებები, რომლებიც რეალურად წარმოადგენს განახლებას, ძალაშია 2020 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ დაწყებულ წლიურ პერიოდებზე, ვადამდელი გამოყენების ნებართვით.

ბანკის ხელმძღვანელობა არ ვარაუდობს, რომ ამ სტანდარტის გამოყენება მომავალში ზეგავლენას იქონიებს ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

4. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკა

ქვემოთ აღწერილია ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკის პრინციპები:

საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი მოგება-ზარალის ანგარიშში აისახება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. აღნიშნული არ ეხება შემდეგ ერთეულებს:

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით

(ათასობით ლარში)

- შესყიდული ან წარმოქმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივები. მათ შემთხვევაში ბანკი კრედიტზე შესწორებულ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს იყენებს ფინანსური აქტივის საწყისი აღიარებისას დაფიქსირებულ ამორტიზებულ ღირებულებაზე.
- ფინანსური აქტივები, რომლებიც არ იყო შესყიდული ან წარმოქმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივები, მაგრამ შემდგომ გაუფასურდა. მათ შემთხვევაში ბანკი ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს იყენებს ფინანსური აქტივის შემდგომ საანგარიშგებო პერიოდებში დაფიქსირებულ ამორტიზებულ ღირებულებაზე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს განაკვეთს, რომელიც ახდენს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების შემოდინების ზუსტ დისკონტირებას ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების სავარაუდო სასარგებლო მოხმარების პერიოდის ამოწურვამდე ან ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებულ ღირებულებამდე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოთვლისას ბანკი მხედველობაში იღებს მოსალოდნელ ფულად სახსრებს, ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა საკონტრაქტო პირობის გათვალისწინებით, გარდა სესხის დანაკარგებისა. გამოთვლაში შედის გადახდილი ან მიღებული საკომისიოები, რომლებიც წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, ასევე ტრანზაქციის ხარჯებსა და სხვა პრემიუმებსა თუ დისკონტებს.

საკომისიო შემოსავლების აღიარება

ფინანსური ინსტრუმენტის წარმოშობის საკომისიო შესაბამის პირდაპირ ხარჯებთან ერთად გადავადდება და აღიარდება, როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

როდესაც სავარაუდოა, რომ სავალო ვალდებულება გამოიწვევს კონკრეტული სასესხო ხელშეკრულების გაფორმებას, სავალო ვალდებულების საკომისიო გადავადდება შესაბამის პირდაპირ ხარჯებთან ერთად და აღირიცხება, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება. თუ სავარაუდო არ არის, რომ სავალო ვალდებულება გამოიწვევს კონკრეტული სასესხო ხელშეკრულების გაფორმებას, სავალო ვალდებულების საკომისიოს აღიარება ხდება მოგებასა და ზარალში სავალო ვალდებულების მოქმედების დარჩენილი პერიოდის განმავლობაში. როდესაც სავალო ვალდებულების მოქმედების ვადა იწურება სასესხო ხელშეკრულების გაფორმების გარეშე, სავალო ვალდებულების საკომისიოს აღიარება ხდება მოგებასა და ზარალში ვადის ამოწურვის დღეს. სესხის მომსახურების საკომისიოს შემოსავლად აღიარება ხდება მომსახურების გაწევისას.

ყველა სხვა საკომისიოს აღიარება ხდება მომსახურების გაწევისას.

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში აისახება მაშინ, როდესაც ბანკი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში.

აღიარებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით. გარიგების ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შესყიდვასა და გამოშვებას (მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გარდა) თავდაპირველი აღიარებისას ემატება ან აკლდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებას.

ფინანსური აქტივების ან ფინანსური ვალდებულებების შესყიდვასთან პირდაპირ დაკავშირებული ტრანზაქციის ხარჯები, რომლებიც მოგება-ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აისახება, პირდაპირ აღირიცხება მოგებაში ან ზარალში.

თუ ტრანზაქციის ფასი თავდაპირველი აღიარებისას რეალური ღირებულებისგან განსხვავდება, ბანკი სხვაობას აღირიცხავს შემდეგი წესით:

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

- თუ რეალური ღირებულება განსაზღვრულია აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასით იდენტური აქტივისთვის ან ვალდებულებისათვის ან ეფუძნება შეფასების ისეთ მეთოდს, რომელიც ეყრდნობა მხოლოდ დაკვირვების ქვეშ მყოფი ბაზრებიდან მიღებულ მონაცემებს, ამ შემთხვევაში სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში თავდაპირველი აღიარებისას (ანუ პირველი დღის მოგება ან ზარალი).
- სხვა ნებისმიერ შემთხვევაში რეალური ღირებულება დაკორექტირდება გარიგების ფასის მიხედვით (ანუ პირველი დღის მოგება ან ზარალი გადავადდება აქტივის ან ვალდებულების საწყის საბალანსო ღირებულებაში შეყვანით).

პირველადი აღიარების შემდეგ გადავადებული მოგება ან ზარალი აისახება როგორც მოგება ან ზარალი რაციონალური საფუძვლით მხოლოდ იმ ზომით, რა ზომითაც იგი წარმოიშობა იმ ფაქტორის (მათ შორის, დროის) ცვლილებიდან, რომელსაც ბაზრის მონაწილეები გაითვალისწინებენ აქტივის ან ვალდებულების ფასის განსაზღვრისას.

ფინანსური აქტივები

კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგ კატეგორიებად: ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული; რეალური ღირებულებით შეფასებული სხვა სრულ შემოსავალში; ან მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული აქტივები.

ფინანსური აქტივი ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ის აკმაყოფილებს შემდეგ ორ გარემოებას და არ განეკუთვნება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ აქტივებს:

- კომპანია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირი თანხის და ძირი თანხის დარჩენილ ნაწილზე პროცენტის გადახდას.

ფინანსური აქტივი ფასდება რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, თუ ის აკმაყოფილებს მომდევნო ორ პირობას და არ ექვემდებარება მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული აქტივის პირობას:

- კომპანია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირი თანხის და მის დარჩენილ ნაწილზე პროცენტის გადახდას.

კაპიტალში ინვესტიციის საწყისი აღიარებისას, რომელიც არ არის განკუთვნილი ვაჭრობისათვის, ბანკს შეუძლია განახორციელოს რეალური ღირებულების ცვლილება სხვა სრულ შემოსავალში. ასეთი გადაწყვეტილება მიიღება ყოველი ინვესტიციისათვის ცალკე. ბანკმა გადაწყვიტა, სხვა სრულ შემოსავალში ასახოს „გაერთიანებულ ბილინგ-ცენტრში“ ფლობილი ინვესტიციის რეალური ღირებულების შემდგომი ცვლილება.

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ კლასიფიცირდება როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ან რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში, ფასდება რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში.

საწყისი აღიარებისას ბანკს შეუძლია აირჩიოს იმ ფინანსური აქტივების შეფასება რეალური ღირებულებით მოგება ზარალში, რომლებიც ექვემდებარება ამორტიზებული ღირებულებით ან რეალური ღირებულებით სრულ შემოსავალში ასახვას იმ შემთხვევაში, თუ ამგვარი ასახვით ბათილდება ან მნიშვნელოვნად მცირდება მოსალოდნელი შეუსაბამოა აღიარებასა თუ შეფასებაში ბანკის ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგ კატეგორიებად:

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
 (ათასობით ლარში)

ფინანსური აქტივები	ბიზნეს-მოდელი	მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდები	საზომი კატეგორია
ფული და ფულის ექვივალენტები	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
სავალდებულო ნაშთი სებ-ში	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
ინვესტიციები კაპიტალში	სხვა ბიზნეს-მოდელი	ფულადი ნაკადები არ წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდას	სხვა სრულ შემოსავალში რეალური ღირებულებით ასახული
კლიენტებზე გაცემული სესხები	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება
სხვა დებიტორული დავალიანება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად განკუთვნილი	ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდებს	ამორტიზებული ღირებულება

ბიზნეს-მოდელის შეფასება

ბანკი აფასებს ბიზნეს-მოდელის მიზანს, რომლის მიხედვითაც ფლობს ფინანსურ აქტივებს, ვინაიდან ეს არის საუკეთესო გზა, რომლითაც ხდება ბიზნესის მართვა და ინფორმაციის წარდგენა მენეჯმენტისთვის. ინფორმაცია მოიცავს შემდეგ საკითხებს:

- დადგენილ პოლიტიკებსა და მიზნებს პორტფელისთვის და ამ პოლიტიკების პრაქტიკაში განხორციელებას. ეს განსაზღვრავს, მიმართულია თუ არა ხელმძღვანელობის სტრატეგია სახელშეკრულებო საპროცენტო შემოსავლის მიღებაზე, კონკრეტული საპროცენტო განაკვეთის პორტფელის შენარჩუნებაზე, ფინანსური აქტივების ხანგრძლივობის დამთხვევაზე დაკავშირებული ვალდებულებების ხანგრძლივობასთან თუ ფულადი სახსრების გადინებასა და აქტივების გაყიდვის გზით ფულადი ნაკადების მიღებაზე;
- როგორ არის შეფასებული და წარდგენილი ბანკის ხელმძღვანელობისთვის პორტფელის მაჩვენებლები;
- რისკებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ ბიზნეს-მოდელზე (და ამ ბიზნეს-მოდელით ფლობილ ფინანსურ აქტივებზე) და როგორ იმართება ეს რისკები;
- როგორ ხდება მენეჯმენტის ანაზღაურება - მაგ. ეფუძნება თუ არა მათი ანაზღაურება ფინანსური აქტივების რეალურ ღირებულებას თუ მიღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს; და
- ფინანსური აქტივების გაყიდვების სიხშირეს, მოცულობას და ვადებს წინა პერიოდებში, ამგვარი გაყიდვების და მომავალი გაყიდვების მოლოდინებს.

გასაყიდად ფლობილი ან მართული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლებიც ფასდება რეალური ღირებულების საფუძველზე, ფასდება რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში, რადგან ისინი არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისთვის და არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისა და ფინანსური აქტივების გაყიდვისთვის არ არის განკუთვნილი.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

შეფასება. წარმოადგენს თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის გადახდას

ამ შეფასების მიზნებისთვის, 'ძირითადი' განისაზღვრება როგორც ფინანსური აქტივის რეალური ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას. 'პროცენტი' განისაზღვრება, როგორც ფულის დროში ღირებულებისა და დარჩენილ ძირითადთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის კომპენსაცია კონკრეტული პერიოდის განმავლობაში, აგრეთვე, კომპენსაცია სხვა ძირითადი დაკრედიტების რისკებისა და დანახარჯებისთვის (მაგ. ლიკვიდურობის რისკი და ადმინისტრაციული ხარჯები) და მოგების მარჟისთვის.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენს თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი და პროცენტის გადახდას, ბანკი აფასებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს წარმოადგენს იმის შეფასებას, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობებს, რომლებიც შესაძლოა ცვლიდეს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადებს ან თანხებს, რომლებიც არ შეესაბამება ამ პირობებს. ამ შეფასების გაკეთებისას კომპანია განიხილავს:

- პირობით მოვლენებს, რომლებიც შესაძლოა ცვლიდეს ფულადი ნაკადების თანხას ან ვადებს;
- პირობებს, რომლებსაც შეუძლია შეცვალოს სახელშეკრულებო კუპონური განაკვეთი, ცვლადი განაკვეთის ჩათვლით;
- წინასწარ გადახდისა და გადავადების ფუნქციებს; და
- პირობებს, რომლებიც ზღუდავს ბანკის მოთხოვნას ფულად ნაკადებზე კონკრეტული აქტივებიდან.

ფული და ფულის ექვივალენტები

ფული და ფულის ექვივალენტები შედგება ხელზე არსებული ნაღდი ფულისგან, საქართველოს ეროვნულ ბანკში განთავსებული შეუზღუდავი ნაშთებისგან და მაღალლიკვიდური ფინანსური აქტივებისგან სამ თვემდე ან ნაკლები დაფარვის ვადით, რომლებზეც მოქმედებს რეალური ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკი და რომელთაც ბანკი იყენებს მოკლევადიანი ვალდებულებების სამართავად.

სავალდებულო ნაშთი სებ-ში

სებ-ში განთავსებული სავალდებულო ნაშთები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით და წარმოადგენს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტს, რომლის გამოყენება ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად დაუშვებელია. ამდენად, ეს ნაშთი არ განიხილება ფულისა და ფულის ექვივალენტების ნაწილად ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშის მიზნებისათვის.

მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ

მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება მაშინ, როდესაც ბანკი ავანსის სახით, სამ თვეზე მეტი თავდაპირველი ვადით გასცემს ფულს კონტრაგენტ ბანკებზე. ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ არსებული მოთხოვნები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით.

კლიენტებზე გაცემული სესხები

კლიენტებზე გაცემული სესხები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, ტრანზაქციის ხარჯების დამატებით, ხოლო შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში

ინვესტიციები სავალო ინსტრუმენტებში მოიცავს ინვესტიციებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გაცემულ სადეპოზიტო სერტიფიკატებში. ეს ინვესტიციები თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, ტრანზაქციის ხარჯების დამატებით, ხოლო შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ინვესტიციები კაპიტალში

ბანკმა არჩია, არასავაჭროდ განკუთვნილი კაპიტალში ინვესტიციის რეალური ღირებულება წარმოადგინოს სხვა სრულ შემოსავალში. გადაწყვეტილება მიიღება ინდივიდუალურად თითო ინსტრუმენტისათვის თავდაპირველი აღიარებისას და შეუქცევად ხასიათს ატარებს.

კაპიტალის ინსტრუმენტებით მიღებული მოგება და ზარალი მოგება-ზარალის ანგარიშში არასოდეს რეკლასიფიცირდება და გაუფასურება ამავე ანგარიშში არ აისახება.

დივიდენდები აღიარდება მოგება-ზარალის ანგარიშში, თუ ეს დივიდენდები მკაფიოდ არ წარმოადგენს ინვესტიციის ღირებულების ნაწილს, რა შემთხვევაშიც მათი აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში. სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული ჯამური მოგება და ზარალი ინვესტიციის რეალიზაციისას გადადის გაუნაწილებელ მოგებაში.

დერივატიული ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსურ ანგარიშგებაში მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებში შესული დერივატიული ფინანსური ინსტრუმენტები მოიცავს სავალუტო ფორვარდულ კონტრაქტებს.

დერივატები თავდაპირველად აისახება რეალური ღირებულებით დერივატიული კონტრაქტის გაფორმების თარიღში და შემდგომში ფასდება რეალური ღირებულებით. ყველა დერივატივი, თუ მათი რეალური ღირებულება დადებითია, აისახება ფინანსურ აქტივად, ხოლო თუ მათი რეალური ღირებულება უარყოფითია - ფინანსურ ვალდებულებად.

დერივატივების რეალური ღირებულების ცვლილება დაუყოვნებლივ აისახება მოგებაში ან ზარალში.

რეკლასიფიკაცია

ფინანსური აქტივები არ რეკლასიფიცირდება მათი საწყისი აღიარების შემდეგ, გარდა ბანკის მიერ ბიზნეს-მოდელის შეცვლისა. თუ ბიზნეს-მოდელი, რომლის ფარგლებშიც ბანკი ფლობს ფინანსურ აქტივებს, იცვლება, შესაბამისი ფინანსური აქტივები რეკლასიფიცირდება. ახალ კატეგორიასთან დაკავშირებული კლასიფიკაციისა და შეფასების მოთხოვნები გამოიყენება პროსპექტიულად ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაციის შემდგომი საანგარიშო პერიოდის პირველი დღიდან. მიმდინარე და გასულ საანგარიშო პერიოდში ბიზნეს-მოდელი, რომლის პირობებშიც ბანკი ფლობს ფინანსურ სახსრებს, არ შეცვლილა და ამდენად, რეკლასიფიცირებაც არ მომხდარა. ცვლილებები სახელშეკრულებო ფულადი სახსრების მოძრაობაში გათვალისწინებულია სააღრიცხვო პოლიტიკით ფინანსური აქტივების მოდიფიცირებისა და აღიარების შეწყვეტის შესახებ (იხილეთ ქვემოთ).

გაუფასურება

ბანკი აღიარებს რეზერვებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის იმ ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც არ არის შეფასებული რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში.

გარდა შექმნილი ან წარმოშობილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივებისა, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი უნდა შეფასდეს თანხით, რომელიც ტოლია:

- 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა, ანუ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა, რომელიც წარმოიშვება ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის შემთხვევაში საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის ვადაში (მოიხსენიება როგორც 1-ელი ეტაპი); ან
- მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არსებობის მანძილზე, ანუ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც წარმოიშვება ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის შემთხვევაში ამ ფინანსური ინსტრუმენტის მოქმედების ვადაში (მოიხსენიება, როგორც მე-2 და მე-3 ეტაპი).

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი საჭიროა შეიქმნას იმ ფინანსური ინსტრუმენტისთვის, რომელთა საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის შემთხვევაში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი იზომება თანხით, რომელიც ტოლია 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

სხვა დებიტორული დავალიანებების რეზერვი იანგარიშება თანხით, რომელიც ტოლია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა არსებობის მანძილზე.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს საკრედიტო დანაკარგების მიმდინარე ღირებულების ალბათურ-შეწონილ შეფასებას. იგი იზომება, როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ღირებულებისა და მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების სხვაობის მიმდინარე ღირებულება, რომელიც გამოითვლება სხვადასხვა სამომავლო ეკონომიკური სცენარის დისკონტირებული აქტივების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

დამატებითი ინფორმაცია მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების განსაზღვრის შესახებ მოცემულია 27-ე შენიშვნაში, სადაც მოყვანილია დეტალური ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ როგორ ხდება ინსტრუმენტების დაჯგუფება მათი კოლექტიურად შეფასების შემთხვევაში.

საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივი ითვლება «საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად», როდესაც მოხდა ერთი ან რამდენიმე მოვლენა, რომელთაც აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა მოსალოდნელ ფულად ნაკადებზე. საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები მიეკუთვნება მე-3 ეტაპის აქტივებს. საკრედიტო გაუფასურება მტკიცდება შემდეგი მოვლენების დაკვირვებადი მონაცემებით:

- მსესხებლის ან კრედიტორის სერიოზული ფინანსური პრობლემები;
- კონტრაქტის დარღვევა, როგორცაა დეფოლტი ან ვადაგადაცილებული ვალდებულება;
- სესხის გამცემი მსესხებლის ფინანსური პრობლემების გამო მიდის გარკვეულ დათმობაზე, რის შესაძლებლობასაც კრედიტორი სხვა შემთხვევაში არ განიხილავდა;
- ფინანსური აქტივისთვის აქტიური ბაზრის გაუჩინარება ფინანსური პრობლემების გამო; ან
- ფინანსური აქტივის შექმნა დიდი ფასდაკლებით, რაც წარმოშობილი საკრედიტო ზარალის მაჩვენებელია.

ზოგჯერ არ არის შესაძლებელი ცალკეული ზარალის გამომწვევი მოვლენის აღმოჩენა და ფინანსური აქტივის საკრედიტო გაუფასურება შეიძლება რამდენიმე მოვლენის კომბინირებული მოქმედებით იყოს გამოწვეული. ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის ბანკი აფასებს, არის თუ არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ის სასესხო ინსტრუმენტები, რომლებიც წარმოადგენს ფინანსურ ინსტრუმენტებს და გაზომილია ამორტიზებული ღირებულებით ან რეალური ღირებულებით სრულ შემოსავალში.

სესხი ითვლება «საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად», როდესაც მსესხებელს ეძლევა შეღავათი მისი ფინანსური მდგომარეობის გაუარესების გამო, თუკი არ არსებობს დამადასტურებელი ფაქტი, რომ დათმობის შედეგად ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ნაღდი ფულის არმიღების რისკი მნიშვნელოვნად მცირდება და არ არსებობს გაუფასურების სხვა ნიშნები. ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, როდესაც განიხილება შეღავათები, მაგრამ არ ხდება მათი გამოყენება, აქტივი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად ითვლება, თუ არსებობს საკრედიტო რისკით გაუფასურების აშკარა დამადასტურებელი ფაქტი, დეფოლტის განსაზღვრების ჩათვლით.

დეფოლტის განსაზღვრება (იხ. ქვემოთ) გულისხმობს ვალის არ გადახდას, თუ ვალის გადახდა დაგვიანდა 90 ან მეტი დღით.

საკრედიტო რისკით გაუფასურებული შექმნილი ან წარმოშობილი ფინანსური აქტივები

საკრედიტო რისკით გაუფასურებულ შექმნილ ან წარმოშობილ ფინანსურ აქტივებზე გაუფასურების შეფასება ხდება განსხვავებულად, რადგან ასეთი აქტივები გაუფასურებული იყო თავდაპირველი აღიარების დროს. ამ აქტივებისთვის ბანკი ყველა ცვლილებას აღიარებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში, როგორც ზარალს ყველა ცვლილებასთან ერთად, რომელიც აღიარდა მოგება-ზარალში. ასეთ აქტივებზე დადებითი ცვლილება გაუფასურების მოგებას წარმოშობს.

ვალდებულებათა შეუსრულებლობის (დეფოლტის) განმარტება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განმარტების მიზნით უნდა განვსაზღვროთ, თუ რა არის დეფოლტი. დეფოლტის განსაზღვრება გამოიყენება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობის

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით

(ათასობით ლარში)

გასაზომად და იმის შესაფასებლად, ზარალის შეფასების რეზერვი ეფუძნება 12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს თუ არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, რადგან დეფოლტი წარმოადგენს დეფოლტის ალბათობის კომპონენტს, რომელიც გავლენას ახდენს როგორც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სიდიდეების გაზომვაზე, ისე საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის გამოვლენაზე.

ბანკი აღიარებს ვალდებულებების შეუსრულებლობას, ანუ დეფოლტს შემდეგ შემთხვევებში:

- ნებისმიერი მნიშვნელოვანი საკრედიტო ვალდებულების 90 დღეზე მეტი ვადით გადაცილება მსესხებლის მხრიდან; ან
- ნაკლებ სავარაუდოა, რომ მსესხებელმა სრულად გადაუხადოს საკრედიტო ვალდებულება კომპანიას.

დეფოლტი განმარტებულია ისე, რომ კარგად ასახოს სხვადასხვა ფინანსური აქტივების მახასიათებლები. იმის შესაფასებლად, თუ რამდენად არსებობს იმის ალბათობა, რომ მსესხებელი არ შეასრულებს საკრედიტო ვალდებულებას, ბანკი ითვალისწინებს როგორც რაოდენობრივ, ისე ხარისხობრივ მაჩვენებლებს. რაოდენობრივი მაჩვენებლები, როგორცაა იმავე მხარესთან სხვა ვალდებულების შესრულების ვადაგადაცილება და გადაუხდელობა, წარმოადგენს მთავარ მონაცემებს ასეთი ანალიზისთვის. ბანკი დეფოლტის შესაფასებლად იყენებს ინფორმაციის სხვადასხვა წყაროებს, რომლებიც ან ბანკის დონეზეა შემუშავებული, ან მოპოვებულია გარეშე წყაროებიდან.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

ბანკი ახორციელებს ყველა იმ ფინანსური აქტივის მონიტორინგს, რომელიც ექვემდებარება გაუფასურების მოთხოვნას იმის შესაფასებლად, გაიზარდა თუ არა მნიშვნელოვნად საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. თუ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა, ბანკი გაზომავს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს არსებობის მანძილზე და არა 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე.

30 დღიანი ვადაგადაცილების შემთხვევაში, ბანკი თვლის, რომ ადგილი ჰქონდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას და აქტივი გადადის გაუფასურების მოდელის მე-2 ეტაპზე, ანუ გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი აღირიცხება როგორც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არსებობის მანძილზე.

ბანკის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას არ არის მიზანშეწონილი იმის დაშვება, რომ «დაბალი» საკრედიტო რისკის მქონე ფინანსური აქტივების შემთხვევაში ანგარიშგების დღეს არ აღინიშნებოდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა. შედეგად, ბანკი ახორციელებს ყველა იმ ფინანსური აქტივის მონიტორინგს, რომლებიც უფასურდება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვნად გაზრდის შემთხვევაში.

დეტალური ინფორმაცია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესახებ მოცემულია 27-ე შენიშვნაში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის წარდგენა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

- ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივებისთვის: როგორც აქტივების მთლიანი ღირებულებიდან გამოქვითვა;
- რეალური ღირებულებით სრულ შემოსავალში მეთოდით შეფასებული სასესხო ინსტრუმენტებისთვის: ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ზარალის შეფასების რეზერვის აღიარება არ ხდება, რადგან საბალანსო ღირებულება მოცემულია რეალური ღირებულებით.
- ფულად-სასესხო და ფინანსური გარანტიის კონტრაქტებისთვის: როგორც უზრუნველყოფა; და
- როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტი შეიცავს როგორც წარმოდგენილ, ისე აუთვისებელ კომპონენტებს, კომპანიას არ აქვს შესაძლებლობა, დაადგინოს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი სესხის კომპონენტზე წარმოდგენილი კომპონენტისგან იზოლირებულად: კომპანია წარმოადგენს ზარალის შეფასების ერთობლივ რეზერვს ორივე კომპონენტისთვის. ერთიანი თანხა

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ნაჩვენებია, როგორც წარმოდგენილი კომპონენტის ერთიანი საანგარიშო ღირებულებებიდან გამოქვეყნება. ზარალის რეზერვის სიჭარბით შეფასება წარმოდგენილი კომპონენტის საერთო ოდენობაზე ნაჩვენებია, როგორც უზრუნველყოფა.

ფინანსური აქტივების მოდიფიცირება და აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივების მოდიფიცირდება მაშინ, როდესაც გადაიხედება ხელშეკრულების ის პირობები, რომლებიც არეგულირებს ფინანსური აქტივების ფულადი ნაკადების მოძრაობას ან იცვლება ამ ხელშეკრულების პირობების შეცვლა ფინანსური აქტივების თავდაპირველი აღიარების მომენტიდან მათი გადახდის ვადის დადგომამდე პერიოდში. მოდიფიცირების ზეგავლენა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოცულობაზე ან/და დროზე მყისიერია ან მოსალოდნელია მომავალში.

ბანკი აწარმოებს ხელახალ მოლაპარაკებას იმ კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე, რომელთაც შეექმნათ ფინანსური პრობლემები, რათა მაქსიმალურად გაზარდოს ამ თანხების ამოღება და მინიმუმამდე შეამციროს დეფოლტის რისკი. სესხის პირობები იცვლება იმ შემთხვევაში, როდესაც მსესხებლის ყველა შესაძლო ძალისხმევით მიუხედავად, გადაეხადა სათანადო თანხები ხელშეკრულების თავდაპირველი პირობებით, არსებობს დეფოლტის დიდი რისკი და მოსალოდნელია, რომ მსესხებელი შეასრულებს ახალ პირობებს. განახლებული პირობები უმეტესწილად გულისხმობს სესხის დაფარვის ვადის გაგრძელებას, ფულადი ნაკადების (ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდის) მოძრაობის ვადების შეცვლას, მისაღები ფულადი ნაკადების ოდენობის შემცირებას (ძირი თანხიდან და პროცენტიდან) და სხვა პირობების შეცვლას.

ფინანსური აქტივების მოდიფიცირებისას ბანკი აფასებს, თუ რამდენად იწვევს მოდიფიკაცია აღიარების შეწყვეტას. ბანკის პოლიტიკის თანახმად, მოდიფიკაცია იწვევს აღიარების შეწყვეტას, როდესაც მის შედეგად ხელშეკრულებაში ჩნდება არსებითად განსხვავებული პირობები. იმის დასადგენად, თუ შეცვლილი პირობები რამდენად არსებითად განსხვავდება თავდაპირველი ხელშეკრულების პირობებისგან, ბანკი მხედველობაში იღებს შემდეგ ფაქტორებს:

- ხარისხობრივი ფაქტორები, როგორცაა სახელშეკრულებო თანხების მოძრაობა, მოდიფიცირების შემდეგ აღარ აკმაყოფილებს მხოლოდ ძირი თანხისა და დარჩენილ ძირზე პროცენტის გადახდების კატეგორიას, ვალუტის ან ხელშეკრულების მხარის შეცვლა, საპროცენტო განაკვეთის შეცვლა, გადახდის ვადის დადგომა, კოვენანტების დაწესება; თუ აღნიშნული ფაქტორები აშკარად არ მიუთითებს არსებით ცვლილებაზე (მოდიფიკაციაზე), მაშინ:
- რაოდენობრივი შეფასება ტარდება დარჩენილი თავდაპირველი პირობებით მოცემული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების შედარებით განახლებული პირობებით მოცემული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებასთან. ამასთან, ორივე თანხა დისკონტირებულია თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. თუ მიმდინარე ღირებულებათა სხვაობა 10%-ზე მეტია, ბანკი თვლის, რომ ახალი შეთანხმება არსებითად განსხვავდება თავდაპირველი შეთანხმებისგან, რაც იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას.

იმ შემთხვევაში, თუ ხდება ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის რეზერვი ხელმეორედ გაიზომება, რათა მოხდეს აღიარების შეწყვეტის დღეს აქტივების წმინდა საბალანსო ღირებულების დადგენა. სხვაობა ამგვარად განახლებულ საბალანსო ღირებულებასა და ახალი პირობებით ახალი ფინანსური აქტივის რეალურ ღირებულებას შორის გამოიწვევს სარგებლის ან ზარალის მიღებას აღიარების შეწყვეტისას. ახალ ფინანსურ აქტივს ექნება ზარალის რეზერვი, რომელიც გაზომილია 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე, გარდა იმ იშვიათი შემთხვევებისა, როდესაც ითვლება, რომ წარმოშობილი ახალი სესხი გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით. აღნიშნული მეთოდი გამოიყენება მხოლოდ იმ შემთხვევებში, როდესაც ხდება ახალი სესხის რეალური ღირებულების აღიარება მნიშვნელოვანი ფასდაკლებით განახლებული ნომინალური ღირებულებით, რადგან ამ შემთხვევაში არსებობს დეფოლტის მაღალი რისკი, რომელიც არ შემცირდა მოდიფიცირების შედეგად. ბანკი მონიტორინგს უწევს მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკს, რა მიზნითაც აფასებს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ ინფორმაციას, როგორცაა მაგალითად, ინფორმაცია იმის შესახებ, ხომ არ რჩება მსესხებელს ვადაგადაცილებულის სტატუსი ახალი პირობების მიხედვით;

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

როდესაც ხდება ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიცირება და ასეთი მოდიფიცირება არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას, ბანკი აფასებს, ხომ არ გაიზარდა მნიშვნელოვნად ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების მომენტიდან.

ისეთი ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, რომელთა მოდიფიცირებაც მოხდა ბანკის რესტრუქტურის პოლიტიკის ფარგლებში და აღნიშნულმა მოდიფიცირებამ არ გამოიწვია აღიარების შეწყვეტა, დეფოლტის ალბათობის შეფასება ასახავს ბანკის უნარს, მიიღოს მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადები წარსული გამოცდილების გათვალისწინებით რესტრუქტურის ანალოგიური მოქმედების განხორციელებისას და, ასევე, ქცევითი ინდიკატორების გათვალისწინებით, მათ შორის, მსესხებლის გადახდების ისტორიისა, ხელშეკრულების მოდიფიცირებული/შეცვლილი პირობების ფონზე. თუ საკრედიტო რისკი კვლავ მნიშვნელოვნად მაღალია მოსალოდნელ მნიშვნელობაზე თავდაპირველი აღიარების მომენტში, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი კვლავაც შეფასდება იმ ოდენობით, რომელიც არსებობს მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლია. გადაუხდელი სესხების რეზერვი როგორც წესი, იზომება მხოლოდ 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე, როდესაც არსებობს იმის დამადასტურებელი ფაქტი, რომ მსესხებლის გადახდის უნარი გაუმჯობესდა მოდიფიცირების შემდგომ, რაც იწვევს წარსულში საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შეჩერებას.

იმ შემთხვევაში, როდესაც მოდიფიციკაცია არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას, ბანკი მოდიფიცირების სარგებელს/ზარალს ანგარიშობს ერთიანი საანგარიშო ღირებულების შედარებით მოდიფიკაციამდე და მას შემდეგ (მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შედავით გამოკლებით). შემდეგ ბანკი ზომავს მოდიფიცირებული აქტივის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, როდესაც მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის შედეგად წარმოშობილი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებიც მონაწილეობს თავდაპირველი აქტივის მოსალოდნელი ფულადი დეფიციტის ანგარიშში.

ბანკი ფინანსური აქტივის აღიარებას წყვეტს მხოლოდ აქტივის ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებების ვადის ამოწურვის შემდეგ (მათ შორის, ვადის ამოწურვისას, რომელიც წარმოიშობა არსებითად განსხვავებული პირობებით მოდიფიცირების შემთხვევაში), ან როდესაც ფინანსური აქტივი და აქტივის ფლობის ყველა რისკი და სარგებელი არსებითად გადაეცემა სხვა პირს. თუ ბანკი არც არსებითად გადასცემს და არც იტოვებს აქტივის ფლობის ყველა რისკსა და სარგებელს და კვლავ აკონტროლებს გადაცემულ აქტივს, ის აღიარებს, რომ მას კვლავ გააჩნია აქტივისა და თანხების გადახდაზე ვალდებულების ინტერესი. თუ ბანკი არსებითად ინარჩუნებს გადაცემული ფინანსური აქტივის ფლობის ყველა რისკსა და სარგებელს, იგი კვლავაც აღიარებს ფინანსურ აქტივს.

ჩამოწერა

სესხებისა და სავალო ფასიანი ქაღალდების ჩამოწერა ხდება, როდესაც ბანკს არ აქვს იმის გონივრული მოლოდინი, რომ მოხდება ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება (მთლიანად ან ნაწილობრივ) ანაზღაურება. ეს ზოგადად არის შემთხვევა, როდესაც ბანკს აქვს მოლოდინი, რომ მსესხებელს არ ექნება აქტივები ან უზრუნველყოფილი შემოსავალი, რომლის საშუალებითაც მსესხებელი შეძლებს შესაბამისი ფულადი ნაკადების გენერირებას, ჩამოსაწერად განკუთვნილი თანხების გადასახდელად. ამასთან, ფინანსური აქტივები, რომლებიც ჩამოიწერება, შესაძლოა კვლავ იყოს აღსრულების საქმიანობის საგანი, ბანკის მიმართ მართებული თანხების ამოღების პროცედურების დასაკმაყოფილებლად.

ფინანსური გარანტიები და სესხის გაცემის პირობითი ვალდებულებები

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტი არის კონტრაქტი, რომლის მიხედვით გამცემი ვალდებულია, განახორციელოს წინასწარ დადგენილი გადახდები მისი მფლობელისათვის გაწეული ზარალის ანაზღაურების მიზნით, თუ დადგენილი მოვალე არ ფარავს გადახდის ვალდებულებას ვადის დადგომის შემთხვევაში სავალო ინსტრუმენტის პირობების შესაბამისად. სესხის გაცემის პირობითი ვალდებულებებარის კრედიტის გაცემის დამოწმებული გარანტია წინასწარ განსაზღვრული პირობებით.

ფინანსური გარანტიები და საბაზროზე ნაკლები განაკვეთით სესხის გაცემის ვალდებულებები თავდაპირველ აღიარებას ექვემდებარება რეალური ღირებულებით. შემდგომ ისინი იზომება ფასს 9-ის მიხედვით განსაზღვრული დანაკარგის ანარიცხებას და თავდაპირველად აღიარებული თანხის (შესაბამის შემთხვევაში, ფასს 15-ის პრინციპებით აღიარებული ჯამური შემოსავლის გამოკლებით) სხვაობას შორის უმეტესით.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ბანკს მოგება-ზარალის ანგარიშში რეალური ღირებულებით ასახული სასესხო პირობითი ვალდებულებები და გარანტიები გაცემული არ აქვს.

სხვა ფულად-სასესხო გარანტიების შემთხვევაში, ბანკი დანაკარგის ანარიცხებს აღიარებს ფასს 9-ის შესაბამისად.

ფინანსური ვალდებულებები და კაპიტალის ინსტრუმენტები

გამომწვეული სესხისა და კაპიტალის ინსტრუმენტები კლასიფიცირდება, როგორც ფინანსური ვალდებულებები ან კაპიტალი, საკონტრაქტო შეთანხმებების არსიდან გამომდინარე.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულება არის კონტრაქტით ნაკისრი ვალდებულება, რომელიც ითვალისწინებს სხვა პირისათვის ფულის ან სხვა ფინანსური აქტივის გადაცემას ან ფინანსური აქტივების თუ ფინანსური ვალდებულებების გაცვლას ისეთი პირობებით, რომლებიც პოტენციურად არასასურველია ბანკისათვის, ან ისეთი კონტრაქტი, რომელზე ანგარიშსწორება შეიძლება მოხდეს ბანკის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტებით და რომელიც არის არაწარმოებული კონტრაქტი, რომლის მიხედვით ბანკი ვალდებულია ან შეიძლება ვალდებული გახდეს, პირს მიაწოდოს საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების ცვლადი რაოდენობა ან წარმოებული კონტრაქტი საკუთარ კაპიტალზე, რომელზე ანგარიშსწორება მოხდება ან შეიძლება მოხდეს ბანკის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების ფიქსირებული რაოდენობის სანაცვლოდ ფულის (ან სხვა ფინანსური აქტივის) ფიქსირებული ოდენობის გადახდის გარდა სხვა გზით.

ბანკი ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს, როდესაც მისი პირობები იცვლება და მოდიფიცირებული ვალდებულების ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება წინანდელისგან. ასეთ დროს შეცვლილი პირობების საფუძველზე ხდება ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება მისი რეალური ღირებულებით. სხვაობა აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ ანაზღაურებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. გადახდილ ანაზღაურებაში უნდა შევიდეს, თუ ასეთი არსებობს, გადაცემული არაფინანსური აქტივები და ნაკისრი ვალდებულება, მათ შორის, ახალი მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულება.

თუ ბანკმა ფინანსური ვალდებულების მოდიფიცირება აღიარების შეწყვეტით არ აღრიცხა, მაშინ ვალდებულების ამორტიზებული ღირებულება გადაიანგარიშება თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადების დისკონტირების გზით და მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. ცვლადგანაკვეთიანი ფინანსური ვალდებულებების შემთხვევაში, მოდიფიცირებით გამოწვეული მოგების ან ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი კორექტირდება ისე, რათა მასში აისახოს მოდიფიცირების მომენტში არსებული საბაზრო პირობები. გაწეული ხარჯები და გადახდილი საკომისიოები აღიარდება როგორც ვალდებულების საბალანსო ღირებულების კორექტირება და ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ვადის განმავლობაში ამორტიზდება ინსტრუმენტის ხელახლა გამოთვლილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

ბანკი ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს, როდესაც მისი პირობები იცვლება და მოდიფიცირებული ვალდებულების ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება წინანდელისგან. ასეთ დროს ხდება შეცვლილი პირობების საფუძველზე ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება მისი რეალური ღირებულებით. სხვაობა აღიარებაშეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ ანაზღაურებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

გადახდილ ანაზღაურებაში უნდა შევიდეს, თუ ასეთი არსებობს, გადაცემული არაფინანსური აქტივები და ნაკისრი ვალდებულება, მათ შორის, ახალი მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულება. თუ ფინანსური ვალდებულების ცვლილება არ აღრიცხა როგორც აღიარების შეწყვეტა, მაშინ გაწეული ხარჯები და გადახდილი საკომისიოები აღიარდება როგორც ვალდებულების საბალანსო ღირებულების კორექტირება და ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ვადის განმავლობაში ამორტიზდება ინსტრუმენტის ხელახლა გამოთვლილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

გადასახდელები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ, კლიენტების დეპოზიტები და სუბორდინირებული სესხები

ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს გადასახდელებს ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ, კლიენტების დეპოზიტებსა და იმ სუბორდინირებულ სესხებს, რაც წარმოადგენს ბანკის დაფინანსების წყაროებს. ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აისახება რეალური ღირებულებით, პირდაპირი ტრანზაქციის ხარჯების გამოკლებით. შემდგომში ფინანსური ვალდებულებები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ხოლო საპროცენტო ხარჯი აღიარდება ეფექტური უკუგების საფუძველზე.

სააქციო ინსტრუმენტები

სააქციო ინსტრუმენტი წარმოადგენს ნებისმიერ კონტრაქტს, რომელიც ადასტურებს ბანკის აქტივებში ნარჩენ წილს, ყველა ვალდებულების გამოქვითვის შემდეგ. ბანკის მიერ გამოშვებული სააქციო ინსტრუმენტები აღიარებას ექვემდებარება მიღებულ შემოსავლებთან ერთად გამოშვების ხარჯების გამოკლებით.

იჯარა - 2019 წლის 1 იანვრის შემდეგ

იმას, შეიცავს თუ არა კონტრაქტი იჯარას, ბანკი აფასებს კონტრაქტის მიღებისას. ბანკი აქტივების გამოყენების უფლებას და შესაბამის საიჯარო ვალდებულებას აღიარებს ყველა საიჯარო გარიგებასთან მიმართებაში, რომელშიც ის გამოდის როგორც იჯარის მიმღები, გარდა მოკლევადიანი იჯარებისა (განსაზღვრება, როგორც იჯარა 12 თვიანი ან ნაკლები ვადით) და დაბალღირებულებიანი აქტივების იჯარებისა (როგორებიცაა ტაბლეტები და პერსონალური კომპიუტერები, მცირე საოფისე ავეჯი და ტელეფონები). ასეთი იჯარების შემთხვევაში, საიჯარო გადახდები აღიარდება როგორც საოპერაციო ხარჯი იჯარის მთელი ვადის განმავლობაში წრფივად, თუ სისტემატიზაციის სხვა ბაზისი უკეთ წარმოაჩენს იჯარით აღებული აქტივების მოხმარებით მიღებული ეკონომიკური სარგებლის სურათს დროში.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება იმ საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, რომელთა გადახდა იჯარის დაწყების დღეს არ ხდება, რაც დისკონტირებულია იჯარაში ჩადებული განაკვეთით. თუ ამ განაკვეთის დადგენა რთულია, ბანკი იყენებს თავის სესხის მზარდ განაკვეთს.

იჯარის ვალდებულება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში შედის ცალკე მუხლში.

იჯარის ვალდებულება შემდგომში ფასდება საბალანსო ღირებულების ისეთი მატებით, რაც ასახავს საიჯარო ვალდებულებაზე დარიცხულ პროცენტს (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით) ან საბალანსო ღირებულების ისეთი კლებით, რაც ასახავს გადახდილ საიჯარო გადასახდელს.

ბანკი საიჯარო ვალდებულებას გადააფასებს (და აქტივების გამოყენების უფლებას დააკორექტირებს), როდესაც:

- იჯარის ვადა შეიცვალა ან ადგილი ჰქონდა მნიშვნელოვან მოვლენას ან გარემოებათა ცვლილებას, რამაც გამოიწვია შესყიდვის ოფციის აღსრულების შეფასების შეცვლა, რა დროსაც საიჯარო ვალდებულება გადააფასდება კორექტირებული საიჯარო გადახდების დისკონტირებით კორექტირებული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით.
- საიჯარო გადახდები შეცვალა ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების ან გარანტირებული ნარჩენი ღირებულების ფარგლებში მოსალოდნელი გადახდის ცვლილების გამო, რა დროსაც ხდება საიჯარო ვალდებულების გადააფასება კორექტირებული საიჯარო გადახდების დისკონტირებით უცვლელი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით (თუ ცვლილება საიჯარო გადახდებში გამოწვეული არ არის ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებით, რა დროსაც დისკონტირებისათვის გამოიყენება კორექტირებული დისკონტირების განაკვეთი).
- იჯარის კონტრაქტი შეიცვალა და იჯარის ცვლილება არ აღირიცხება დამოუკიდებელ იჯარად, რა დროსაც საიჯარო ვალდებულების გადააფასება ხდება მოდიფიცირებული იჯარის ვადის საფუძველზე, კორექტირებული საიჯარო გადახდების დისკონტირებით კორექტირებული დისკონტირებული განაკვეთის გამოყენებით მოდიფიცირების ძალაში შესვლის დღეს.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ბანკს წარმოდგენილ პერიოდებში მსგავსი კორექტირებები არ გაუკეთებია.

აქტივების გამოყენების უფლება მოიცავს შესაბამისი საიჯარო ვალდებულების ღირებულებას საწყისი შეფასებით, დაწყების თარიღში ან მანამდე გაცემულ საიჯარო გადახდებს და გამოკლებული აქვს მიღებული საიჯარო შეღავათები და საწყისი პირდაპირი ხარჯები. აქტივები შემდგომში ფასდება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით.

როდესაც ბანკს ეკისრება იჯარით აღებული აქტივის დაშლისა და ადგილიდან გატანის, ამ აქტივის ადგილის აღდგენის ან აქტივის იჯარის პირობების შესაბამისი მდგომარეობაში დაბრუნების ხარჯების გაწევის ვალდებულება, ბანკი ბასს 37-ის მიხედვით აღიარებს და აფასებს რეზერვს. თუ ხარჯები დაკავშირებულია აქტივების გამოყენების უფლებასთან, ხარჯები შედის შესაბამის აქტივში, თუ მათი მიზანი მარაგების წარმოება არ იყო.

აქტივების გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადასა და შესაბამისი აქტივის სასარგებლო მოხმარების ვადას შორის უმცირესი პერიოდის განმავლობაში. თუ იჯარით შესაბამისი აქტივის მფლობელობა სხვა პირზე გადადის ან აქტივების გამოყენების უფლების თვითღირებულება ასახავს, რომ ბანკი ვარაუდობს შესყიდვის ოფციის გამოყენებას, შესაბამის აქტივს ცვეთა ერიცხება აქტივის სასარგებლო მოხმარების ვადის განმავლობაში. ცვეთა იწყება იჯარის დაწყების დღეს.

აქტივების გამოყენების უფლება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში შედის ძირითადი საშუალებების გრაფაში.

აქტივების გამოყენების უფლების გაუფასურების დასადგენად ბანკი იყენებს ბასს 36-ს და დადგენილ გაუფასურებულ ზარალს აღრიცხავს, როგორც ეს აღწერილია სააღრიცხვო პოლიტიკაში „ძირითადი საშუალებები“.

პრაქტიკული შეღავათის სახით, ფასს 16 იჯარის მიმღებს საშუალებას აძლევს, არ განაცალკევოს ერთმანეთისგან არასაიჯარო კომპონენტები და ამის ნაცვლად საიჯარო და მათთან დაკავშირებული არასაიჯარო კომპონენტები აღრიცხოს ერთ გარიგებად. ბანკი ამ პრაქტიკულ შეღავათს იყენებს.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლების განმავლობაში ბანკი იჯარის გამცემი არ ყოფილა.

იჯარა - 2019 წლის 1 იანვრამდე

იჯარა ფინანსურ იჯარად კლასიფიცირდება, თუ მისი პირობები ითვალისწინებს მოიჯარისთვის არსებითად ყველა რისკისა და სარგებლის გადაცემას. ყველა სხვა იჯარა ითვლება საოპერაციო იჯარად.

საოპერაციო იჯარაში გადახდილი თანხების აღიარება ხდება წრფივი მეთოდით, იჯარის პერიოდზე თანაბრად განაწილებული ხარჯის სახით, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც სისტემატიზაციის სხვა საფუძველი უფრო წარმომადგენლობითია საიჯარო აქტივიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღების გრაფიკის თვალსაზრისით. საიჯარო შეთანხმების საფუძველზე გადახდილი პირობითი საიჯარო თანხების ასახვა ხდება ხარჯის სახით იმ პერიოდისთვის, როდესაც მოხდა მათი გადახდა.

იმ შემთხვევაში, თუ იჯარის გარიგების დასადგენად გათვალისწინებულია შეღავათები, იგი აისახება როგორც ვალდებულება. შეღავათებით მისაღები მთლიანი სარგებელი აღრიცხება როგორც იჯარის ხარჯის შემცირება წრფივი მეთოდით, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც სისტემატიზაციის სხვა მეთოდი უფრო წარმომადგენლობითია საიჯარო აქტივიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღების გრაფიკის თვალსაზრისით.

დასაკუთრებული აქტივები

გარკვეულ ვითარებაში, აქტივების დასაკუთრება ხდება დეფოლტის სესხების უზრუნველყოფის დაკავების შედეგად. დასაკუთრებული აქტივები იზომება, ერთი მხრივ, საბალანსო ღირებულებასა და,

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

მეორე მხრივ, რეალური ღირებულებისა და გაყიდვის ხარჯების სხვაობას შორის უმცირესი ღირებულებით.

ძირითადი საშუალებები

საქონლისა და მომსახურების მიწოდების, ასევე ადმინისტრაციული მიზნით გამოყენებისათვის განკუთვნილი შენობა-ნაგებობები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აისახება გადაფასებული ღირებულებით, რომელიც წარმოადგენს სამართლიან ღირებულებას გადაფასების დღეს, გამოკლებულია შემდგომში დაგროვილი ცვეთა და შემდგომში დაგროვილი გაუფასურების დანაკარგები. გადაფასება ხდება რეგულარულად, ისე, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდება იმ ღირებულებისგან, რომელიც თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით დადგინდებოდა.

ამგვარი ქონების გადაფასების შედეგად წარმოქმნილი ზრდა აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში და გროვდება კაპიტალში მხოლოდ იმ ოდენობით, რომ მან მოახდინოს მანამდე მოგება-ზარალში აღიარებული გადაფასების კლება იმავე აქტივზე. ასეთ შემთხვევაში ზრდა შედის მოგება-ზარალში მანამდე ხარჯად აღიარებული კლების ოდენობით. ამგვარი ქონების გადაფასების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულების კლება აღიარდება მოგება-ზარალში იმ ოდენობით, რომ მან გადააჭარბოს იმავე აქტივის წინა გადაფასებასთან დაკავშირებულ, უძრავი ქონების გადაფასების რეზერვში არსებულ ნაშოს.

წარმოების, მიწოდების ან ადმინისტრაციული მიზნით მიმდინარე მშენებლობით მოცული ქონება აღირიცხება თვითღირებულებით, გაუფასურების აღიარებული ზარალის გამოკლებით. თვითღირებულებაში შედის პროფესიული ანაზღაურება და, ასევე, ბანკის სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით შესაბამის აქტივებზე ხდება სესხის ხარჯების კაპიტალიზაცია. ამგვარი ქონება ძირითადი საშუალების შესაბამის კატეგორიაში გადადის მაშინ, როდესაც დასრულდება და მზად იქნება დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის. ამ აქტივების ცვეთა, სხვა უძრავი აქტივების მსგავსად, აღირიცხება მათი დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად გამზადების შემდეგ.

გადაფასებული უძრავი ქონების გაუფასურება აღირიცხება მოგება-ზარალში. მისი შემდგომი გაყიდვის ან ჩამოწერის შემდეგ, გადაფასების ჭარბი ოდენობა, რომელიც გადაფასების რეზერვში რჩება, პირდაპირ გადადის გაუნაწილებელ მოგებაში.

მიწას ცვეთის ხარჯი არ ერიცხება.

ცვეთა აისახება ისე, რომ წრფივი მეთოდით ჩამოიწეროს ღირებულება (გარდა მიწისა და მიმდინარე მშენებლობებისა) და შეფასებული ღირებულება აქტივების სასარგებლო მოხმარების პერიოდის მანძილზე ნარჩენი ღირებულებების გამოკლებით. საგარაუდო სასარგებლო მოხმარების პერიოდი, ნარჩენი ღირებულება და ცვეთის მეთოდი განიხილება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რის შედეგადაც სააღრიცხვო დაშვებაში შეტანილი ნებისმიერი ცვლილება აღირიცხება პროსპექტიულად. ცვეთის დარიცხვა ხდება შემდეგი წლიური განაკვეთებით:

შენობები და სხვა უძრავი ქონება	1%-2.17%
ავეჯი და მოწყობილობები	10%-15%
კომპიუტერები და საკომუნიკაციო მოწყობილობა	10%-33.33%
სატრანსპორტო საშუალებები	10%-33.33%
იჯარით აღებული ქონების კეთილმოწყობა	20%-50%
სხვა	15%

ძირითადი საშუალებები ჩამოიწერება გაყიდვისას ან როდესაც ბანკს აქვს აქტივის უწყვეტი გამოყენებით მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღების მოლოდინი. ნებისმიერი მოგება ან ზარალი, რომელიც წარმოიქმნება ძირითადი საშუალებების გაყიდვისას ან მისი სასარგებლო მოხმარების ვადის დასრულებისას, გამოითვლება როგორც სხვაობა რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის და აღიარებულია მოგება-ზარალში.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

არამატერიალური აქტივები

ცალკე შესყიდული არამატერიალური აქტივები, განსაზღვრული მოხმარების ვადით, აღირიცხება თვითღირებულებით, დაგროვილი ამორტიზაციისა და გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით. ამორტიზაციის გაანგარიშება წარმოებს წრფივი მეთოდის საფუძველზე მათი სავარაუდო 2-15 წლიანი ექსპლუატაციის ვადის მიხედვით. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მოხმარების ვადა და ამორტიზაციის მეთოდი გადაიხედება თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, რის შედეგადაც სააღრიცხვო დაშვებაში შეტანილი ნებისმიერი ცვლილება აღირიცხება პროსპექტიულად. განუსაზღვრელი სასარგებლო მოხმარების ვადის მქონე, ცალკე შესყიდული არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, დაგროვილი გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით.

არამატერიალური აქტივი ჩამოიწერება რეალიზაციისას ან იმ შემთხვევაში, თუ მისი გამოყენების ან გაყიდვის შედეგად არ ივარაუდება მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება. არამატერიალური აქტივის ჩამოწერით მიღებული მოგება ან ზარალი წარმოადგენს სხვაობას რეალიზაციის შედეგად მიღებულ წმინდა ფულად სახსრებსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის და აისახება მოგება-ზარალში აქტივის აღიარების შეწყვეტისას.

არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტა. არამატერიალური აქტივის აღიარება წყდება მისი გაყიდვისას ან მაშინ, როდესაც მისი გამოყენების ან გასხვისების შედეგად ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ ივარაუდება. აღიარების შეწყვეტით მიღებული მოგება ან ზარალი, რომელიც იანგარიშება როგორც სხვაობა გაყიდვიდან მიღებული წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის, აღიარდება მოგება-ზარალში აქტივის აღიარების შეწყვეტის მომენტში.

მატერიალური და არამატერიალური აქტივების გაუფასურება. გარდა გუდვილისა, ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ბანკი სისტემატურად განიხილავს მატერიალურ და არამატერიალურ აქტივებს, ამ აქტივების გაუფასურების ობიექტური მაჩვენებლების გამოვლენის მიზნით. ასეთი მაჩვენებლის არსებობის შემთხვევაში, აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება ფასდება გაუფასურების ხარჯის განსაზღვრისათვის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). იმ შემთხვევაში, თუ შეუძლებელია ინდივიდუალური აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების დადგენა, ბანკი განსაზღვრავს იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელსაც განეკუთვნება აქტივი. განაწილების მართებული და თანმიმდევრული საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში, კორპორატიული აქტივები ასევე ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებზე, ან ამ ერთეულების უფრო პატარა ჯგუფებზე, რომელთათვისაც განაწილების მართებული და თანმიმდევრული საფუძვლის გამოვლენა შესაძლებელია.

განუსაზღვრელი სასარგებლო მოხმარების ვადის მქონე არამატერიალური აქტივები და ისეთი არამატერიალური აქტივები, რომლებიც ჯერ გამოსაყენებლად არაა მზად, გაუფასურებაზე მოწმდება სულ მცირე წელიწადში ერთხელ და მაშინ, როდესაც არსებობს მათი გაუფასურების ნიშნები.

ანაზღაურებადი ღირებულება არის უმეტესი, ერთი მხრივ, სამართლიან ღირებულებისა და გაყიდვის ხარჯების სხვაობას, და, მეორე მხრივ, გამოყენებულ ღირებულებას შორის. გამოყენებული ღირებულების შეფასებისას სამომავლო ფულადი ნაკადები მიმდინარე ღირებულებამდე დისკონტირდება არსებული საპროცენტო განაკვეთით გადასახადების გამოკლებით, რომელიც ასახავს დროში ფულის ღირებულების ბაზრისეულ შეფასებას და აქტივისათვის დამახასიათებელ იმ რისკებს, რომელთა საფუძველზე სამომავლო ფულადი ნაკადების კორექტირება არ მომხდარა.

იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) აღდგენითი ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია, აქტივის (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მცირდება მის აღდგენით ღირებულებამდე. გაუფასურების დანაკარგები აღიარებას ექვემდებარება მოგება-ზარალში, თუ შესაბამისი აქტივი არ არის წარმოდგენილი გადაფასებული ღირებულებით. ამ შემთხვევაში გაუფასურების დანაკარგები აისახება, როგორც შემცირება გადაფასების შედეგად.

გაუფასურების ხარჯის გაუქმების შემთხვევაში, აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება იზრდება ანაზღაურებადი თანხის შესწორებულ სავარაუდო მოცულობამდე ისე, რომ გაზრდილმა საბალანსო ღირებულებამ არ გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც დაფიქსირდებოდა, წინა წლებში აქტივის (ან ფულადი სახსრების

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

წარმომქმნელი ერთეულის) გაუფასურების ხარჯი რომ არ აღიარებულიყო. გაუფასურების ხარჯების გაუქმება დაუყოვნებლივ აისახება მოგება-ზარალში, თუ შესაბამისი აქტივი არ არის აღრიცხული გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც გაუფასურების ხარჯების აღდგენა განიხილება, როგორც ზრდა გადაფასების შედეგად.

გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი წარმოადგენს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადების ხარჯების ჯამს.

მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი გამოითვლება წლის დასაბეგრი მოგებიდან. დასაბეგრი მოგება განსხვავდება მოგებისაგან, რომელიც ასახულია მოგება-ზარალის ანგარიშში, ვინაიდან ის არ მოიცავს შემოსავლებისა და ხარჯების იმ ნაწილს, რომელიც ექვემდებარება დაბეგვრას ან გამოქვითვას წინა წლებში და, აგრეთვე, იმ ხარჯებს, რომელიც საერთოდ არ ექვემდებარება დაბეგვრას ან გამოქვითვას. ბანკის მიმდინარე გადასახადის ვალდებულება განგარიშებულია იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომლებიც მოქმედებდა ან არსებითად მოქმედებდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის.

გადავადებული გადასახადი

გადავადებული გადასახადის აღიარება ხდება იმ დროებითი სხვაობების მიხედვით, რომლებიც თავს იჩენს ფინანსურ ანგარიშგებაში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებსა და დასაბეგრი მოგების გამოთვლისას გამოყენებულ შესაბამის საგადასახადო ბაზის შორის.

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება, ჩვეულებრივ, აღიარებას ექვემდებარება ყველა დასაბეგრი დროებითი სხვაობის შემთხვევაში. გადავადებული საგადასახადო აქტივი, ჩვეულებრივ, აღიარებას ექვემდებარება ყველა გამოქვითვადი დროებითი სხვაობის შემთხვევაში, თუ, სავარაუდოდ, იარსებებს ისეთი დასაბეგრი მოგება, რომელზეც შეიძლება აღნიშნული გამოქვითვადი დროებითი სხვაობების გამოყენება. ამგვარი გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარება არ ხდება, თუ დროებითი სხვაობა გამომდინარეობს სხვა აქტივებისა და ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარებისგან ისეთი გარიგების საფუძველზე, რომელიც არ ეხება არც დასაბეგრი მოგებას და არც საბალანსო მოგებას.

გადავადებული გადასახადის აქტივები და ვალდებულებები იანგარიშება იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომელიც მოსალოდნელია ვალდებულების დაფარვის ან აქტივის რეალიზების პერიოდისათვის იმ საგადასახადო განაკვეთისა და კანონმდებლობის საფუძველზე, რომელიც ძალაში იყო საანგარიშო პერიოდის ბოლოსათვის.

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებებისა და აქტივების შეფასება ასახავს იმ საგადასახადო შედეგებს, რომლებიც მოყვება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ბანკის მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების აღდგენას ან დაფარვას.

წლის მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები

მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები აისახება მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ისინი დაკავშირებულია ისეთ ერთეულებთან, რომელთა აღიარება ხდება მოგება-ზარალში ან პირდაპირ კაპიტალში. ასეთ შემთხვევაში, მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები შესაბამისად აისახება მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშში ან პირდაპირ კაპიტალში.

2019 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა კანონი კომპანიების მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (ასევე, ცნობილია, როგორც კომპანიების დაბეგვრის ესტონური მოდელი), რომლის მიხედვით დაბეგვრა ხდება არა დასაბეგრი მოგების მიღების, არამედ მისი განაწილების მომენტში.

კომპანიების მოგების დაბეგვრის ახალი სისტემა მოგების გადასახადისგან გათავისუფლებას არ გულისხმობს. მასში დაბეგვრა უბრალოდ გადატანილია მოგების მიღების მომენტიდან მათ განაწილებამდე; ანუ დაბეგვრის ობიექტი განაწილებული მოგებაა. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის განსაზღვრებით, განაწილებული მოგება არის აქციებზე დივიდენდის სახით განაწილებული

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება) 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (ათასობით ლარში)

მოგება. თუმცა, მოგების განაწილებად ითვლება ზოგიერთი სხვა ტრანზაქციაც, მაგალითად, საერთაშორისო ტრანზაქცია დაკავშირებულ პირებს შორის ან/და გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან საგადასახადო მიზნებისათვის. გარდა ამისა, გადასახადის ობიექტი ასევე მოიცავს ხარჯებსა თუ სხვა გადახდებს, თუ ისინი არაა დაკავშირებული პირის ეკონომიკურ საქმიანობასთან, საქონლისა და მომსახურების უფასოდ მიწოდებას და ზედმეტად დიდ წარმომადგენლობით ხარჯებს.

თუ 2008-2016 წლებში გაუნაწილებელი მოგება 2019 წელს ან შემდგომ წლებში განაწილდა, შესაძლებელია მათზე გადახდილი მიმდინარე გადასახადის დაბრუნება.

დივიდენდების გადახდისგან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯად დივიდენდების გამოცხადების პერიოდში, მათი გადახდის თარიღის თუ პერიოდის მიუხედავად.

კანონი ძალაში შევიდა 2016 წელს და ყველა პირის შემთხვევაში, ფინანსური ინსტიტუტების გარდა (ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), ვრცელდება 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ დაწყებულ საგადასახადო პერიოდებზე. ფინანსური ინსტიტუტების შემთხვევაში, კანონი თავდაპირველად ძალაში უნდა შესულიყო 2019 წლის 1 იანვარს. 2019 წლის 27 დეკემბერს საქართველოს პარლამენტმა კანონის ძალაში შესვლის ვადა 2023 წლის 1 იანვრამდე გადასწია.

საოპერაციო გადასახადები

საქართველოში ასევე მოქმედებს სხვა გადასახადები, რომლებიც განისაზღვრება ბანკის საქმიანობიდან გამომდინარე. ეს გადასახადები მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშში აისახება როგორც საოპერაციო ხარჯების ნაწილი.

რეზერვები

რეზერვების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ბანკს აქვს მიმდინარე (სამართლებრივი ან პირობითი) ვალდებულებები, რომლებიც წარმოიშვა წარსული მოვლენების შედეგად, ბანკს სავარაუდოდ მოეთხოვება მათი დაფარვა და აღნიშნული ვალდებულების შეფასება შესაძლებელია საკმარისი სიზუსტით.

რეზერვებად აღიარებული თანხა წარმოადგენს იმ ანაზღაურების საუკეთესო შეფასებას, რომელიც საჭიროა ვალდებულების დასაფარად საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ვალდებულებასთან დაკავშირებული რისკებისა და უზუსტობების გათვალისწინებით. იმ შემთხვევაში, თუ რეზერვი გამოითვლება ვალდებულების დასაფარად საჭირო ფულადი სახსრების მოძრაობიდან, მათი საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს ამავე ფულადი სახსრების მიმდინარე ღირებულებას (სადაც არსებითია ფულის ღირებულება დროში).

იმ შემთხვევაში, თუ მოსალოდნელია, რომ ბანკი მესამე მხარისგან ნაწილობრივ ან სრულად ამოიღებს ეკონომიკურ სარგებელს, რომელიც საჭიროა რეზერვის ფორმირებისთვის, ხდება მოთხოვნის ასახვა აქტივებში. ამავდროულად, გადახდა უნდა იყოს სარწმუნო, ხოლო მოთხოვნის შეფასება შესაძლებელი საკმარისი სიზუსტით;

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მაგრამ აღიწერება ფინანსურ ანგარიშგების შენიშვნებში, სანამ არ გაჩნდება სახსრების გადინების შესაძლებლობა. პირობითი აქტივი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არ აისახება, მაგრამ წარმოდგენილია ანგარიშგების შენიშვნებში იმ შემთხვევაში, თუ ეკონომიკური სარგებლის მიღება ნავარაუდევია.

უცხოური ვალუტა

ბანკის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ორგანიზაციის ფუნქციონალური ვალუტის გარდა სხვა ვალუტაში (უცხოურ ვალუტაში) განხორციელებული გარიგებები აისახება გარიგების თარიღისათვის მოქმედი გაცვლითი კურსით. თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მონეტარული ერთეულები ამ თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება) 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (ათასობით ლარში)

ექვემდებარება გადაფასებას. არაფულადი ერთეულები უცხოურ ვალუტაში ფასდება ისტორიული ღირებულების გათვალისწინებით და არ ექვემდებარება გადაფასებას.

გაცვლითი კურსის სხვაობა ფულად ერთეულებზე აღიარებულია მოგება-ზარალში იმ პერიოდში, როდესაც ისინი წარმოიქმნა.

ქვემოთ მოცემულია წლის ბოლოსათვის არსებული გაცვლითი კურსები, რომლებიც ბანკმა გამოიყენა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას:

	31 დეკემბერი, 2019	31 დეკემბერი 2018
ლარი / 1 აშშ დოლარი	2.8677	2.6766
ლარი / 1 ევრო	3.2095	3.0701

უზრუნველყოფა

ბანკი უზრუნველყოფას ითხოვს კლიენტების ვალდებულებებზე, საჭიროების მიხედვით. ჩვეულებრივ, უზრუნველყოფა გულისხმობს კლიენტის აქტივების გირავნობას და ბანკს აძლევს ამ აქტივების მოთხოვნის უფლებას, როგორც არსებული, ასევე მომავალი ვალდებულებებისთვის.

კაპიტალის რეზერვები

ბანკის ფინანსური მდგომარეობის უწყისში კაპიტალში აღრიცხული რეზერვი (სხვა სრული შემოსავალი) მოიცავს ქონების გადაფასების რეზერვს, რომელშიც, თავის მხრივ, შედის მიწისა და შენობა-ნაგებობების გადაფასების რეზერვი.

5. ბუღალტრული აღრიცხვის კრიტიკული განსჯა და შეფასებების არასარწმუნოების ძირითადი წყაროები

ბანკის ბუღალტრული პოლიტიკის გამოყენებისას ხელმძღვანელობა ვალდებულია, განიხილოს, შეაფასოს და გააკეთოს დაშვებები აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებასთან დაკავშირებით, რომლებიც სხვა წყაროებიდან არ იკვეთება. შეფასება და შესაბამისი დაშვებები ეფუძნება ისტორიულ გამოცდილებას და მრავალ სხვა ფაქტორს, რომლებიც მართებულად ითვლება. ფაქტიური შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისგან.

შეფასებები და შესაბამისი დაშვებები ფასდება საწარმოს უწყვეტობის დაშვების პრინციპით. ბუღალტრული შეფასებების შესწორება აღიარებას ექვემდებარება იმ პერიოდისათვის, როდესაც ხდება შესწორება, თუ შესწორება ეხება მხოლოდ ამ პერიოდს, ხოლო იმ შემთხვევაში თუ იგი ეხება მიმდინარე და მომავალ პერიოდებს, შესაბამისად შესწორება მოხდება მიმდინარე და შემდგომ პერიოდებში.

ბუღალტრული პოლიტიკების გამოყენების კრიტიკული განსჯა

შემდეგი საკითხები წარმოადგენს კრიტიკული განსჯის საგანს, იმ შეფასებების გარდა (იხილეთ ქვემოთ), რომლებიც ხელმძღვანელობამ გააკეთა ბანკის ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკების გამოყენების პროცესში და რომელთაც მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინეს ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ თანხებზე.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია

ბიზნეს-მოდელის შეფასება, რომლის ფარგლებშიც ხდება აქტივების ფლობა და იმის შეფასება, ეხება თუ არა ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო პირობები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და გადაუხდელ ძირითად თანხაზე პროცენტის გადახდას. დეტალური ინფორმაცია ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციის შესახებ იხილეთ მე-4 შენიშვნაში.

შეფასებების არასარწმუნოების უმთავრესი წყაროები. ქვემოთ წარმოდგენილია მომავალთან და სხვა შეფასების არასარწმუნოების ძირითადი წყაროებთან დაკავშირებული უმთავრესი დაშვებები, რომლებიც ატარებენ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების არსებითი კორექტირების მნიშვნელოვან რისკს მომავალი ფინანსური წლის განმავლობაში.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების ზარალის რეზერვები

ქვემოთ წარმოდგენილია ხელმძღვანელობის მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას გამოყენებული ძირითადი შეფასებები, რომლებიც ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების ზარალის შეფასების რეზერვებზე:

- **საპროგნოზო სცენარების დადგენა:** მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისას ბანკი იყენებს გონივრულ და ფაქტებით გამყარებულ საპროგნოზო ინფორმაციას, რომელიც ეფუძნება მოსაზრებებს სხვადასხვა ეკონომიკური ფაქტორის სამომავლო მოქმედებისა და ამ ფაქტორების ურთიერთქმედების შესახებ.

დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 27-ე შენიშვნაში, სადაც მოცემულია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საანგარიშო საპროგნოზო სცენარებისადმი სენსიტიურობის ანალიზიც.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა: როგორც მე-4 შენიშვნაშია განმარტებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი იზომება რეზერვის სახით, რომელიც ტოლია 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა პირველი ეტაპის აქტივებისთვის ან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა სესხის არსებობის მანძილზე მეორე ან მესამე ეტაპის აქტივებისთვის. აქტივი გადადის მეორე სტადიაში როდესაც მისი საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თავდაპირველი აღიარების მომენტიდან. ფასს 9 არ განსაზღვრავს რას წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა. იმის შეფასებისას თუ რაოდენ მნიშვნელოვნად გაიზარდა აქტივის საკრედიტო რისკი ბანკი საყურადღებოდ იღებს ხარისხობრივად და რაოდენობრივად დასაბუთებულ და დადასტურებულ საპროგნოზო ინფორმაციას.

დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 27-ე შენიშვნაში, სადაც მოცემულია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საანგარიშო საპროგნოზო სცენარებისადმი სენსიტიურობის ანალიზიც.

- **დეფოლტის ალბათობა:** დეფოლტის ალბათობა წარმოადგენს მთავარ მონაცემს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისას. დეფოლტის ალბათობა არის მაჩვენებელი, რომელიც გვიჩვენებს დეფოლტის მოხდენის ალბათობას კონკრეტულ პერიოდში, რომლის გაანგარიშებისას გამოიყენება ისტორიული მონაცემები და სამომავლო პირობებთან დაკავშირებული დაშვებები და მოლოდინი.

დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 27-ე შენიშვნაში, სადაც მოცემულია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დეფოლტის ალბათობაზე სენსიტიურობის ანალიზიც.

- **ზარალი ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში :** ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში არის შესაძლო ზარალის სიდიდე, რომელიც წარმოიშობება დეფოლტის შემთხვევაში. იგი ეფუძნება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის სხვაობას, რომლის მიღებასაც ელის კრედიტორი გირაოთი უზრუნველყოფილი სესხებიდან და კრედიტის ერთიანი გაზრდით მიღებული ნაღდი ფულის ნაკადების გათვალისწინებით.

დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 27-ე შენიშვნაში, სადაც მოცემულია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დეფოლტის შემთხვევაში ზარალზე სენსიტიურობის ანალიზიც.

გადაფასებული ღირებულებით ასახული ძირითადი საშუალებები

გარკვეული ძირითადი საშუალებები გადაფასებული ღირებულებით აღირიცხება. ბოლო გადაფასება მოხდა 2018 წლის მაისში. შეფასების ტექნიკა აღწერილია მე-10 შენიშვნაში.

ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურეობის ვადა

როგორც ზემოთ იყო აღწერილი, ბანკის ხელმძღვანელობა განიხილავს ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურეობის ვადას თითოეული წლიური საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების სასარგებლო

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
 (ათასობით ლარში)

მომსახურების ვადის დადგენა წარმოადგენს ხელმძღვანელობის მსჯელობის საგანს მსგავს აქტივებთან მიმართებაში არსებულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით. აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის დადგენისას ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს მოსალოდნელი მოხმარების, სავარაუდო ტექნიკური მოძველების ტენდენციებს, ფიზიკური მოხმარების პერიოდსა და ცვეთას, აგრეთვე, აქტივის ფიზიკურ საოპერაციო გარემოს. ჩამოთვლილი პირობებიდან რომელიმე ერთი პირობის ან შეფასების ცვლილებამ შეიძლება გამოიწვიოს ცვეთისა და ამორტიზაციის მომავალი განაკვეთის კორექტირების აუცილებლობა.

დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული ტრანზაქციების თავდაპირველი აღიარება

ბიზნესის მიმდინარეობისას ბანკი ახორციელებს ტრანზაქციებს დაკავშირებულ მხარეებთან. ფასს 9-ის შესაბამისად, ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება უნდა მოხდეს სამართლიანი ღირებულებით. თუ ამგვარი ტრანზაქციების მოქმედი ბაზარი არ არსებობს, ხელმძღვანელობა აფასებს, ეფუძნება თუ არა ტრანზაქციის ფასი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებს. ამისათვის დგინდება, თუ როგორ ხდება ფასწარმოქმნა არადაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული მსგავსი ტრანზაქციების შემთხვევაში და კეთდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი. დაკავშირებულ მხარეებთან

არსებული ნაშთების შესახებ ინფორმაცია განმარტებულია 28-ე შენიშვნაში.

6. ფული და ფულის ექვივალენტები

	31 დეკემბერი, 2019	31 დეკემბერი, 2018
ნაღდი ფული	7,003	5,402
სებ-ში არსებული ნაშთები	5,085	3,611
მოკორესპონდენტო ანგარიშები და 90 დღემდე დაფარვის ვადიანი დეპოზიტები	23,196	15,870
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	(33)	(7)
სულ ფული და ფულის ექვივალენტები	35,251	24,876

ფული და ფულის ექვივალენტები არის ვადაგადაუცილებელი ფინანსური აქტივები 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი, 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეფასდა საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ დადგენილი რეიტინგების საფუძველზე.

7. სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში („სებ“) წარმოადგენს სებ-ში განთავსებულ თანხას. რეზიდენტი ფინანსური ინსტიტუტები ვალდებული არიან, სებ-ში განთავსებული ჰქონდეთ პროცენტის სავალდებულო რეზერვი, რომლის ოდენობა დამოკიდებულია ფინანსური ინსტიტუტების მიერ მოზიდულ თანხებზე. სებ-ში განთავსებული სავალდებულო რეზერვი პროცენტის ფინანსური აქტივია.

	31 დეკემბერი, 2019	31 დეკემბერი, 2018
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	33,689	26,438
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების/გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი	(3)	(2)

სულ სავალდებულო რეზერვები სებ-ში **33,686** **26,436**

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სავალდებულო რეზერვები სებ-ში არის ვადაგადაუცილებელი ფინანსური აქტივი. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი დადგინდა კონტრაგენტისათვის საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მინიჭებული რეიტინგების საფუძველზე. საქართველოს, როგორც ქვეყნის, საკრედიტო რეიტინგია BB სტაბილური პერსპექტივით.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები

კლიენტებზე გაცემული სესხები მოიცავს:

	31 დეკემბერი, 2019	31 დეკემბერი, 2018
კლიენტებზე გაცემული სესხები	428,714	408,414
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	(7,742)	(7,323)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	420,972	401,091

კლიენტებზე გაცემული ყველა სესხი აისახება ამორტიზებული ღირებულებით. კლიენტებზე გაცემული სესხები სახეობებად კლასიფიცირდება რამდენიმე ფაქტორის კომბინაციის საფუძველზე (ძირითადად, მსესხებლის შემოსავლის წყარო და სესხის დანიშნულება). ინდივიდუალური ბიზნესის მფლობელების მიერ სამომხმარებლო მიზნით აღებული სესხები შესაბამის კატეგორიებში წარმოდგენილია მსესხებლის ბიზნეს-საქმიანობის მიხედვით.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტებზე გაცემული სესხები მოიცავდა, შესაბამისად, 3,766 ათასი და 3,539 ათასი ლარის ოდენობით დარიცხულ პროცენტს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია კლიენტებზე გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულებები სექტორების მიხედვით:

	31 დეკემბერი, 2019	31 დეკემბერი, 2018
იურიდიულ პირებზე		
ვაჭრობა და მომსახურება	211,019	205,412
მშენებლობა	37,776	34,957
იჯარა	19,544	16,743
სოფლის მეურნეობა	13,628	16,481
სამთო-მომპოვებელი მრეწველობა	6,310	2,158
ენერგეტიკა	4,816	4,545
სხვა	8,084	12,300
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	301,177	292,596
ფიზიკურ პირებზე		
სამომხმარებლო სესხები	80,017	65,200
იპოთეკური სესხები	47,520	50,618
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	127,537	115,818
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	428,714	408,414
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	(7,742)	(7,323)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	420,972	401,091

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის 5%-ზე მეტი ოდენობის სესხები გაცემულია, შესაბამისად, 12 და 22 კლიენტზე, 125,294 ათასი და 167,084 ათასი ლარის ოდენობით.

ქვემოთ მოცემულია კლიენტებზე გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულებები ბანკის მიერ მიღებული უზრუნველყოფის ტიპის მიხედვით:

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
 (ათასობით ლარში)

	31 დეკემბერი, 2019	31 დეკემბერი, 2018
კომბინირებულად უზრუნველყოფილი სესხები*	274,233	264,553
უმრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები	119,164	108,702
გარანტიებით უზრუნველყოფილი სესხები	20,921	20,595
ნაღდი ფულით უზრუნველყოფილი სესხები	2,252	3,878
სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	12,144	10,686
მთლიანი კლიენტებზე გაცემული სესხები	428,714	408,414
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	(7,742)	(7,323)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	420,972	401,091

* ეს სესხები უზრუნველყოფილია სხვადასხვა სახის უზრუნველყოფის კომბინაციით, როგორცაა: უმრავი ქონებით, სატრანსპორტო საშუალებებით, მარაგებით, მანქანა-დანადგარებით, მზა პროდუქციითა და გარანტიებით.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სესხების დიდი წილი (მთლიანი პორტფელის 99%) გაცემულია საქართველოში მოღვაწე კომპანიებზე.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
 (ათასობით ლარში)

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტებზე გაცემული ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი და უმნიშვნელო მიმდინარე სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი შემდეგნაირია:

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მთლიანი სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების ფარდობა მთლიან სესხებთან
ინდივიდუალურად უმნიშვნელო				
ვადაგადაუცილებელი	367,184	(3,832)	363,352	1.04%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	12,432	(512)	11,920	4.12%
31-60 დღე	1,626	(203)	1,423	12.48%
61-90 დღე	1,402	(201)	1,201	14.34%
91-180 დღე	327	(88)	239	26.91%
180 დღეზე მეტი	8,091	(1,244)	6,847	15.39%
სულ ჯგუფურად შეფასებული	391,062	(6,080)	384,982	1.55%
ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი				
ვადაგადაუცილებელი	17,801	(22)	17,779	0.12%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	2,504	-	2,504	0.00%
31-60 დღე	-	-	-	0.00%
61-90 დღე	-	-	-	0.00%
91-180 დღე	-	-	-	0.00%
180 დღეზე მეტი	17,347	(1,640)	15,708	9.45%
სულ ინდივიდუალურად შეფასებული სესხები	37,652	(1,662)	35,990	4.41%
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	428,714	(7,742)	420,972	1.81%
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მთლიანი სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების ფარდობა მთლიან სესხებთან
ინდივიდუალურად უმნიშვნელო				
ვადაგადაუცილებელი	361,069	(3,476)	357,593	0.96%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	-	-	-	-
31-60 დღე	4,627	(167)	4,460	3.61%
61-90 დღე	3,257	(291)	2,966	8.93%
91-180 დღე	1,455	(163)	1,292	11.20%
180 დღეზე მეტი	1,326	(178)	1,148	13.42%
180 დღეზე მეტი	4,053	(571)	3,482	14.09%
სულ ჯგუფურად შეფასებული	375,787	(4,846)	370,941	1.29%
ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი				
ვადაგადაუცილებელი	4,839	(559)	4,280	11.55%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	434	(165)	269	38.02%
31-60 დღე	12,858	(244)	12,614	1.90%
61-90 დღე	8,854	(194)	8,660	2.19%
91-180 დღე	-	-	-	0.00%
180 დღეზე მეტი	5,642	(1,315)	4,327	23.31%
სულ ინდივიდუალურად შეფასებული სესხები	32,627	(2,477)	30,150	7.59%
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	408,414	(7,323)	401,091	1.79%

2019 და 2018 წლებში ბანკმა დაისაკუთრა უზრუნველყოფები. 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ამ აქტივების საბალანსო ღირებულება შევიდა სხვა აქტივებსა და დასაკუთრებულ აქტივებში და შეადგინა, შესაბამისად, 862 ათასი და 750 ათასი ლარი.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
 (ათასობით ლარში)

2019 წლის 31 დეკემბრისა და 1 იანვრის მდგომარეობით კლიენტების სესხები მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგებთან მიმართებაში ეტაპების მიხედვით განაწილებულია შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი, 2019			31 დეკემბერი, 2018		
	მოლიანი სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	წმინდა სესხები	მოლიანი სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	წმინდა სესხები
1-ელი ეტაპი - 12 თვიანი მსდ	370,392	(3,261)	367,131	362,630	(3,077)	359,553
მე-2 ეტაპი - მსდ არსებობის მანძილზე – საკრედიტო რისკის არმქონე:						
<i>ინდივიდუალურად</i>						
<i>შეფასებული</i>	12,784	(22)	12,762	11,410	(226)	11,184
<i>ჯგუფურად შეფასებული</i>	1,832	(242)	1,590	3,149	(285)	2,864
	14,616	(264)	14,352	14,559	(511)	14,048
მე-3 ეტაპი - მსდ არსებობის მანძილზე – საკრედიტო რისკიანი:						
<i>ინდივიდუალურად</i>						
<i>შეფასებული</i>	24,868	(1,640)	23,228	18,716	(2,196)	16,520
<i>ჯგუფურად შეფასებული</i>	18,838	(2,577)	16,261	12,509	(1,539)	10,970
	43,706	(4,217)	39,489	31,225	(3,735)	27,490
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	428,714	(7,742)	420,972	408,414	(7,323)	401,091

9. ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში

ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში მოიცავს:

	31 დეკემბერი, 2019		31 დეკემბერი, 2018	
	წლიური ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	თანხა	წლიური ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	თანხა
სახაზინო ვალდებულებები	9.05%-11.6%	14,188	9.05%-11.6%	16,874
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი		(18)		(17)
სულ ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში		14,170		16,857

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სასესხო ინსტრუმენტებში ინვესტიციებზე დარიცხულმა პროცენტმა შეადგინა, შესაბამისად, 555 ათასი და 657 ათასი ლარი.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში წარმოადგენს ვადაგადაუცილებელ ფინანსურ აქტივებს. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი დადგინდა კონტრაგენტებისათვის საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მინიჭებული რეიტინგების საფუძველზე.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

10. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები მოიცავს:

	შენიშნები და სხვა უძრავი ქონება	კომპიუტერები და კავშირ- გამშობის მოწყობილობა	ტრანს- პორტი	ავიჯი და მოწყობი- ლობები	სხვა	დაუმთავრებელი მშენებლობა	იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობე- სება	აქტივების გამოყენების უფლება	სულ
თვითღირებულები თ/გადაფასებული ღირებულებით 1 იანვარი									
2018	9,316	2,349	557	908	938	178	377	-	14,623
დამატება	-	76	61	64	110	7	219	-	537
რეალიზაცია	-	-	(32)	-	-	-	(31)	-	(63)
გადატანა	18	97	-	-	-	(115)	-	-	-
გადაფასება	1,243	-	-	-	-	-	-	-	1,243
31 დეკემბერი, 2018	10,577	2,522	586	972	1,048	70	565	-	16,340
დამატება	-	1,220	45	47	-	-	-	-	1,312
ალიარება ფასს 16- ის გამო	-	-	-	-	-	-	-	2,425	2,425
რეალიზაცია	-	(52)	-	(10)	-	-	(58)	-	(120)
გადატანა	-	37	-	33	-	(70)	-	-	-
31 დეკემბერი, 2019	10,577	3,727	631	1,042	1,048	-	507	2,425	19,957
დაგროვილი ცვეთა									
1 იანვარი, 2018	153	1,147	220	546	398	-	118	-	2,582
წლის დარიცხვა	138	285	45	91	123	-	87	-	769
რეალიზაცია	-	-	(32)	-	-	-	(31)	-	(63)
გადაფასება	(195)	-	-	-	-	-	-	-	(195)
December 31, 2018	96	1,432	233	637	521	-	174	-	3,093
წლის დარიცხვა	144	294	51	85	133	-	101	520	1,328
რეალიზაცია	-	(31)	-	(5)	-	-	(58)	-	(94)
31 დეკემბერი, 2019	240	1,695	284	717	654	-	217	520	4,327
წმინდა საბალანსო ღირებულება:									
31 დეკემბერი, 2018	10,481	1,090	353	335	527	70	391	-	13,247
31 დეკემბერი, 2019	10,337	2,032	347	325	394	-	290	1,905	15,630

აქტივების გამოყენების უფლება მოიცავს უძრავი ქონების იჯარას.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ ჰქონდა დაგირავებული ძირითადი საშუალებები.

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მთლიანად გაცვეთილმა ძირითადმა საშუალებებმა შეადგინა შესაბამისად, 1,449 ათასი და 1,193 ათასი ლარი.

ბანკის კუთვნილი შენობა-ნაგებობები მოცემულია გადაფასებული ღირებულებით, რაც წარმოადგენს გადაფასების დღეს არსებულ რეალურ ღირებულებას, რასაც აკლდება შემდგომში დაგროვილი ცვეთა და შემდგომში დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. 2018 წლის მაისში შენობა-ნაგებობები გადაფასდა

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

საბაზრო ღირებულებით. ბოლო გადაფასების შემდეგ შენობების საბაზრო ღირებულებებში მნიშვნელოვანი ცვლილება არ შესულა.

შეფასება ჩაატარა შემფასებელთა დამოუკიდებელმა კომპანიამ, რომელსაც გააჩნია აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და აქვს ბოლოდროინდელი გამოცდილება მსგავსი ადგილმდებარეობისა და კატეგორიის აქტივების შეფასებაში. შედარების პროცესში მათ გამოიყენეს სამი შესადარი ანალოგი (რეგისტრირებული გაყიდვა ან/და გაყიდვის შეთავაზება), რომლის ფარგლებში ფასები კორექტირდა შესაბამისი აქტივებისა და ანალოგების სხვაობების საფუძველზე. აქტივების უმეტესობა შეფასდა საბაზრო მიდგომით/მეთოდით ბაზარზე არსებული სიტუაციის გამო, კერძოდ, იმის გამო, რომ შეფასების დღეს არსებობდა რეგისტრირებული გაყიდვებისა და გაყიდვის შეთავაზებათა საკმარისი რაოდენობა.

ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია ბანკის საკუთრებაში არსებული შენობა-ნაგებობებისა რეალური ღირებულების იერარქიის შესახებ, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

შეფასების ტექნიკა	დაკვირვების გარეშე არსებული მონაცემები	სამართლიანი ღირებულების იერარქია	სამართლიანი ღირებულება 2019 წ. 31 დეკემბერს
შენობები რეგიონის მიხედვით:	გაყიდვების შედარების მიდგომა		
- თბილისი – შარტავას ქუჩა			6,930
- თბილისი – კოსტავას ქუჩა	ფასი კვადრატულ მეტრზე	III დონე	2,700
- ბათუმი – გორგასალის ქუჩა			930
სულ			10,560

ბანკის შენობა-ნაგებობები ისტორიული ღირებულებით რომ გაზომილიყო, მათი საბალანსო ღირებულება, 2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იქნებოდა, შესაბამისად, 8,495 ათასი და 8,593 ათასი ლარი.

11. სხვა აქტივები

სხვა აქტივები მოიცავს:

	31 დეკემბერი, 2019	31 დეკემბერი, 2018
სხვა ფინანსური აქტივები		
მოთხოვნები	2,844	644
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	(88)	(42)
მოთხოვნები, წმინდა	2,756	602
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	514	-
სულ ფინანსური აქტივები	3,270	602
სხვა არაფინანსური აქტივები		
დასაკუთრებული აქტივები	862	750
წინასწარ გაწეული ხარჯები	182	143
ავანსი ძირითადი საშუალებების შესყიდვაზე	112	3
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	57	33
სხვა	309	266
	1,522	1,195
სულ სხვა აქტივები	4,792	1,797

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება) 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (ათასობით ლარში)

მოთხოვნები მოიცავს საკრედიტო ვალდებულებების რეალიზაციიდან მისაღებ თანხას 2,407 ათასი ლარის ოდენობით.

რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები წარმოადგენს სავალუტო ფორვარდულ კონტრაქტებს. ფორვარდი არის საკონტრაქტო შეთანხმება ორ მხარეს შორის, რომელიც ითვალისწინებს დროის პერიოდის განმავლობაში გადახდების ნაკადების გაცვლას შეთანხმებული პირობითი ოდენობების საფუძველზე.

სავალუტო ფორვარდის შემთხვევაში, ბანკი იხდის კონკრეტულ თანხას ერთ ვალუტაში და იღებს კონკრეტულ თანხას სხვა ვალუტაში. სავალუტო ფორვარდი ურთიერთჩათვლადია.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრისათვის დარჩენილი არადისკონტირებული საკონტრაქტო თანხები და მათი დარჩენილი ვადები. ქვემოთ მოცემული ოდენობები უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირებულია საანგარიშგებო თარიღში მოქმედი კურსით. ამ ჯერ არამოწურული კონტრაქტებით მიღებული არარეალიზებული მოგება და ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში და მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით ფინანსური ინსტრუმენტების ფარგლებში, როგორც ეს უფრო მართებულია.

	პირობითი ღირებულება	
	31 დეკემბერი, 2019	31 დეკემბერი, 2018
გაყიდვა: აშშ დოლარი; ყიდვა: ლარი		
3 თვეზე ნაკლები	13,383	-
3-6 თვე	2,677	-
	16,060	-

12. გადასახდელები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ

გადასახდელები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ მოიცავს:

ვალუტა	დაფარვის წელი	საშუალო შეწონილი ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი %	31 დეკემბერი,	31 დეკემბერი,	
			2019	2018	
დამფუძნებლისგან მიღებული სესხები	USD	2022-2023	3.79%	167,647	235,899
დეპოზიტები დამფუძნებელი კომპანიიდან	EUR/USD	2020	1.47%	82,858	35,704
რეზიდენტი კომერციული ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები	EUR/USD	2020	1.99%	10,069	2,657
სულ გადასახდელები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ			260,574	274,260	

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ გადასახდელები მოიცავს დარიცხულ გადასახდელ პროცენტებს 2,974 ათას და 8,624 ლარს, შესაბამისად.

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადასახდელები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ (250,505 ათასი და 271,603 ათასი ლარი – 96% და 99%) წარმოდგენილი იყო ერთი ბანკის მიმართ (დამფუძნებელი ბანკი) არსებული ვალდებულებით, რაც მნიშვნელოვან კონცენტრაციას წარმოადგენს.

ქვემოთ მოცემულია 2019 წლის დამფუძნებლის სესხებიდან და დეპოზიტებიდან წარმოშობილი ცვლილებები:

	1 იანვარი, 2019	ძირი თანხის მიღება	ძირი თანხის დაფარვა	პროცენტის დარიცხვა წლის განმავლობაში	პროცენტის გადახდა წლის განმავლობაში	საკურსო სხვაობა წლის განმავლობაში	31 დეკემბერი, 2019
დამფუძნებლისგან მიღებული სესხი	235,899	215,938	(294,800)	8,769	(16,506)	18,347	167,647
დამფუძნებლის დეპოზიტი	35,704	184,912	(139,591)	549	(619)	1,903	82,858

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

	1 იანვარი, 2018	ძირი თანხის მიღება	ძირი თანხის დაფარვა	პროცენტის დარიცხვა წლის განმავლობაში	პროცენტის გადახდა წლის განმავლობაში	საკურსო სხვაობა წლის განმავლობაში	31 დეკემბერი, 2018
დამფუძნებლისგან მიღებული სესხი	76,600	159,258	(8,030)	5,568	(1,767)	4,270	235,899
დამფუძნებლის დეპოზიტი	186,434	135,514	(291,427)	2,344	(3,648)	6,487	35,704

13. კლიენტების დეპოზიტები

კლიენტების დეპოზიტები მოიცავს:

	31 დეკემბერი, 2019	31 დეკემბერი, 2018
მოთხოვნამდე ანგარიშები	72,332	50,498
ვადიანი დეპოზიტები	38,047	35,979
სულ კლიენტების დეპოზიტები	110,379	86,477

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების დეპოზიტები მოიცავს დარიცხულ პროცენტს 1,035 ათასი და 891 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების დეპოზიტები, 54,305 ათასი და 33,034 ათასი ლარის ოდენობით (კლიენტების მთლიანი დეპოზიტების 49% და 38%), ეკუთვნოდა 10 კლიენტს, რაც წარმოადგენს მნიშვნელოვან კონცენტრაციას.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების დეპოზიტები, 1,261 ათასი და 1,071 ათასი ლარის ოდენობით, წარმოადგენდა ბანკის მიერ გაცემული გარანტიების უზრუნველყოფას.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების დეპოზიტები, 3,509 ათასი და 3,658 ათასი ლარის ოდენობით, გამოყენებული იყო კლიენტების სესხების უზრუნველყოფად.

	31 დეკემბერი, 2019	31 დეკემბერი, 2018
ანალიზი დარგების მიხედვით:		
ვაჭრობა და მომსახურება	48,351	35,046
ფიზიკური პირები	35,100	30,024
სახელმწიფო და საჯარო ორგანიზაციები	12,940	4,108
ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	6,069	5,815
მშენებლობა	2,420	8,665
ენერჯეტიკა	90	96
სხვა	5,409	2,723
სულ კლიენტების დეპოზიტები	110,379	86,477

14. საიჯარო ვალდებულება

ფილიალებისათვის ბანკს იჯარით აქვს აღებული რამდენიმე ფართი. იჯარის საშუალო ვადაა 5 წელი.

ქვემოთ წარმოდგენილია საიჯარო ოპერაციების ცვლილებები:

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

საიჯარო ვალდებულებები	1 იანვარი, 2019				31 დეკემბერი, 2019
	საიჯარო ვალდებულების აღიარება	პროცენტის დარიცხვა წლის განმავლობაში	იჯარისსაკურსო სხვაობა დაფარვა წლის განმავლობაში	წლის განმავლობაში	
2019	2,425	105	(582)	101	2,049

მოგებაში და ზარალში აღიარებულ საიჯარო ოპერაციებთან დაკავშირებული თანხებია:

31 დეკემბერი, 2019	
მოგებაში და ზარალში აღიარებული თანხები	
ცვეთის ხარჯი აქტივების გამოყენების უფლებაზე	520
საპროცენტო ხარჯი საიჯაროვალდებულებებზე	105
მოკლევადიან იჯარებთან და დაბალდირებულებიან აქტივებთან დაკავშირებული ხარჯი	199

საიჯარო ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი წარმოდგენილია შენიშვნაში 27.

15. სუბორდინირებული სესხი

სუბორდინირებული სესხი მოიცავს:

ვალუტა	დაფარვის ვადა	ნომინალური/საშუალო შეწონილი ეფექტური განაკვეთი 2019 წ.	31 დეკემბერი,	31 დეკემბერი,
			2019	2018
აშშ დოლარი	2022	6%	28,777	26,860
სულ სუბორდინირებული სესხი			28,777	26,860

ბანკის გაკოტრების ან ლიკვიდაციის შემთხვევაში, ეს სესხი დაიფარება ყველა სხვა კრედიტორის დავალიანების დაფარვის შემდეგ.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სუბორდინირებულ სესხში შედის დარიცხული პროცენტი, შესაბამისად, 100 და 91 ათასი ლარის ოდენობით.

სუბორდინირებული სესხის მოძრაობა 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლების განმავლობაში იყო:

1 იანვარი	პროცენტის დარიცხვა წლის განმავლობაში	პროცენტის გადახდა წლის განმავლობაში	საკურსო სხვაობით მიღებული მოგება წლის განმავლობაში	
			31 დეკემბერი	31 დეკემბერი
2019	26,860	1,741	(1,734)	1,910
2018	26,013	1,561	(1,558)	844

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

16. სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები მოიცავს:

	31 დეკემბერი, 2019	31 დეკემბერი, 2018
სხვა ფინანსური ვალდებულებები:		
კრედიტორული დავალიანება	543	799
სხვა არაფინანსური ვალდებულებები:		
თანამშრომელთა ბენეფიტების რეზერვები	1,209	1,314
საგადასახადო ვალდებულებები მოგების გადასახადის გარდა	11	9
სულ სხვა ვალდებულებები	1,763	2,122

17. სააქციო კაპიტალი

2019 წლის 10 ივნისს ბანკმა გამოუშვა 14,000 ჩვეულებრივი აქცია, თითოეული 1,000 ლარის ნომინალური ღირებულებით. აქციები სრულად იქნა შესყიდული დამფუძნებლის მიერ.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის განცხადებული და გამოშვებული სააქციო კაპიტალი შედგებოდა 76,000 და 62,000 ჩვეულებრივი აქციისაგან, შესაბამისად, თითოეული ნომინალური ღირებულებით 1,000 ლარის ოდენობით. 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის მიერ გამოშვებული სააქციო კაპიტალი სრულად იქნა გადახდილი.

18. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურების დანაკარგებამდე

წმინდა საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი გაუფასურების დანაკარგებამდე მოიცავს:

	2019	2018
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი:		
კლიენტებზე გაცემული სესხები	34,089	31,703
ფული და ფულის ექვივალენტები	1,978	994
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	1,602	1,785
სავალდებულო ნაშთი სებ-ში	149	87
	37,818	34,569
სხვა საპროცენტო შემოსავალი:		
ჯარიმები	2,230	1,331
სხვა	282	349
	2,512	1,680
სულ საპროცენტო შემოსავალი	40,330	36,249
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო ხარჯი:		
გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	(9,366)	(7,914)
კლიენტების დეპოზიტები	(4,625)	(2,621)
სუბორდინირებული სესხი	(1,715)	(1,542)
საიჯარო ვალდებულება	(105)	-
	(15,811)	(12,077)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	24,519	24,172

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

19. გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი საპროცენტო შემოსავლის მქონე და არმქონე აქტივებზე / სხვა ოპერაციების რეზერვი

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლების მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვის მოძრაობა საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებზე:

	ფული და ფულის ექვივალენტები	სავალდებულო ნაშთი სეზონში	მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	კლიენტებზე გაცემული სესხები	ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	სულ
31 დეკემბერი, 2017	-	-	-	6,746	-	6,746
კორექტირება ფასს 9- ის პირველ გამოყენებაზე	3	2	1	1,115	9	1,130
1 იანვარი, 2018	3	2	1	7,861	9	7,876
გაუფასურების ზარალი / (გაუფასურების ზარალის აღდგენა)	4	-	-	(869)	8	(857)
საპროცენტო შემოსავლის კორექტირება	-	-	-	419	-	419
ჩამოწერა	-	-	-	(88)	-	(88)
31 დეკემბერი, 2018	7	2	1	7,323	17	7,350
გაუფასურების ზარალი / (გაუფასურების ზარალის აღდგენა)	26	1	-	242	1	270
საპროცენტო შემოსავლის კორექტირება	-	-	-	177	-	177
31 დეკემბერი, 2019	33	3	1	7,742	18	7,797

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლების მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვის მოძრაობა საპროცენტო სარგებლის არმქონე აქტივებზე:

	სხვა ფინანსური აქტივები
1 იანვარი, 2018	-
გაუფასურების დანაკარგები	42
31 დეკემბერი, 2018	42
გაუფასურების დანაკარგები	461
ჩამოწერა	(415)
31 დეკემბერი, 2019	88

სხვა ოპერაციების რეზერვი წარმოადგენს რეზერვს გაცემულ სასესხო ვალდებულებებსა და გარანტიებზე რეზერვების მოძრაობა იყო:

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

	გარანტიები და ფულად-სასესხო ვალდებულებები
1 იანვარი, 2018	348
რეზერვების აღდგენა	(75)
31 დეკემბერი, 2018	273
რეზერვების აღდგენა	(62)
31 დეკემბერი, 2019	211

20. საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები

საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები მოიცავს:

	2019	2018
საკომისიო შემოსავლები:		
პლასტიკური ბარათებით განხორციელებული ოპერაციები	1,171	910
ანგარიშსწორების საკომისიო	341	288
ნაღდ ფულთან დაკავშირებული ოპერაციები	211	265
სხვა	365	155
სულ საკომისიო შემოსავლები	2,088	1,618
საკომისიო ხარჯები:		
პლასტიკური ბარათებით განხორციელებული ოპერაციები	(897)	(660)
ანგარიშსწორების საკომისიო	(175)	(145)
ნაღდ ფულთან დაკავშირებული ოპერაციები	(53)	(56)
სულ საკომისიო ხარჯები	(1,125)	(861)

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბერს დასრულებულ წლებში, საკომისიო შემოსავლებსა და ხარჯებში შევიდა პლასტიკური ბარათით განხორციელებულ ოპერაციებზე დარიცხული მომსახურების გადასახადი. ბანკი შუამავლის როლს ასრულებს რამდენიმე რეზიდენტ კომპანიასა და პლასტიკური ბარათის მომსახურების მომწოდებლებს, „ვიზასა“ და „მასტერკარდს“ შორის. ამ მომსახურებისათვის ბანკი იღებს და იხდის საკომისიო გადასახადს.

21. წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე

წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე მოიცავს:

	2019	2018
სავაჭრო ოპერაციები, წმინდა	1,417	626
საკურსო სხვაობა, წმინდა	(373)	477
სულ წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე მოგება-ზარალში	1,044	1,103

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

22. საოპერაციო ხარჯები

საოპერაციო ხარჯები მოიცავს:

	2019	2018
ხელფასები და პრემიები	7,933	7,907
ცვეთა და ამორტიზაცია	1,692	1,113
ოპერაციები პლასტიკური ბარათით და ანგარიშსწორების ხარჯები	789	678
საინფორმაციო-ტექნოლოგიური მომსახურება	549	405
პროფესიული მომსახურება	324	222
რეკლამა	238	232
მოკლევადიან და დაბალღირებულებიან აქტივებთან დაკავშირებული ხარჯები	199	649
კომუნალური ხარჯები	173	142
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	148	136
კავშირგაბმულობა	137	121
საოფისე მარაგები	84	78
სამივლინებო ხარჯები	59	44
დაცვის ხარჯები	49	47
დაზღვევის ხარჯები	49	42
წარმომადგენლობითი ხარჯები	43	23
ძირითადი საშუალებების რემონტი	30	30
სხვა ხარჯები	889	834
სულ საოპერაციო ხარჯები	13,385	12,703

23. მოგების გადასახადი

ბანკი მიმდინარე მოგების გადასახადის ოდენობასა და აქტივებისა და ვალდებულებების სახით წარმოდგენილ საგადასახადო ბაზის ანგარიშობს და აღრიცხავს საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის საფუძველზე, რომელიც განსხვავდება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისაგან.

იმის გამო, რომ საგადასახადო მიზნებისათვის გარკვეული ხარჯები არ ექვემდებარება გამოქვითვას, ხოლო გარკვეული შემოსავალი განიხილება როგორც დაუბეგრავი, ბანკს შეიძლება გაუჩნდეს გარკვეული მუდმივი საგადასახადო სხვაობები.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის გადავადებული გადასახადები ასახავს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებასა და საგადასახადო მიზნებისათვის არსებულ თანხებს შორის დროებითი სხვაობების წმინდა საგადასახადო ეფექტებს. 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული დროებითი სხვაობები ძირითადად დაკავშირებულია შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარების განსხვავებულ მეთოდებთან, დროსა და, ასევე, გარკვეული სახის აქტივების აღრიცხვიანობის სხვაობასთან საბუღალტრო მონაცემებზე დაყრდნობით.

მონაცემების შეჯამებისას გამოყენებული საგადასახადო განაკვეთი წარმოადგენს 15%-იან კორპორატიულ საგადასახადო განაკვეთს, რომელსაც საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის საფუძველზე კორპორატიული საწარმოები იხდიან დასაბეგრ მოგებაზე. 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები შეადგენს:

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

	31 დეკემბერი, 2019	31 დეკემბერი, 2018
სხვა აქტივები	40	53
სხვა ოპერაციების რეზერვი	181	198
საიჯარო ვალდებულებები	307	-
სხვა ვალდებულებები	82	21
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	(1,144)	(808)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	(2,520)	(1,993)
წმინდა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	(3,054)	(2,529)

კავშირი საგადასახადო ხარჯებსა და ბუღალტრულ მოგებას შორის, 2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისათვის, აიხსნება შემდეგნაირად:

	2019	2018
მოგება მოგების გადასახადამდე	12,897	14,415
გადასახადი კანონით განსაზღვრული განაკვეთით (15%) მუდმივი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი	1,935 (310)	2,162 (303)
მოგების გადასახადის ხარჯი	1,625	1,859
მიმდინარე წლის გადასახადის ხარჯი	1,100	1,100
მიმდინარე წელს აღიარებული გადავადებული გადასახადის ხარჯი	525	759
მოგების გადასახადის ხარჯი	1,625	1,859
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება		
საწყისი ნაშთი	(2,529)	(1,750)
კორექტირება ფასს 9-ის პირველი გამოყენებისას	-	196
1 იანვრის მდგომარეობით	(2,529)	(1,554)
მოგების გადავადებული საგადასახადო ხარჯი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში	(525)	(759)
მოგების გადავადებული საგადასახადო ხარჯი სხვა სრულ შემოსავალში	-	(216)
საბოლოო ნაშთი	(3,054)	(2,529)

24. გარანტიები და პირობითი ვალდებულებები

ბანკი თავისი ჩვეული საქმიანობის პროცესში კლიენტების მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით იყენებს ფინანსურ ინსტრუმენტებს გარესაბალანსო რისკებით. აღნიშნული ინსტრუმენტები, რომლებიც მოიცავს სხვადასხვა ხარისხის საკრედიტო რისკს, არ არის ასახული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
 (ათასობით ლარში)

ბანკი გარესაბალანსო ვალდებულებებთან მიმართებაში იმავე საკრედიტო და მართვის პოლიტიკით ხელმძღვანელობს, რომელსაც საბალანსო ოპერაციებში იყენებს. 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პირობით ვალდებულებებზე დანაკარგების რეზერვმა შეადგინა 211 ათასი და 273 ათასი ლარი, შესაბამისად.

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პირობითი ვალდებულებები მოიცავს:

	31 დეკემბერი, 2019	31 დეკემბერი, 2018
პირობითი ვალდებულებები და საკრედიტო ვალდებულებები:		
გაცემული გარანტიები და მსგავსი ვალდებულებები	7,146	8,920
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები	32,418	25,318
სულ პირობითი და საკრედიტო ვალდებულებები	39,564	34,238

საკრედიტო ხაზის ფარგლებში კლიენტისათვის სესხის გაცემას ბანკი ამტკიცებს ინდივიდუალურად. სესხის გაცემა დამოკიდებულია მსესხებლის ფინანსურ მაჩვენებლებზე, სესხის მომსახურებასა და სხვა პირობებზე.

კაპიტალური ვალდებულებები

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ გააჩნდა არსებითი კაპიტალური ვალდებულებები.

სასამართლო დავები

ბიზნესის ჩვეულებრივი ფუნქციონირებისას დროდადრო ჩნდება კლიენტებისა და კონტრაგენტების მოთხოვნები ბანკის მიმართ. ხელმძღვანელობის აზრით, არსებითი დაურიცხავი ზარალი არ არის მოსალოდნელი და ამგვარად ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს შესაბამისი ზარალის რეზერვს.

გადასახადები

საქართველოს კანონმდებლობაში არსებობს ისეთი მუხლები, რომელთა ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი. ასევე არსებობს საგადასახადო ორგანოების მიერ ბიზნესის საქმიანობის თაობაზე თვითნებური დასკვნების გაკეთების საშიშროება. იმ შემთხვევაში, თუ საგადასახადო ორგანოები არ მოიწონებენ ბანკის რომელიმე კონკრეტულ ქმედებას, რომელიც ეფუძნება ხელმძღვანელობის მიერ კანონის თავისებურად გაგებას, ამან შეიძლება გამოიწვიოს დამატებითი გადასახადების, ჯარიმებისა და საურავების დარიცხვა.

საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით კანონი “საერთაშორისო კონტროლირებული ოპერაციების შეფასება” 2014 წლის 1 იანვრიდან შეიცვალა. კანონში შევიდა დამატებითი საანგარიშგებო და დოკუმენტაციის განმსაზღვრელი მოთხოვნები. ახალი კანონის მიხედვით საგადასახადო უწყებებს უფლება აქვთ, მეწარმეს დააკისრონ დამატებითი საგადასახადო ვალდებულებები გარკვეული ტრანზაქციების ფარგლებში, რომლებიც ასევე მოიცავს გარიგებებს დაკავშირებულ მხარეებთან, თუ საგადასახადო ორგანომ ჩათვალა, რომ ტრანზაქციის ფასი კომერციულ საფუძველზე არ არის განსაზღვრული. საგადასახადო ორგანოების მიერ ბანკის საერთაშორისო კონტროლირებული ოპერაციების ექვემდებარების შესაძლო შედეგის სარწმუნოდ განსაზღვრა შეუძლებელია.

ამგვარმა უზუსტობებმა შეიძლება თავი იჩინოს ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასების, გაუფასურების რეზერვის შექმნისა და გარიგებების საბაზრო ფასის დადგენისას. ასევე, ამგვარმა უზუსტობებმა შეიძლება თავი იჩინოს კლიენტების სესხებისა და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის ან რეზერვის აღდგენაზე დროებითი განსხვავებების შეფასებისას, რაც იწვევს დასაბეგრი მოგების

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

შემცირებულად წარმოდგენას. ბანკის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ყველა საგადასახადო თანხა უკვე დარიცხულია და ამდენად ფინანსურ ანგარიშგებაში რაიმე რეზერვი გათვალისწინებული არ არის.

საოპერაციო გარემო

საქართველო, როგორც განვითარებადი ბაზარი, ხასიათდება ისეთი რისკებით, როგორცაა ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური, იურიდიული და საკანონმდებლო რისკები, რომლებიც არ არსებობს განვითარებულ ბაზარზე. წესები და კანონები, რომლებიც გავლენას ახდენს ბიზნესზე საქართველოში, სწრაფად ვითარდება, ხოლო საგადასახადო და მარეგულირებელ კანონმდებლობას ახასიათებს სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაცია. საქართველოში ამჟამად მოღვაწე მეწარმეთა წინაშე დგას სხვა სამართლებრივი და ფისკალური გამოწვევებიც. საქართველოს ეკონომიკის განვითარების მომავალი მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული ხელისუფლების მიერ განხორციელებული ეკონომიკური, ფისკალური და მონეტარული ღონისძიებების ეფექტურობაზე, საკანონმდებლო, მარეგულირებელი და პოლიტიკური მოვლენების პარალელურად.

ბოლო ორი წლის განმავლობაში საქართველოში რამდენიმე საკანონმდებლო ცვლილება განხორციელდა, რომლებიც ძირითადად ქვეყნის ევროკავშირთან დაახლოების გეგმებს უკავშირდება. 2019 და 2018 წლის განმავლობაში ჩატარებულ საკანონმდებლო ცვლილებებს ერთგვარად გზის გამკვლევის ფუნქცია ეკისრებოდა, საქართველო-ევროკავშირის დაახლოების სამოქმედო გეგმის პარალელურად მრავალი სხვა რეფორმა მოსალოდნელი.

25. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ფას-ის თანახმად, სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს თანხას, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდება ვალდებულების გასხვისებისთვის ბაზარზე კომერციული ოპერაციის შედეგად გარიგების თარიღში.

რეალური ღირებულების რეგულარული შეფასება

ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტები ითხოვენ ან ნებას რთავენ კომპანიებს რეგულარულად შეაფასონ რეალური ღირებულებები თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში რეალური ღირებულებით ფასდება და მესამე დონეს მიეკუთვნება.

ისეთი ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც რეგულარულად არ აისახება სამართლიანი ღირებულებით (და რომელთა მიმართ არსებობს რეალური ღირებულების განმარტების მოთხოვნა).

მოკლევადიანი (3 თვეზე ნაკლები) ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შემთხვევაში იგულისხმება, რომ მათი საბალანსო ღირებულება მიახლოებულია რეალურ ღირებულებასთან. ეს დაშვება აგრეთვე ვრცელდება მოთხოვნამდე ანაზღაურება და მიმდინარე ანგარიშგებზე, რომელთა დაფარვის ვადა განსაზღვრული არ არის.

ფული და ფულის ექვივალენტები, სავალდებულო რეზერვი სებ-ში, მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ, გადასახდელები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ და კლიენტების დეპოზიტები

რეალური ღირებულების შეფასება ფულისა და ფულის ექვივალენტების, სებ-ში სავალდებულო რეზერვების, ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ არსებული მოთხოვნებისა და გადასახდელების და კლიენტების დეპოზიტების შემთხვევაში ხდება მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დაფარვის ვადის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტებზე საანგარიშგებო თარიღში არსებული საბაზრო განაკვეთების საფუძველზე.

კლიენტებზე გაცემული სესხები

ფიზიკურ პირებზე სესხები გაიცემა როგორც ფიქსირებული, აგრეთვე ცვლადი განაკვეთით. ვინაიდან ამგვარი სესხებისა და ავანსების აქტიური, მეორადი ბაზარი არ არსებობს, პორტფელის საბაზრო ღირებულების საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია. ფიქსირებული განაკვეთი - უზრუნველყოფილი სესხების გარკვეული ნაწილი გაიცემა ფიქსირებული განაკვეთით. სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ხდება მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დაფარვის ვადის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტებზე საანგარიშგებო თარიღში არსებული საბაზრო განაკვეთების საფუძველზე.

ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში

სამართლიანი ღირებულების შეფასება ფიქსირებული განაკვეთის მქონე სასესხო ინსტრუმენტებზე ხდება მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირების საფუძველზე იმ მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით რომელიც ახასიათებს ახალ ფინანსურ ინსტრუმენტებს მსგავსი საკრედიტო რისკითა და დარჩენილი ვადით. დისკონტის განაკვეთი დამოკიდებულია ინსტრუმენტის ვალუტაზე, ვადაზე და კონტრაგენტის საკრედიტო რისკზე.

სუბორდინირებული სესხი

სუბორდინირებული სესხის რეალური ღირებულება განისაზღვრება შეფასების საზოგადოდ გავრცელებული მოდელებით და ეფუძნება მსგავს ინსტრუმენტებზე დაკვირვებადი საბაზრო ტრანზაქციების ფასების გამოყენებით შედგენილი სახსრების მოძრაობის ანალიზს. სხვა ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები, ძირითადად, წარმოდგენილია მოკლევადიანი მოთხოვნებითა და გადასახდელებით. ამდენად, მათი საბალანსო ღირებულება ითვლება სამართლიან ღირებულებად.

ქვემოთ მოცემულია ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულება, რომელიც შედარებულია მათ შესაბამის საბალანსო ღირებულებასთან:

	სამართლიანი ღირებულების იერარქია	2019 წ. 31 დეკემბერი		2018 წ. 31 დეკემბერი	
		საბალანსო	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო	სამართლიანი ღირებულება
ფული და ფულის ექვივალენტები	მე-2 დონე	35,251	35,251	24,876	24,876
სავალდებულო ბალანსი სებ-ში	მე-2 დონე	33,686	33,686	26,436	26,436
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	მე-2 დონე	1,897	1,897	1,732	1,732
კლიენტებზე გაცემული სესხები	მე-3 დონე	420,972	419,943	401,091	399,326
ინვესტიციები კაპიტალის ინსტრუმენტებში	მე-3 დონე	54	54	54	54
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	მე-2 დონე	14,170	14,950	16,857	18,861
სხვა ფინანსური აქტივები	მე-3 დონე	2,756	2,756	602	602
გადასახდელები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	მე-2 დონე	260,574	259,703	274,260	270,470
კლიენტების დეპოზიტები	მე-3 დონე	110,379	110,735	86,477	86,409
საიჯარო ვალდებულება	მე-3 დონე	2,049	2,049	-	-
სუბორდინირებული სესხი	მე-3 დონე	28,777	28,724	26,860	26,860
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	მე-3 დონე	543	543	799	730

ბანკის იმ ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების რეალური ღირებულება, რომლებიც რეალური ღირებულებით რეგულარულად ფასდება

დერივატივები რეალური ღირებულებით ფასდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. შემდეგ ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია იმის თაობაზე, თუ როგორ დგინდება ამ ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების რეალური ღირებულებები (შეფასების ტექნიკა და გამოყენებული მონაცემები).

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

	31 დეკემბერი, 2019	31 დეკემბერი, 2018	რეალური ღირებულების იერარქია	შეფასების ტექნიკა და მონაცემები	მნიშვნელოვანი არაბილუი მონაცემები	არაბილუი მონაცემების კავშირი რეალურ ღირებულებასთან
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები	514	-	მე-2 დონე	მომავალი ფულადი ნაკადები ფასდება ფორვარდული გაცვლითი კურსისა (საანგარიშებო პერიოდის ბოლოს ხილული ფორვარდული გაცვლითი კურსებიდან) და საკონტრაქტო ფორვარდული განაკვეთების საფუძველზე.	N/A	N/A

ბანკი ისეთი დერივატივების რეალური ღირებულების დასადგენად, მაგალითად, სავალუტო ფორვარდული კონტრაქტებისა და სავალუტო სვოპებისა, რომლებიც მხოლოდ ხილულ საბაზრო მონაცემებსა და ნაკლებ მენეჯმენტისეულ შეფასებას მოითხოვს, იყენებს ფართოდ გავრცელებულ შეფასების მოდელებს.

26. კაპიტალის რისკის მართვა

ბანკი საკუთარ კაპიტალს მართავს იმისათვის, რომ შეძლოს ჩვეულ რეჟიმში ფუნქციონირების გაგრძელება, რათა სესხებისა და კაპიტალის ნაშთების ოპტიმიზაციის საშუალებით მოახდინოს აქციონერების უკუგების მაქსიმიზაცია. მენეჯმენტსა და აქციონერებს განზრახული აქვთ, გააგრძელონ ბანკის განვითარება. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მოქმედი საწარმოს დაშვება ბანკის შემთხვევაში ადეკვატურია საკმარისი კაპიტალის ადეკვატურობისა და წარსული გამოცდილების გამო, რომელიც მეტყველებს, რომ მოკლევადიანი ვალდებულებები ბიზნესის მიმდინარეობისას ჩვეულებრივ დაფინანსდება.

ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობა სხვა ღონისძიებებთან ერთად მონიტორინგს ექვემდებარება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ზედამხედველობის პროცესში დადგენილ კოეფიციენტებზე დაყრდნობით.

სებ-ის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მონიტორინგი ხდება ყოველთვიურად ბანკის მიერ სებ-ის აღრიცხვის წესების დაცვით შედგენილი ანგარიშების მეშვეობით.

სებ-ის მიერ დადგენილი მიმდინარე კაპიტალის მოთხოვნებით ბანკები ვალდებული არიან:

ა) ფლობდნენ საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალურ დონეს შემდეგი გრაფიკით

- 30,000 ათასი ლარი - 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
- 40,000 ათასი ლარი - 2018 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით
- 50,000 ათასი ლარი - 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
- 50,000 ათასი ლარი - 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ბ) შეინარჩუნონ რისკების მიხედვით შეწონილი აქტივების ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალისა და მარეგულირებელი კაპიტალის ფარდობა რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან მინიმალურ დადგენილ დონეზე ან მეტზე მთელი საანგარიშებო პერიოდის განმავლობაში.

„კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების რეგულირება კომერციული ბანკებისათვის“ შესწორების თანახმად, 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით და 2019 წლის 31 დეკემბრამდე პერიოდის განმავლობაში, ბანკი ვალდებული იყო, ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალისა და

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება) 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (ათასობით ლარში)

მარეგულირებელი კაპიტალის ფარდობა რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივებთან ჰქონოდა 9.50%, 11.84% და 18.01%, შესაბამისად.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სებ-ის მიერ შემოტანილი პილარ 1 და პილარ 2 ბუფერები იყო:

1. I პილარის ბუფერებია:

- კაპიტალის კონსერვაციის (კკ) ბუფერი, რომელიც 2018 წლის 31 დეკემბრიდან შევიდა ძალაში; სისტემური რისკის ბუფერი, რომელიც ვრცელდება მნიშვნელოვან ბანკებზე, 2018 წლიდან ყოველწლიურად თანდათანობით იზრდება, ხოლო მაქსიმალურ დონეს 2021 წლისათვის მიაღწევს.
- კონტრციკლური კაპიტალის (კკვ) ბუფერი განსაზღვრულია 0%-ზე.

I პილარის ბუფერების კორექტირება ხდება სებ-ის შეხედულებისამებრ.

2. II პილარის ბუფერები:

- სავალუტო კურსის ცვლილებით გამოწვეული საკრედიტო რისკის (სკვსრ) ბუფერი, რომელიც 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძალაშია არაჰეჯირებული უცხოურ ვალუტაში აღებული სესხებისათვის;
- კონცენტრაციის რისკის (კრ) ბუფერი, რომელიც დაწესდება სექტორული და ინდივიდუალური მსესხებლის რისკებისათვის;
- წმინდა სტრესის (წს) ბუფერი, რომელიც დაწესდება ბანკის მიერ წარდგენილი სტრესის ტესტირების შედეგების მიხედვით;
- წმინდა ზოგადი რისკის შეფასების პროგრამის ბუფერი (GRAPE), რომელიც ისაზღვრება სებ-ის მიერ და გამოიყენება ბანკის სპეციფიური რისკების მიხედვით.

კაპიტალის ადეკვატურობის სქემით დადგენილი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების მოთხოვნები, 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შემდეგია:

კაპიტალი რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან	I პილარი		II პილარი				31 დეკემბერი, 2019 სულ მინიმალური მოთხოვნები		
	მოთხოვნა	I პილარის ბუფერები			II პილარის ბუფერები				
		CC	SR	CCC	CICR	CR		NS	GRAPE
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	4.50%	2.50%	0%	0%	1.87%	0.20%	0.00%	0.42%	9.50%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	6.00%	2.50%	n/a	n/a	2.51%	0.27%	0.00%	0.56%	11.84%
სულ საზედამბედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	8.00%	2.50%	n/a	n/a	3.35%	1.37%	0.00%	2.80%	18.01%

კაპიტალი რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან	I პილარი		II პილარი				31 დეკემბერი, 2018 სულ მინიმალური მოთხოვნები		
	მოთხოვნა	I პილარის ბუფერები			II პილარის ბუფერები				
		CC	SR	CCC	CICR	CR		NS	GRAPE
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	4.50%	2.50%	0%	0%	1.97%	0.21%	0.00%	0.42%	9.60%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	6.00%	2.50%	n/a	n/a	2.64%	0.28%	0.00%	0.56%	11.98%
სულ საზედამბედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	8.00%	2.50%	n/a	n/a	3.51%	1.42%	0.00%	2.80%	18.24%

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
 (ათასობით ლარში)

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ამავე თარიღისათვის მოქმედი სებ-ის აღრიცხვის წესებისა და კაპიტალის ადეკვატურობის სქემის ფარგლებში მომზადებული ანგარიშების მიხედვით, კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები იყო:

	31 დეკემბერი, 2019	31 დეკემბერი, 2018
სააქციო კაპიტალი	76,000	62,000
გადაფასების რეზერვი	1,596	1,614
გაუნაწილებელი მოგება	30,431	22,765
გამოქვითვები ძირითადი პირველადი კაპიტალიდან	(5,167)	(5,365)
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	102,860	81,014
პირველადი კაპიტალი	102,860	81,014
კონვერტირებადი სუბორდინირებული სესხი	11,471	16,060
სესხზე დანაკარგების საერთო რეზერვები (რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 1.25%-მდე)	6,022	5,751
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	120,353	102,825
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	532,259	510,466
ძირითადი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	22.61%	20.14%
პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	19.33%	15.87%
სულ საზედამხედველო კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	22.61%	20.14%

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კაპიტალის ადეკვატურობის მიზნებისათვის საზედამხედველო კაპიტალის გაანგარიშებისას მიზნებისთვის ბანკმა გაითვალისწინა მიღებული სუბორდინირებული დეპოზიტი, რომელიც შეზღუდულია პირველადი კაპიტალის 100%-მდე. ბანკის გაკოტრების ან ლიკვიდაციის შემთხვევაში ამ ვალდებულებების გადახდა სუბორდინირებულია ბანკის ყველა სხვა კრედიტორის მიმართ არსებული ვალდებულებების გადახდასთან.

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის დადგენის მიზნით, სრული საზედამხედველო კაპიტალის გამოთვლაში შეიტანა საერთო რეზერვები, რომლებიც რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 1.25%-ით შემოიფარგლება. კაპიტალის ადეკვატურობის მიზნებისათვის ზოგადი რეზერვები გამოითვლება სებ-ის მოთხოვნების მიხედვით.

2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა სრულად დააკმაყოფილა გარედან დაკისრებული კაპიტალის მოთხოვნები.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით

(ათასობით ლარში)

27. რისკის მართვის პოლიტიკა

რისკების მართვა მნიშვნელოვან როლს ასრულებს საბანკო საქმიანობაში და არის ბანკის ოპერაციების მნიშვნელოვანი ელემენტი. ბანკის საქმიანობისათვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკები მოიცავს:

- საკრედიტო რისკს
- ლიკვიდობის რისკს
- საბაზრო რისკს

ბანკი აღიარებს, რომ რისკის ეფექტური მართვის პროცესების არსებობა მნიშვნელოვანია. ამისათვის ბანკმა დაადგინა რისკის მართვის ფარგლები, რომლის უმთავრესი მიზანია ბანკი დაიცვას რისკისაგან და საშუალება მისცეს მიაღწიოს საკუთარ მიზნებს. მისი მეშვეობით ბანკი ახორციელებს შემდეგი სახის რისკების მართვას:

საკრედიტო რისკი

ბანკს ახასიათებს საკრედიტო რისკი, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსურ ინსტრუმენტთან დაკავშირებული რომელიმე მხარე ვერ შეძლებს დაკისრებული ვალდებულების შესრულებას, რის შედეგადაც მეორე მხარეს მიადგება ფინანსური ზარალი.

საკრედიტო რისკის მართვა და მონიტორინგი ხორციელდება ბანკის დირექტორატის მიერ დაწესებულ ფარგლებში. რისკის მართვის სამმართველო მნიშვნელოვან როლს ასრულებს საკრედიტო რისკის მართვასა და კონტროლში. ეს სამმართველო პასუხისმგებელია საკრედიტო რისკის გამოვლენასა და შეფასებაზე, კონტროლის განხორციელებასა და მონიტორინგზე. რისკის მართვის სამმართველო პირდაპირ მონაწილეობს საკრედიტო გადაწყვეტილების მიღების პროცესში და შიდა წესების, რეგულაციებისა და საკრედიტო პროგრამების განხილვაში. ამასთან, სამმართველო ბანკს აწვდის დამოუკიდებელ რეკომენდაციებს საკრედიტო რისკის შესამცირებლად, ახორციელებს საკრედიტო რისკის კონტროლსა და მონიტორინგს, ხელმძღვანელობას უმზადებს შესაბამის მოხსენებებს და უზრუნველყოფს დაკრედიტების პროცესის შესაბამისობას გარე კანონებთან/წესებთან ისევე, როგორც შიდა მოთხოვნებსა და პროცედურებთან. ბანკი საკრედიტო რისკს მართავს რისკის მოცულობის ლიმიტების დაწესებით ერთ მსესხებელზე/კონტრაგენტზე ან მსესხებელთა ჯგუფზე და დარგობრივ (გეოგრაფიულ) სეგმენტზე. საკრედიტო რისკის კონცენტრაციის ზღვარი დარგების მიხედვით მტკიცდება და კონტროლდება აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის მიერ. საკრედიტო რისკის ზღვარს საკრედიტო პროგრამებთან მიმართებაში (მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები) ამტკიცებს დირექტორატი. რისკდამოკიდებულება თითოეულ მსესხებელთან, მოიცავს საბალანსო და გარესბალანსო რისკდამოკიდებულებას, რომელიც განიხილება საკრედიტო კომიტეტისა და აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის მიერ. რეალური რისკდამოკიდებულება ყოველდღიურ მონიტორინგს ექვემდებარება.

საჭიროების დადგომისას და გარანტიების გაცემის შემთხვევაში, ბანკი იღებს უზრუნველყოფასა და კორპორაციულ და პირად გარანტიებს.

კრედიტის გაცემის ვალდებულებას წარმოადგენს გარანტიები ან აკრედიტივები. გარესბალანსო ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკი განიმარტება, როგორც დანაკარგების ალბათობა, გამომდინარე კონტრაგენტის უუნარობიდან, შეასრულოს სახელშეკრულებო პირობები. რაც შეეხება საკრედიტო ვალდებულების საკრედიტო რისკს, ბანკი პოტენციურად დგას მთლიანი გამოუყენებელი ვალდებულებების ოდენობის თანხის დაკარგვის საშიშროების წინაშე. თუმცა, დანაკარგის შესაძლო ოდენობა ნაკლებია მთლიან გამოუყენებელ ვალდებულებებზე, რადგან კრედიტის გაზრდის ვალდებულებების უმეტესობა არის პირობითი და გამომდინარეობს კლიენტების მიერ სპეციფიური საკრედიტო მოთხოვნების დაცვიდან. ბანკი აკონტროლებს გარესბალანსო საკრედიტო ვალდებულებების ვადიანობას, რადგან გრძელვადიან ვალდებულებებს ძირითადად აქვთ უფრო დიდი საკრედიტო რისკი, ვიდრე მოკლევადიან ვალდებულებებს.

საკრედიტო რისკების კატეგორიები

ბანკი თითოეულ რისკის პოზიციას საკრედიტო რისკის კატეგორიას აკუთვნებს იმ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომლებიც განისაზღვრება დეფოლტის რისკის პროგნოზირებისა და გამოცდილებაზე დაფუძნებული საკრედიტო შეფასებების გაკეთების მიზნით. საკრედიტო რისკის კატეგორიები

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება) 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (ათასობით ლარში)

განისაზღვრება დეფოლტის რისკის ამსახველი ხარისხობრივი და რაოდენობრივი ფაქტორების გამოყენებით და დამოკიდებულია გამოვლენილი რისკის მოცულობასა და მსესხებლის სახეობაზე.

ნებისმიერი რისკის გამოვლენა ხდება საწყის ეტაპზე მსესხებელზე ხელმისაწვდომი ინფორმაციის დამუშავების გზით. რისკების გამოვლენა მუდმივ მონიტორინგს ექვემდებარება და იწვევს მის გადატანას საკრედიტო რისკის სხვა კატეგორიაში.

ბანკში გამოიყენება ავტომატიზებული პროგრამა „რისკის ანალიტიკოსი“, რომელიც კორპორაციულ მსესხებლებზე მუშაობს და შიდა რეიტინგის მოდელების ორ შესაძლო მიდგომას გულისხმობს. ესენია „ფუნდამენტური ანალიზი“ და „შეფასების ფურცელი“. ორივე მიდგომა კოეფიციენტებისა და ფინანსური მაჩვენებლების რთულ ანალიზს ემსახურება.

მთავარი სხვაობა ორ აღნიშნულ მიდგომას შორის სისტემის მიერ მოდელის ცვლადი მონაცემების გამოთვლისა და შეფასების მინიჭების მეთოდია. მეორე მხრივ, თუმცა მეთოდოლოგიები განსხვავდება, ორივე სისტემა ერთსა და იმავე ტექნოლოგიურ პლატფორმაზე მუშაობს. გარდა ამისა, თითოეული შიდა სარეიტინგო მოდელი, მოდელის მიუხედავად, იძლევა მსესხებლის რეიტინგსა და დეფოლტის ალბათობას. „შიდა სარეიტინგო მოდელის ავტორი“ შიდა სარეიტინგო მოდელების შექმნასა და პროცესზე მორგებას ორივე მიდგომის გამოყენებით უზრუნველყოფს.

გარდა ზემოაღნიშნულისა, ბანკში გამოიყენება მცირე და საშუალო მსესხებლების შეფასების კიდევ ერთი, შიდა შეფასების ფურცლის სისტემა. შეფასების ფურცელი მსესხებლის ფინანსური მონაცემების სტატისტიკურ დამუშავებასა და ხარისხობრივ მახასიათებლებს ეფუძნება. შედეგად, შიდა შეფასების ფურცლის სისტემა მსესხებლებს შიდასაბანკო რეიტინგს ანიჭებს.

სესხის გაცემისას მას, წინასწარ დადგენილი კრიტერიუმების მიხედვით, ენიჭება რისკის ქულა, რომელიც მოგვიანებით აისახება რეიტინგებში.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია სესხის გაცემისას მინიჭებული რეიტინგები.

რეიტინგი	აღწერა
1	მაღალი ხარისხის სესხი, დაბალი რისკი. სესხი აკმაყოფილებს უმაღლეს მოთხოვნებს. მსესხებლის გადახდის უნარი ძლიერია. პრაქტიკულად არ არის დამოკიდებული გარე ეკონომიკურ ფაქტორებზე. კატეგორიაში რეიტინგების განაწილება დამოკიდებულია სხვადასხვა რაოდენობრივ და ხარისხობრივ პარამეტრზე, როგორებიცაა ფინანსური პირობა, მენეჯმენტის ხარისხი, ფინანსური ინფორმაციის ხარისხი, გარე ფაქტორების მოქმედება და ა.შ.
2+	
2	
3+	
3	
3+	
3	დამაკმაყოფილებელი ხარისხის სესხი, დაბალი რისკი. სესხი მოთხოვნებს უმეტესობას აკმაყოფილებს. გადახდის უნარი ძლიერია. სუსტად არის დამოკიდებული გარე ეკონომიკურ ფაქტორებზე. კატეგორიაში რეიტინგების განაწილება დამოკიდებულია სხვადასხვა რაოდენობრივ და ხარისხობრივ პარამეტრზე, როგორებიცაა ფინანსური პირობა, მენეჯმენტის ხარისხი, ფინანსური ინფორმაციის ხარისხი, გარე ფაქტორების მოქმედება და ა.შ.
3-	
4+	
4	
4-	მოკლევადიან პერსპექტივაში მსესხებელი მცირე მოწყვლადობას ავლენს. თუმცა, უფრო მაღალია სენსიტიურობა ბიზნესის, ფინანსურ და ეკონომიკურ სფეროებში უარყოფითი ცვლილებების ეფექტის მიმართ.
5+	
5	

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით

(ათასობით ლარში)

	რეიტინგების განაწილება დამოკიდებულია სხვადასხვა რაოდენობრივ და ხარისხობრივ პარამეტრზე, როგორებიცაა ფინანსური პირობა, მენეჯმენტის ხარისხი, ფინანსური ინფორმაციის ხარისხი, გარე ფაქტორების მოქმედება და ა.შ.
5-	
6+	
6	ძლიერ მოწყვლადია უარყოფითი ბიზნეს-, ფინანსური და ეკონომიკური გარემოებების პირობებში. თუმცა, ამჟამად ფინანსური ვალდებულებების შესრულების შესაძლებლობა არსებობს. რეიტინგების განაწილება დამოკიდებულია სხვადასხვა რაოდენობრივ და ხარისხობრივ პარამეტრზე, როგორებიცაა ფინანსური პირობა, მენეჯმენტის ხარისხი, ფინანსური ინფორმაციის ხარისხი, გარე ფაქტორების მოქმედება და ა.შ.
6-	
7+	
7	დეფოლტის მაღალი რისკი (მოცემულ მომენტში მაღალი საკრედიტო რისკი); ფინანსური ვალდებულებების შესრულება შესაძლებელია ხელსაყრელ ბიზნესის, ფინანსური და ეკონომიკური პირობებში. რეიტინგების განაწილება დამოკიდებულია სხვადასხვა რაოდენობრივ და ხარისხობრივ პარამეტრზე, როგორებიცაა ფინანსური პირობა, მენეჯმენტის ხარისხი, ფინანსური ინფორმაციის ხარისხი, გარე ფაქტორების მოქმედება და ა.შ.
7-	
8	
9	დეფოლტის მაღალ მაღალი რისკი. კლიენტის გადახდისუნარიანობა დაბალია. კლიენტის საქმიანობა მთლიანად დამოკიდებულია გარე ფაქტორებზე. რეიტინგების განაწილება დამოკიდებულია სხვადასხვა რაოდენობრივ და ხარისხობრივ პარამეტრზე, როგორებიცაა ფინანსური პირობა, მენეჯმენტის ხარისხი, ფინანსური ინფორმაციის ხარისხი, გარე ფაქტორების მოქმედება და ა.შ.
10	

*რეიტინგის არ მქონე სესხები; 100,000 აშშ დოლარზე ნაკლები, დეპოზიტით უზრუნველყოფილი სესხები, საცალო სესხები.

რეიტინგის ცვლილება

კატეგორიის ცვლილება რამდენიმე რაოდენობრივ და ხარისხობრივ ინდიკატორზე დამოკიდებული. ესენია ფინანსური პირობები, ფინანსური ინფორმაციის ხარისხი, კონკურენტული პოზიცია ბაზარზე, მომწოდებლების/მყიდველების ზეგავლენა, მფლობელის ზეგავლენა, მართვის ხარისხი, არახელსაყრელი მოვლენების რისკი, ა.შ.

საკრედიტო რისკის მეთოდოლოგია

რისკის მართვის მიზნით საკრედიტო რისკის გამოვლენის დადგენა რთული პროცესია და მოდელების გამოყენებას მოითხოვს, რადგან გამოვლენა ბაზრის პირობების ცვლილებების, მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების და დროის სვლის პარალელურად მერყეობს. აქტივების პორტფელის საკრედიტო რისკის შეფასება სხვა ვარაუდების გამოთქმასაც მოიცავს, მაგალითად, დეფოლტის დადგომის ალბათობაზე და შესაბამისი დანაკარგების კოეფიციენტებსა და კონტრაგენტებს შორის დეფოლტის კორელაციაზე. ბანკი საკრედიტო რისკს ზომავს „დეფოლტის ალბათობით“ (PD), „დეფოლტის რისკის პოზიციით“ (EAD) და „დეფოლტით გამოწვეული დანაკარგით“ (LGD). ეს მიდგომა ფასს 9-ში მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების გასაზომად გამოყენებული მიდგომის მსგავსია.

ფასს 9-ის შესაბამისად, ბანკში გამოიყენება გაუფასურების სამეტაპიანი მოდელი, რომელიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო ხარისხის ცვლილებას ეფუძნება:

- ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც არ არის საკრედიტო რისკის მატარებელი თავდაპირველი შეფასებისას, კლასიფიცირდება 1-ელ ეტაპზე და მისი საკრედიტო რისკის მონიტორინგი მუდმივად მიმდინარეობს.
- თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის (შჩლ) გამოვლენის შემთხვევაში, ფინანსური ინსტრუმენტი გადადის მე-2 ეტაპზე, მაგრამ საკრედიტო რისკის მატარებლად ჯერ არ ითვლება.
- თუ ფინანსური ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკის მქონეა, ის შემდეგ გადადის მე-3 ეტაპზე.
- 1-ელი ეტაპის ფინანსურ ინსტრუმენტებს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები ეზომება არსებობის მანძილზე იმ მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების ოდენობით, რომლებიც

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება) 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (ათასობით ლარში)

მომდევნო 12 თვეში შესაძლო დეფოლტის მოვლენებით იქნება გამოწვეული. მე-2 და მე-3 ეტაპის ინსტრუმენტების მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები იზომება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო რისკის დანაკარგების საფუძველზე.

- ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების გაზომვის საზოგადო კონცეფციის შესაბამისად, ასევე მხედველობაში მიიღება საპროგნოზო ინფორმაცია-.
- საკრედიტო რისკის მატარებელი შესყიდული ან წარმოშობილი ფინანსური აქტივები ის ფინანსური აქტივებია, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას უკვე საკრედიტო რისკის მატარებელია. მათი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები ყოველთვის არსებობის მანძილზე იზომება (მე-3 ეტაპი).

ბანკი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვს აღიარებს შემდეგ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომლებიც მოგება-ზარალის ანგარიშში რეალური ღირებულებით არ აისახება:

- მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ
- კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები
- ინვესტიციები სასესხო ფასიან ქაღალდებში
- სხვა მოთხოვნები
- სასესხო გარანტიები და
- გაცემული ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები+
- ბანკთაშორისი დეპოზიტები და საკორესპონდენტო ანგარიშები

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები რეზერვი (მსდ/ECL)

- 12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები (მსდ), ანუ მსდ არსებობის მანძილზე, რომლებიც წარმოიშობა ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის ისეთი მოვლენიდან, რომელიც შესაძლებელია დადგეს ანგარიშგების დღიდან 12 თვის განმავლობაში (1-ელი ეტაპი); ან
- მსდ მთელი არსებობის მანძილზე, ანუ მსდ არსებობის მანძილზე, რომელიც წარმოიშობა ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის ყველა შესაძლო მოვლენიდან, რომელიც შესაძლებელია დადგეს ფინანსური ინსტრუმენტის მთელი არსებობის მანძილზე (მე-2 და მე-3 ეტაპები).

მთელი არსებობის მანძილზე მსდ-ის რეზერვი საჭიროა ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტისათვის, რომლის საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საგრძნობლად გაიზარდა. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის შემთხვევაში, მსდ შეადგენს 12 თვიანი მსდ-ის ტოლ თანხას.

აუთვისებელი სასესხო გარანტიებისა და ფინანსური გარანტიის კონტრაქტების შემთხვევაში, მსდ იზომება კრედიტის კონვერსიის 36%-იანი ფაქტორის (აუთვისებელი სასესხო ვალდებულებები) და 100%-იანი ფაქტორის (ფინანსური გარანტიები) საფუძველზე.

ფინანსური ინსტიტუტებიდან მოთხოვნებს, ბანკთაშორის დეპოზიტებსა და საკორესპონდენტო ანგარიშებს, აგრეთვე სასესხო ინსტრუმენტებში ინვესტიციებს გაუფასურება ერიცხება 12 თვიანი მსდ-ის საფუძველზე. დეფოლტის ალბათობა და დეფოლტით გამოწვეული დანაკარგები კლიენტებისათვის მიიღება საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მოწოდებული საკრედიტო რეიტინგის ინფორმაციიდან.

სხვა მოთხოვნებზე მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი ფასდება ინდივიდუალურად, გაუფასურების მოდელის მიხედვით.

კლიენტებზე გაცემული სესხები

მსესხებლების საკრედიტო რისკის გამოვლენის შესაფასებლად ბანკმა შეიმუშავა ფასს 9-ის შესაბამისი მეთოდოლოგია.

ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგებს ინდივიდუალურად ან ჯგუფურად, სესხების იმგვარი პორტფელით აფასებს, რომელიც მსგავსი საკრედიტო რისკის მაჩვენებლებით ხასიათდება.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით

(ათასობით ლარში)

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი რისკის გამოვლენებად ითვლება ის მსესხებლები/მსესხებელთა ჯგუფები, რომელთა რისკის გამოვლენა საზედამხებველო კაპიტალის 1%-ს აჭარბებს. გარდა ამისა, მათში დაფიქსირებული უნდა იყოს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ნიშნები.

ისეთი რისკის გამოვლენის დასადგენად, რომლის საკრედიტო რისკი საგრძნობლად გაიზარდა ან რომელმაც განიცადა გაუფასურების ზარალის გამომწვევი მოვლენა, ანალოზდება ინფორმაცია მსესხებლების ლიკვიდობის, გადახდისუნარიანობის, ბიზნესისა და ფინანსური რისკების, ვადაგადაცილების სტატუსის, რესტრუქტურიზაციის, საკრედიტო რეიტინგებისა და უზრუნველყოფის რეალური ღირებულების თაობაზე.

მსდ ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან რისკის გამოვლინებაზე, რომლებიც საკრედიტო რისკის საგრძნობი ზრდის ნიშნებით ხასიათდება, ფასდება ინდივიდუალურად. მსდ, რომელიც საკრედიტო რისკის საგრძნობი ზრდის ნიშნებით არ ხასიათდება ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან რისკის გამოვლინებაზე ფასდება ჯგუფურად.

მსდ-ის შეფასება ინდივიდუალურად

ინდივიდუალურად შეფასებული სესხების შემთხვევაში, მსდ ფასდება კონტრაქტით ბანკის მიერ მისაღები ფულადი ნაკადებისა და მომავალი ეკონომიკური სცენარების სიმრავლის შეწონვით მისაღები ფულადი ნაკადების სხვაობის მიმდინარე ღირებულებით, რომელიც დისკონტირებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. გარდა ამისა, მხედველობაში მიიღება გადახდები და სესხის უზრუნველყოფად ფლობილი აქტივების უზრუნველყოფის რეალიზაცია.

უზრუნველყოფის სალიკვიდაციო ღირებულება ზოგადად ფასდება ამოღების პერიოდად მხედველობაში ორი წლის, ხოლო შეფასების ზღვრულ მაჩვენებლად 10%-ის მიღებით. ზოგადი მიდგომა შეიძლება ინდივიდუალურად შეიცვალოს, თუ სხვა გარემოებებმა უჩვენა, რომ ამოღების პერიოდი ან შეფასების ზღვრული მაჩვენებელი არარეალისტურია.

მსდ-ის შეფასება ჯგუფურად

მსდ-ის შეფასებისას მხედველობაში მიიღება შემდეგი ცვლადების სტრუქტურა:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- დეფოლტით გამოწვეული დანაკარგი (LGD);
- დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD).

აღნიშნული პარამეტრები, როგორც წესი, შეფასებულია შიდა სტატისტიკური მოდელების და სხვა ისტორიული მონაცემთა ბაზის გამოყენებით. ისინი შექმნილია სამომავლო პროგნოზის ასახვის მიზნით.

ჯგუფური შეფასება ტარდება მსესხებლის და არა კონტრაქტის დონეზე.

სეგმენტაცია

ჯგუფურად შეფასებული სესხები სეგმენტებად იყოფა საკრედიტო რისკის შემდეგი მახასიათებლების მიხედვით:

- სეგმენტი
- ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა
- რესტრუქტურიზაცია
- უზრუნველყოფა

ის პორტფელი, რომელზეც მსდ-ის შეფასება ჯგუფურად ხდება, იყოფა 4 სექტორად: ვაჭრობა, მშენებლობა და უძრავი ქონების მართვა, სხვა ბიზნეს-სექტორები, უზრუნველყოფილი საცალო და არაუზრუნველყოფილი საცალო და აგრეთვე ვალუტის მიხედვით (ლარი და უცხოური ვალუტა, გარდა არაუზრუნველყოფილი საცალო სესხებისა, რომელიც ვალუტებად არ სეგმენტირდება). სულ 9 სეგმენტი.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

თითოეული სეგმენტი შემდეგ იყოფა 5 კატეგორიად, რომელთაგან თითოეული მსგავსი საკრედიტო რისკის თვისებებით ხასიათდება, როგორცაა ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა და რესტრუქტურისა.

სეგმენტაციის ზემოთ აღწერილი წესების მიხედვით, ჯგუფურად შეფასებული პორტფელი ჯგუფდება 45 მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების კატეგორიად.

დეფოლტის განსაზღვრება

შეფასების დასადგენად კრიტიკული მნიშვნელობა ენიჭება დეფოლტის განსაზღვრებას, რომელიც მსდ-ის ოდენობის შეფასებაშია ინტეგრირებული. დეფოლტის მოვლენად ბანკი მიიჩნევს შემდეგ მოვლენებს:

- ჯგუფურად შეფასებულ სესხებში მსესხებელმა ბანკის მიმართ მატერიალურ საკრედიტო ვალდებულებაზე ვადას გადააცილა 90-ზე მეტი დღით
- მსესხებლის მატერიალური საკრედიტო ვალდებულება დაექვემდებარა რესტრუქტურისაგან, ხოლო აქტივების კატეგორია, საქართველოს ეროვნული ბანკის აქტივების კლასიფიკაციის რეგულაციის მიხედვით, არის „საყურადღებო სესხი“, „არასტანდარტული“, „საექვო სესხი“, „უიმედო სესხი“
- მსესხებლის მიერ ბანკისათვის საკრედიტო ვალდებულების დაფარვა მოსალოდნელი არ არის, მისი ვალები ჩამოიწერა ან გაიყიდა დიდი ფასდათმობით, ხოლო მსესხებელზე მიმდინარეობს გაკოტრების პროცესი.
- აქტიური საკრედიტო რეიტინგი 8, 9, 10 ან მსესხებლის საკრედიტო რეიტინგის მნიშვნელოვანი გაუარესება.

იმის განსაზღვრისას, სავარაუდოა თუ არა მსესხებლის მხრიდან საკრედიტო ვალდებულების დაფარვა, ბანკი მხედველობაში იღებს როგორც ხარისხობრივ, აგრეთვე რაოდენობრივ ინდიკატორებს. დეფოლტის შესაფასებლად ბანკი იყენებს ინფორმაციის სხვადასხვა წყაროს, რომლებიც ან ბანკის შიგნით არის შემუშავებული, ან გარე წყაროებიდან მიიღება. შეფასებული ინფორმაცია ასევე დამოკიდებულია რისკის გამოვლენის სიდიდეზე. ანალიზში მნიშვნელოვან მონაცემებს წარმოადგენს ხარისხობრივი ინდიკატორები, როგორცაა შიდა საკრედიტო რეიტინგის უდაბლესი კატეგორია და გარედან მიღებული ინფორმაცია მსესხებლის ფინანსური სიტუაციის შესაძლო გაუარესების თაობაზე. ეს ინდიკატორები გამოიყენება მსდ-ის ინდივიდუალურად შესაფასებელი სესხების დასადგენად, თუ მსესხებლის რისკის გამოვლენა მნიშვნელოვნად მაღალ ზღვრულ მაჩვენებელს აღემატება. მსდ-ის ჯგუფური შეფასების მიზნებისათვის, დეფოლტად აგრეთვე ითვლება მსესხებლის რეიტინგის მნიშვნელოვანი გაუარესება ან აქტიური საკრედიტო რეიტინგი 8, 9, 10.

საკრედიტო რისკის საგრძნობი ზრდა

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკის საგრძნობი ზრდის აღმოსაჩენად, ბანკი მონიტორინგს ახორციელებს იმ ფინანსურ აქტივებზე, რომლებსაც გაუფასურება ერიცხება. თუ საკრედიტო რისკი საგრძნობლად გაიზარდა, ბანკი დანაკარგის რეზერვს აფასებს მთელი არსებობის მანძილზე მსდ-ის და არა 12 თვიანი მსდ-ის საფუძველზე.

იმის შესაფასებლად, საგრძნობლად გაიზარდა თუ არა ფინანსურ ინსტრუმენტზე საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ბანკი მხედველობაში იღებს სათანადო და არგუმენტირებულ ხარისხობრივ და რაოდენობრივ ინფორმაციას. მსესხებლის საკრედიტო რეიტინგის მნიშვნელოვანი გაუარესება, რაც იწვევს დეფოლტის ალბათობის 10%-ზე მეტით ზრდას და შიდა რეიტინგი არის 6- ან უარესი, აგრეთვე მნიშვნელოვანი კლება უზრუნველყოფის ფასში, შეიძლება ჩაითვალოს საკრედიტო რისკის საგრძნობი ზრდის ხარისხობრივ მაჩვენებლად. სწორედ ეს ინდიკატორები გამოიყენება ინდივიდუალურად შესაფასებელი მსდ-ის მქონე სესხების გამოსავლენად, თუ მსესხებლის რისკი ზღვრულ მაჩვენებელს აღემატება.

როდესაც აქტივზე ვადაგადაცილება 30 დღეზე მეტია, ბანკი მიიჩნევს, რომ საკრედიტო რისკი საგრძნობლად გაიზარდა და აქტივი ხვდება გაუფასურების მოდელის მე-2 ეტაპზე, ანუ დანაკარგის რეზერვი განიხილება მთელი არსებობის მანძილზე მსდ-ის მიხედვით.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

დეფოლტის ალბათობის მოდელი

თითოეული ჯგუფისათვის დეფოლტის ალბათობის კოეფიციენტის განსაზღვრად, ბანკი იყენებს მიგრაციის მატრიცების მეთოდოლოგიას, რომელიც ისტორიულ მონაცემებსა და გადაუხდელობის გამოცდილებაზე დაყრდნობით დეფოლტის სტატისტიკური ანალიზის საფუძველზე სარწმუნოდ ზომავს იმ სესხების ოდენობას, რომლებიც დროთა განმავლობაში დეფოლტს განიცდის საბალანსო უწყისის თარიღამდე დამდგარი მოვლენების გამო. ჰომოგენური ჯგუფის დაკვირვების პერიოდად აღებულია ერთი წელი 2018 წლის ნოემბრიდან 2019 წლის ნოემბრამდე. დაკვირვების პერიოდის განმავლობაში გენერირდა ერთ თვიანი მიგრაციის მატრიცები. პორტფელის ზრდის ეფექტის გამოსარიცხად 2018 წლის ივლისის შემდეგ გაცემული სესხები სტატისტიკურ ანალიზში არ შევიდა.

მიგრაციის მატრიცები გამოიყენება თითოეული ჯგუფურად შესაფასებელი ჯგუფის 12 თვიანი დეფოლტის ალბათობის გამოსათვლელად. ამის გათვალისწინებით, ხდება ზღვრული დეფოლტის ალბათობების გამოთვლა პორტფელის ვადის ამოწურვამდე რამდენიმე წელიწადზე. დეფოლტის ალბათობის გამოსათვლელად დეფოლტად განისაზღვრა 90 დღიანი ვადაგადაცილება.

დროის მომენტში დეფოლტის ალბათობის შესაფასებლად ბანკი საპროგნოზო ინფორმაციას ამუშავებს სხვადასხვა მაკროსცენარის მეშვეობით.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, თითოეულ წრეში საშუალო დეფოლტის ალბათობის 10%-იანი ზრდა/(კლება) იწვევს მთლიანი მსდ-ის 4.9%-იან ზრდას/(კლებას), რაც შეადგენს 378/(378) ათას ლარს.

LGD მოდელი

გაუფასურების მოდელის კიდევ ერთი კომპონენტია LGD (დეფოლტით გამოწვეული დანაკარგები), ანუ დეფოლტის შემთხვევაში წარმოშობილი ზარალის შეფასებული ოდენობა. მის შესაფასებლად დეფოლტგანცდილი რისკგამოვლინებები სეგმენტების მიხედვით მცირდება უზრუნველყოფად გამოყენებული დეპოზიტებით, 2 წლიანი ამოღების პერიოდის უზრუნველყოფის დისკონტირებული სალიკვიდაციო ღირებულებითა და 25%-იანი შეფასების ზღვრული მაჩვენებლით. LGD მოდელები არაუზრუნველყოფილი აქტივებისათვის მხედველობაში იღებს დეფოლტგანცდილი აქტივების ამოღების განაკვეთს. LGD იზომება სეგმენტურად და არა ჯგუფის დონეზე.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეფასების ზღვრული მაჩვენებლის 10%-იანი ზრდა/(კლება) იწვევს მსდ-ის 3.1%-იან ზრდას/(კლებას), რაც შეადგენს 250.3/237.0 ათას ლარს.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ამოღების პერიოდის 10%-იანი ზრდა/(კლება) იწვევს მსდ-ის 4.5%-იან ზრდას/(კლებას), რაც შეადგენს 364.9/374.5 ათას ლარს.

EAD მოდელი

EAD წარმოადგენს მთლიან მისაღებ თანხას დეფოლტის დროს. ბანკი მას ანგარიშობს კონტრაგენტის მიმდინარე რისკის გამოვლენის, მიმდინარე თანხის კონტრაქტით პოტენციურად ნებადართული ცვლილებების საფუძველზე, ამორტიზაციის ჩათვლით და 1-ელი დონის სესხებისათვის EAD-ის კორექტირებით 1.013-ით, ხოლო მე-2 დონის სესხებისათვის - 1.01-ით კორექტირებით.

საპროგნოზო ინფორმაციის გამოყენება

ბანკი მსდ-ის გამოთვლებში იყენებს საპროგნოზო ინფორმაციას. ეს ინფორმაცია მოიცავს ეკონომიკურ მონაცემებსა და ეკონომიკური ინდიკატორების პროგნოზს, რომელსაც მონეტარული სამსახურები აქვეყნებენ. დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრის საფუძველს ქმნის სამი ეკონომიკური სცენარი (საბაზისო, პესიმისტური, ოპტიმისტური). თითოეული მათგანი დეფოლტის განსხვავებულ ალბათობას იძლევა. ამ სცენარების შეწონვა ქმნის დეფოლტის საშუალო შეწონილი ალბათობის საფუძველს, რომელიც მსდ-ის გამოთვლებში გამოიყენება. 12 თვიანი მსდ (1-ელი ეტაპის სესხები) ფასდება მხოლოდ თორმეტთვიანი დეფოლტის ალბათობით. არსებობის მანძილზე მსდ (მე-2 და მე-3 ეტაპების სესხები) ფასდება ყველა წლიური ზღვრული დეფოლტის ალბათობებით სესხის ვადის გასვლამდე.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
 (ათასობით ლარში)

ფასს 9-ის მიზნებისათვის საქართველოს ეროვნული ბანკი აქვეყნებს მაკროეკონომიკური ინდიკატორების პროგნოზებს სხვადასხვა სცენარით და მათ წონას გამოთვლებში. საბაზისო სცენარი ყველაზე სავარაუდო სცენარია და მისი წონა გამოთვლებში 50%-ია. პესიმისტური და ოპტიმისტური სცენარების წონა 25%-ია.

ისტორიული მონაცემების სტატისტიკური ანალიზის გამოყენებით ბანკმა შეაფასა ურთიერთქმედება მაკროეკონომიკურ ცვლადებსა და საკრედიტო რისკსა და დეფოლტის ალბათობას შორის. ინდივიდუალურად შეფასებული სესხების მომავალ ეკონომიკურ სცენარში შედის სამი მაკროეკონომიკური ინდიკატორი - მშპ-ის ზრდა, ლარი/აშშ დოლარი გაცვლითი კურსი და უძრავი ქონების ფასები. ჯგუფურად შეფასებული პორტფელის შემთხვევაში, ბანკს შეუძლია შეაფასოს, თუ რა ზეგავლენა აქვს მსდ-ზე მშპ-ის ზრდას, წლიურ ინფლაციას, ლარი/აშშ დოლარის გაცვლით კურსს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია 2019 წლის 31 დეკემბერს გამოყენებულ 2020-2022 წლების საქართველოს ეკონომიკურ სცენარებში შესული ინდიკატორები, რომლებიც დიდ ზეგავლენას ახდენს მსდ-ზე.

	2020	2022	2023
მშპ-ის ზრდის დონე			
საბაზისო სცენარი	4.50%	5.00%	5.00%
ალმავეალი სცენარი	5.50%	5.50%	5.00%
დაღმავალი სცენარი	2.50%	4.00%	4.50%
ლარი/აშშ დოლარის გაცვლითი კურსის ცვლილება (წლიდან წლამდე)			
საბაზისო სცენარი	3.00%	3,00%	3,00%
ალმავეალი სცენარი	5.00%	3,00%	0,00%
დაღმავალი სცენარი	-10.00%	5,00%	5,00%
უძრავი ქონების ფასის ცვლილება (წლიდან წლამდე)			
საბაზისო სცენარი	4.00%	2.50%	3.00%
ალმავეალი სცენარი	3.50%	3.00%	3.00%
დაღმავალი სცენარი	-3.00%	3.00%	3.00%
წლიური ინფლაცია			
საბაზისო სცენარი	4.00%	2.50%	3.00%
ალმავეალი სცენარი	3.50%	3.00%	3.00%
დაღმავალი სცენარი	5.00%	4.00%	3.00%

პროგნოზირებული ურთიერთობა ეკონომიკურ ინდიკატორებსა და დეფოლტსა და დანაკარგის განაკვეთებს შორის სესხის პორტფელებში შემუშავდა ბოლო 4 წლის მონაცემების საფუძველზე.

ბანკმა ჩაატარა სენსიტიურობის ანალიზი, რომელიც უჩვენებს, თუ როგორ შეიცვლება სესხის პორტფელის მსდ მათ გამოთვლაში გამოყენებული ძირითადი დაშვებების ცვლილებების შემთხვევაში. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია მთლიანი მსდ, თუ თითოეული გამოყენებული დაშვება შეიცვლება 10%-ით. საილუსტრაციოდ, ცვლილებები იზოლირებულად არის ნაჩვენები და გამოყენებულია თითოეულ ალბათობის მიხედვით შეწონილ სცენარზე, რომლებსაც მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების შეფასება ეფუძნება.

	ცვლილება	საშუალო დეფოლტის ალბათობა	საშუალო LGD	ზეგავლენა მსდ-ზე
მშპ-ის ზრდის განაკვეთის სცენარის ცვლილება	10%	11.1%	12.7%	-(397)
	-10%	12.5%	12.7%	379
ლარი/აშშ დოლარის გაცვლითი კურსის სცენარის ცვლილება	10%	11.9%	12.7%	36
	-10%	11.7%	12.7%	(76)
ინფლაციის ზრდის განაკვეთის სცენარის ცვლილება	10%	11.9%	12.7%	23
	-10%	11.7%	12.7%	(63)
უძრავი ქონების ფასები	10%	11.8%	9.1%	(2,640)
	-10%	11.8%	17.9%	2,603

მსდ-ის გამოთვლა

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

როდესაც ზღვრული PD და LGD დგინდება თითოეული სეგმენტისათვის, ხდება სესხზე დანაკარგის რეზერვის გამოთვლა. ის დამოკიდებულია ჯგუფების რისკის მახასიათებლებზე: 12 თვიანი მსდ გამოითვლება 1-ელი ეტაპის ჯგუფებისთვის (31 დღეზე ნაკლები გადაცილება) და არსებობის მანძილზე მსდ მე-2 ან მე-3 ეტაპის ჯგუფებისათვის (30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება ან რესტრუქტურირებული სესხი). დანაკარგის რეზერვის გამოთვლის შედეგი ბანკს საშუალებას აძლევს, მიიღოს ჯგუფური შეფასების 45 კატეგორიიდან თითოეულის საშუალო გაუფასურების განაკვეთი, რომლებიც გამოიყენება სესხზე დანაკარგის რეზერვის ფორმირებისათვის მთლიანი მოდელის ხელახლა გამოთვლამდე. გაუფასურების მოდელის გადათვლა მოხდა 2019 წლის დეკემბერში, უახლესი ინფორმაციის საფუძველზე.

კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის თაობაზე 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შიდა საკრედიტო რისკის კატეგორიების მიხედვით:

	მთლიანი სესხები	1-ელი ეტაპის 12 თვიანი მსდ	მე-2 ეტაპის არსებობის მანძილზე მსდ - არა რისკიანი	მე-2 ეტაპის არსებობის მანძილზე მსდ - რისკიანი	სულ მსდ	წმინდა სესხები	მსდ რეზერვი მთლიან სესხებთან %
კორპორაციული სესხები							
5	990	(3)	-	-	(3)	987	0.30%
5-	5,244	(14)	-	-	(14)	5,230	0.27%
6+	42,413	(280)	-	-	(280)	42,133	0.66%
6	97,646	(950)	-	-	(950)	96,696	0.97%
6-	51,700	(445)	(22)	-	(467)	51,233	0.90%
7+	7,798	(12)	-	(1,024)	(1,036)	6,762	13.29%
7-	188	-	-	(23)	(23)	165	12.23%
9	11,925	-	-	(594)	(594)	11,331	4.98%
ურეიტინგო	732	(9)	-	-	(9)	723	1.23%
სულ კორპორაციული სესხები	218,636	(1,713)	(22)	(1,641)	(3,376)	215,260	1.54%
მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხები							
5	-	-	-	-	-	-	0.00%
5-	6,537	(83)	-	-	(83)	6,454	1.27%
6+	12,337	(106)	-	(19)	(125)	12,212	1.01%
6	41,583	(433)	(42)	(231)	(706)	40,877	1.70%
6-	42,649	(443)	(4)	(220)	(667)	41,982	1.56%
7+	4,554	(26)	(47)	(198)	(271)	4,283	5.95%
7	1,027	(1)	-	(84)	(85)	942	8.28%
7-	781	-	-	(116)	(116)	665	14.85%
9	752	-	-	(76)	(76)	676	10.11%
ურეიტინგო	13,695	(105)	(21)	(171)	(297)	13,398	2.17%
სულ მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხები	123,915	(1,197)	(114)	(1,115)	(2,426)	121,489	1.96%
საგალო სესხები							
ურეიტინგო	86,163	(351)	(128)	(1,461)	(1,940)	84,223	2.25%
სულ საგალო სესხები	86,163	(351)	(128)	(1,461)	(1,940)	84,223	2.25%
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	428,714	(3,261)	(264)	(4,217)	(7,742)	420,972	1.81%

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ინფორმაცია კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის თაობაზე 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შიდა საკრედიტო რისკის კატეგორიების მიხედვით:

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
 (ათასობით ლარში)

	მთლიანი სესხები	1-ელი ეტაპის 12 თვიანი მსდ	მე-2 ეტაპის არსებობის მანძილზე მსდ - არა საკრედიტო რისკიანი	მე-2 ეტაპის არსებობის მანძილზე მსდ - საკრედიტო რისკიანი	სულ მსდ	წმინდა სესხები	მსდ რეზერვი მთლიან სესხებთან %
კორპორაციული სესხები							
5	1,040	(8)	-	-	(8)	1,032	0.77%
5-	18,986	(143)	-	-	(143)	18,843	0.75%
6+	22,480	(169)	-	-	(169)	22,311	0.75%
6	121,315	(799)	(218)	(604)	(1,621)	119,694	1.34%
6-	52,482	(315)	-	(1,272)	(1,587)	50,895	3.02%
7+	1,182	(9)	-	-	(9)	1,173	0.76%
7-	678	(5)	-	-	(5)	673	0.74%
9	4,545	(34)	-	-	(34)	4,511	0.75%
ურეიტინგო	538	(4)	-	-	(4)	534	0.74%
სულ კორპორაციული სესხები	223,246	(1,486)	(218)	(1,876)	(3,580)	219,666	1.60%
მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხები							
5	44,369	(17)	-	-	(17)	1,768	1.0%
5-	23,829	(19)	-	(28)	(47)	2,132	2.1%
6+	156	(106)	-	(376)	(482)	12,059	3.8%
6	314	(410)	(58)	(246)	(714)	43,655	1.6%
6-	12,541	(238)	(33)	(111)	(382)	23,447	1.6%
7+	15,771	(4)	-	(23)	(27)	1,188	2.2%
7-	1,215	-	-	(17)	(17)	139	11.0%
9	2,179	(3)	-	-	(3)	311	1.0%
ურეიტინგო	1,785	(135)	(72)	(162)	(369)	15,402	2.3%
სულ მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხები	102,159	(932)	(163)	(963)	(2,058)	100,101	2.01%
საცალო სესხები							
ურეიტინგო	83,009	(659)	(130)	(896)	(1,685)	81,324	2.03%
სულ საცალო სესხები	83,009	(659)	(130)	(896)	(1,685)	81,324	2.03%
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	408,414	(3,077)	(511)	(3,735)	(7,323)	401,091	1.79%

ბანკის სარეიტინგო მეთოდოლოგიის მიხედვით, კორპორაციული და მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხებში შედის ინდივიდუალური მეწარმეებისა და იურიდიული პირების სესხები. ბანკი საცალო სესხებს, რომლებიც ფიზიკურ პირებზე გაცემულ სესხებს მოიცავს, შიდა საკრედიტო რეიტინგით არ ამუშავებს. მცირე და საშუალო ბიზნესზე გაცემული რამდენი სესხი გაცემულია ინდივიდუალურ მეწარმეებზე.

რესტრუქტურირებული სესხები

კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე პირობების ცვლილება, როგორც წესი, ხდება კლიენტებთან ურთიერთობის განვითარების პროცესის ფარგლებში ან მსესხებლის მდგომარეობის გაუარესების დროს. ამ უკანასკნელ შემთხვევაში, მოლაპარაკების შედეგად შესაძლოა გაგრძელდეს სესხის გადახდის ვადა ან შეიცვალოს გადახდის გეგმა, რომლის მიხედვითაც ბანკი შეღავათიან საპროცენტო განაკვეთს სთავაზობს იმ მსესხებლებს, რომლებიც ნამდვილად მძიმე ვითარებაში აღმოჩნდნენ. ამის შედეგად, აქტივი კვლავაც ვადაგადაცილებული რჩება და ინდივიდუალურად გაუფასურებულია, თუ ხელმეორე მოლაპარაკების შედეგად დადგენილი საპროცენტო განაკვეთისა და ძირითადი თანხის გადახდა ნაკლებია აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებაზე. სხვა შემთხვევაში, მოლაპარაკებების შედეგად იდება ახალი ხელშეკრულება, რომელიც ახალ სესხად განიხილება.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
 (ათასობით ლარში)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია იმ ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება, კლასების მიხედვით, რომელთა პირობები შეიცვალა:

ფინანსური აქტივის კლასი	31 დეკემბერი, 2019	31 დეკემბერი, 2018
კლიენტებზე გაცემული სესხები	20,539	13,942
გამოკლებული მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების	(2,688)	(2,186)

2019 და 2018 წლების განმავლობაში მე-3 ეტაპიდან მე-2 და 1-ელ ეტაპზე სესხების მოძრაობას ადგილი არ ჰქონია.

კლიენტებზე გაცემული სესხების მოძრაობა ეტაპების მიხედვით

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებულ წელს, მოძრაობა კლიენტებზე გაცემული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებაში იყო:

	2019			სულ
	1-ელი ეტაპი: 12 თვიანი მსდ	მე-2 ეტაპი: არსებობის მანძილზე მსდ - საკრედიტო რისკის არმქონე	მე-3 ეტაპი: არსებობის მანძილზე მსდ - საკრედიტო რისკის მქონე	
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 1 იანვარი, 2019	362,630	14,559	31,225	408,414
ცვლილება მთლიან საბალანსო ღირებულებაში:				
ახალი წარმოშობილი სესხები	215,871	-	-	215,871
-გადავიდა მე-2-დან 1-ელ ეტაპზე	140	(140)	-	-
-გადავიდა 1-დან მე-2 ეტაპზე	(28,248)	28,248	-	-
-გადავიდა მე-2-დან მე-3 ეტაპზე	-	(26,364)	26,364	-
სესხების დაფარვა	(188,776)	(2,275)	(15,856)	(206,907)
საკურსო სხვაობა	8,775	588	1,973	11,336
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერი, 2019	370,392	14,616	43,706	428,714

2019 წლის 31 დეკემბერს დასრულებულ წელს, მოძრაობა მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვში იყო:

	2019			სულ
	1-ელი ეტაპი: 12 თვიანი მსდ	მე-2 ეტაპი: არსებობის მანძილზე მსდ - საკრედიტო რისკის არმქონე	მე-3 ეტაპი: არსებობის მანძილზე მსდ - საკრედიტო რისკის მქონე	
საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი 1 იანვარი, 2019	3,077	511	3,735	7,323
ცვლილება საკრედიტო დანაკარგებში:				
ახალი წარმოშობილი სესხები	2,643	-	-	2,643
-გადავიდა მე-2-დან 1-ელ ეტაპზე	8	(8)	-	-
-გადავიდა 1-დან მე-2 ეტაპზე	(838)	838	-	-
-გადავიდა მე-2-დან მე-3 ეტაპზე	-	(1,056)	1,056	-
სესხების დაფარვა	(1,184)	(178)	(845)	(2,207)
ცვლილება რისკის პარამეტრებში	(502)	141	(208)	(569)
საპროცენტო შემოსავლის კორექტირება	-	-	177	177
საკურსო სხვაობა	57	16	302	375
საკრედიტო დანაკარგები 31 დეკემბერი, 2019	3,261	264	4,217	7,742

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
 (ათასობით ლარში)

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებულ წელს, მოძრაობა კლიენტებზე გაცემული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებაში იყო:

	2018			სულ
	1-ელი ეტაპი: 12 თვიანი მსდ	მე-2 ეტაპი: არსებობის მანძილზე მსდ - საკრედიტო რისკის არმქონე	მე-3 ეტაპი: არსებობის მანძილზე მსდ - საკრედიტო რისკის მქონე	
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერი, 2017	311,085	1,560	20,515	333,160
კორექტირება ფასს 9-ის პირველი გამოყენების გამო	-	-	-	-
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 1 იანვარი, 2018	311,085	1,560	20,515	333,160
ცვლილება მთლიან საბალანსო ღირებულებაში:				
ახალი წარმოშობილი სესხები	219,029	-	-	219,029
- გადავიდა მე-2-დან 1-ელ ეტაპზე	734	(734)	-	-
- გადავიდა 1-დან მე-2 ეტაპზე	(33,129)	33,129	-	-
- გადავიდა მე-2-დან მე-3 ეტაპზე	-	(18,883)	18,883	-
ცვლილება დარიცხულ პროცენტში	311	2	639	952
სესხების დაფარვა	(139,423)	(872)	(9,404)	(149,699)
ჩამოწერა	-	-	(88)	(88)
საკურსო სხვაობა	4,023	357	680	5,060
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერი, 2018	362,630	14,559	31,225	408,414

2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებულ წელს, მოძრაობა მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვში იყო:

	2018			სულ
	1-ელი ეტაპი: 12 თვიანი მსდ	მე-2 ეტაპი: არსებობის მანძილზე მსდ - საკრედიტო რისკის არმქონე	მე-3 ეტაპი: არსებობის მანძილზე მსდ - საკრედიტო რისკის მქონე	
დანაკარგის რეზერვი 31 დეკემბერი, 2017	2,749	72	3,925	6,746
კორექტირება ფასს 9-ის პირველი გამოყენების გამო	665	95	355	1,115
დანაკარგის რეზერვი 1 იანვარი, 2018	3,414	167	4,280	7,861
ცვლილება დანაკარგის რეზერვში:				
ახალი წარმოშობილი სესხები	2,527	-	-	2,527
- გადავიდა მე-2-დან 1-ელ ეტაპზე	92	(92)	-	-
- გადავიდა 1-დან მე-2 ეტაპზე	(1,096)	1,096	-	-
- გადავიდა მე-2-დან მე-3 ეტაპზე	-	(859)	859	-
ცვლილება დარიცხულ პროცენტში	80	-	67	147
სესხების დაფარვა	(1,892)	(41)	(1,775)	(3,708)
ცვლილება რისკის პარამეტრებში	(80)	237	(91)	66
ჩამოწერა	-	-	(88)	(88)
საპროცენტო შემოსავლის კორექტირება	-	-	419	419
საკურსო სხვაობა	32	3	64	99
დანაკარგის რეზერვი 31 დეკემბერი, 2018	3,077	511	3,735	7,323

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია სესხის პორტფელის ანალიზი უზრუნველყოფის სახეობების მიხედვით:

უზრუნველყოფის სახეობა	31 დეკემბერი, 2019	31 დეკემბერი, 2019	31 დეკემბერი, 2019
	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	მსდ-ის რეზერვი	საბალანსო ღირებულება
კომბინირებული	274,233	(5,611)	268,622
უძრავი ქონება	119,164	(1,631)	117,533
ნაღდი ფული	2,252	(10)	2,242
გარანტიები	20,921	(107)	20,814
უზრუნველყოფის გარეშე	12,144	(383)	11,761
სულ	428,714	(7,742)	420,972

უზრუნველყოფის სახეობა	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2018	31 დეკემბერი, 2018
	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	მსდ-ის რეზერვი	საბალანსო ღირებულება
კომბინირებული	264,553	(4,743)	259,810
უძრავი ქონება	108,702	(1,780)	106,922
ნაღდი ფული	3,878	(28)	3,850
გარანტიები	20,595	(281)	20,314
უზრუნველყოფის გარეშე	10,686	(491)	10,195
	408,414		
სულ		(7,323)	401,091

მაქსიმალური საკრედიტო რისკდამოკიდებულება

ბანკის მაქსიმალური საკრედიტო რისკდამოკიდებულება ცვალებადია და განპირობებულია როგორც ინდივიდუალური რისკებით, ასევე საბაზრო ეკონომიკასთან დაკავშირებული ზოგადი რისკებითაც.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს საბალანსო და გარესაბალანსო ფინანსური აქტივების მაქსიმალურ საკრედიტო რისკდამოკიდებულებას. ბალანსის უწყისში ასახული ფინანსური აქტივების მაქსიმალური რისკდამოკიდებულება უტოლდება აქტივების საბალანსო ღირებულებას გაქვითვამდე ან უზრუნველყოფამდე. პირობითი ვალდებულებებიდან გამომდინარე, მაქსიმალური საკრედიტო რისკდამოკიდებულება წარმოადგენილია ინსტრუმენტების საკონტრაქტო ღირებულებითიმ შემთხვევაში, თუ უზრუნველყოფა, საპასუხო მოთხოვნები ან გარანტია გაუფასურდა და პირობითი ვალდებულება ან კრედიტის გაცემის ვალდებულება არ სრულდება. წმინდა რისკდამოკიდებულება არის მთლიანი რისკდამოკიდებულება მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების გამოკლებით.

31 დეკემბერი, 2019	მაქსიმალური რისკდამოკიდებულება	წმინდა რისკდამოკიდებულება
ფული და ფულის ქვივალენტები სალაროში არსებული ფულის გარდა	28,281	35,251
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	33,689	33,686
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	1,898	1,897
კლიენტებზე გაცემული სესხები	428,714	420,972
ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	54	54
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	14,188	14,170
სხვა ფინანსური აქტივები	3,358	3,270
გარანტიები და აკრედიტივები	7,357	7,146

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

31 დეკემბერი, 2018	მაქსიმალური რისკდამოკიდებულება	წმინდა რისკდამოკიდებულება
ფული და ფულის ექვივალენტები სალაროში არსებული ფულის გარდა	19,481	19,474
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	26,438	26,436
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	1,733	1,732
კლიენტებზე გაცემული სესხები	408,414	401,091
ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	54	54
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	16,874	16,857
სხვა ფინანსური აქტივები	644	602
გარანტიები და აკრედიტივები	9,193	8,920

გარესაბალანსო რისკი

გარესაბალანსო რისკების სამართავად გამოიყენება რისკის მართვის არსებითად ისეთივე პოლიტიკა, როგორც საბალანსო რისკების შემთხვევაში. სასესხო ვალდებულების შემთხვევაში, კლიენტებსა და კონტრაგენტებზე გავრცელება კრედიტის მართვის ისეთივე პოლიტიკა, როგორც სესხებისა და ავანსების შემთხვევაში. ბანკმა უზრუნველყოფა შეიძლება მოითხოვოს კონტრაგენტის ფინანსური სიძლიერისა და გარიგების ხასიათის მიხედვით.

გეოგრაფიული კონცენტრაცია

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი აკონტროლებს კანონმდებლობასა და მარეგულირებელ წესებთან დაკავშირებულ რისკებს და აფასებს მათ გავლენას ბანკის საქმიანობაზე. 2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები კონცენტრირებული იყო საქართველოში.

აქტივებისა და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია წარმოდგენილია ქვემოთ:

	საქართველო	სხვა არა ეთგო-ს ქვეყნები	ეთგო-ს ქვეყნები	31 დეკემბერი, 2019 სულ
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები				
ფული და ფულის ექვივალენტები	33,449	1,625	177	35,251
ავალდებულო რეზერვი სებ-ში	33,686	-	-	33,686
მოთხოვნები ფინანსური ინსტრუმენტების მიმართ	-	1,897	-	1,897
კლიენტებზე გაცემული სესხები	418,984	1,598	390	420,972
ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	54	-	-	54
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	14,170	-	-	14,170
სხვა ფინანსური აქტივები	3,270	-	-	3,270
სულ არაწარმოებული ფინანსური აქტივები	503,613	5,120	567	509,300
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები				
გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	10,069	250,505	-	260,574
კლიენტების დეპოზიტები	99,348	10,004	1,027	110,379
საიჯარო ვალდებულება	2,049	-	-	2,049
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	543	-	-	543
სუბორდინირებული სესხი	-	28,777	-	28,777
სულ არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	112,009	289,286	1,027	402,322
წმინდა პოზიცია ფინანსურ ინსტრუმენტებზე	391,604	(284,166)	(460)	106,978

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
 (ათასობით ლარში)

	საქართველო	სხვა არა ეთგო-ს ქვეყნები	ეთგო-ს ქვეყნები	31 დეკემბერი, 2018 სულ
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები				
ფული და ფულის ექვივალენტები	23,200	1,676	-	24,876
ავალდებულო რეზერვი სებ-ში	26,436	-	-	26,436
მოთხოვნები ფინანსური ინსტრუმენტების მიმართ	-	1,732	-	1,732
კლიენტებზე გაცემული სესხები	399,320	1,376	395	401,091
ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	54	-	-	54
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	16,857	-	-	16,857
სხვა ფინანსური აქტივები	602	-	-	602
სულ არაწარმოებული ფინანსური აქტივები	466,469	4,784	395	471,648
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები				
გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	2,657	271,603	-	274,260
კლიენტების დეპოზიტები	72,788	9,145	4,544	86,477
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	799	-	-	799
სუბორდინირებული სესხი	-	26,860	-	26,860
სულ არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	76,244	307,608	4,544	388,396
წმინდა პოზიცია ფინანსურ ინსტრუმენტებზე	390,225	(302,824)	(4,149)	83,252

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასის მიხედვით

ფინანსური აქტივები ხარისხდება საერთაშორისო სააგენტო "ფიტჩის" მიერ მინიჭებული მიმდინარე საკრედიტო რეიტინგის მიხედვით. ააა მაქსიმალური რეიტინგია. საინვესტიციო რანგის ფინანსური აქტივების რეიტინგი მერყეობს AAA-BBB ფარგლებში. ამ უკანასკნელზე ნაკლები რეიტინგის მქონე ფინანსური აქტივები ითვლება სპეკულაციურად.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება) 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (ათასობით ლარში)

შემდეგი ცხრილი დეტალურად წარმოადგენს 2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის ფინანსური აქტივების საკრედიტო რეიტინგს:

31 დეკემბერი, 2019	AAA	AA	A	BBB	<BBB	შეუფ- სებელი	სულ
ფული და ფულის ექვივალენტი	-	-	-	177	35,040	34	35,251
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	-	-	-	-	33,686	-	33,686
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	-	1,897	-	-	-	-	1,897
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	-	-	3,330	417,642	420,972
ინვესტიციები კაპიტალის ინსტრუმენტებში	-	-	-	-	-	54	54
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	-	-	-	-	14,170	-	14,170
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	3,270	3,270
31 დეკემბერი, 2018							
ფული და ფულის ექვივალენტები	-	-	-	-	24,816	60	24,876
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	-	-	-	-	26,436	-	26,436
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	-	-	1,732	-	-	-	1,732
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	32	-	7,659	393,432	401,091
ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	-	-	-	-	-	54	54
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	-	-	-	-	16,857	-	16,857
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	602	602

კლიენტებზე გაცემული სესხებისგან განსხვავებული ფინანსური აქტივების დახარისხება ხდება საერთაშორისო სააგენტოების, "ფიტჩი", "სტანდარდ & ფუარზი" და "შუდისი" მიერ მინიჭებული მიმდინარე საკრედიტო რეიტინგის მიხედვით.

საბანკო ინდუსტრიას ზოგადად ახასიათებს საკრედიტო რისკი კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ბანკთაშორისი დეპოზიტების გამო. კლიენტებზე გაცემული სესხების შემთხვევაში რისკდამოკიდებულება კონცენტრირებულია საქართველოს ფარგლებში. რისკდამოკიდებულება რეგულარულ მონიტორინგს ექვემდებარება რათა უზრუნველყოფილ იქნას ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკით დადგენილი საკრედიტო ლიმიტებისა და კრედიტუნარიანობის მოთხოვნების დაცვა.

საქართველოს საკრედიტო რეიტინგი საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების თანახმად შეესაბამება – ბბ-ს.

ბანკი ახორციელებს მრავალ გარიგებას, სადაც კონტრაგენტები არ არიან შეფასებულნი საერთაშორისო შეფასების სააგენტოების მიერ. ბანკმა შეიმუშავა შეფასების შიდა მოდელი, რის მიხედვითაც იგი განსაზღვრავს კონტრაგენტის რეიტინგს. მსესხებელთა შეფასების მიზნით ბანკმა შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის დადგენის მეთოდოლოგია. ამ მეთოდის საშუალებით მსესხებელს რეიტინგი ენიჭება ფინანსური ინფორმაციის გამჭვირვალობის, აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშების, მმართველობის ხარისხის, კონკურენტუნარიანობის, საბაზრო წილის, დაკავშირებული მხარეებისა და სხვა ინდიკატორების მიხედვით.

ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდობის რისკი ეხება დეპოზიტების გადინებისა და სხვა ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად საკმარისი სახსრების არსებობას, როცა მათი ვადა ამოიწურება.

აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი აკონტროლებს ზემოთ აღნიშნულ რისკებს ვადიანობის ანალიზის საფუძველზე და განსაზღვრავს ბანკის სტრატეგიას შემდგომი ფინანსური პერიოდისათვის. მიმდინარე ლიკვიდურობის კონტროლი ხორციელდება ხაზინის მიერ, რომლის ფუნქციაც არის ფულად ბაზრებზე გარიგებების დადება მიმდინარე ლიკვიდობის შესანარჩუნებლად და ფულადი ნაკადების ოპტიმიზაციისათვის.

ლიკვიდობის რისკის სამართავად, ბანკი ახორციელებს ყოველდღიურ მონიტორინგს კლიენტებისგან მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებსა და ბანკის ოპერაციებზე, რომელიც წარმოადგენს აქტივ-

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით

(ათასობით ლარში)

პასივების მართვის პროცესის ნაწილს. დირექტორატი აწესებს ლიმიტებს ხელმისაწვდომი სახსრების მინიმალურ წილზე გასანაღდებელი დეპოზიტების უზრუნველსაყოფად და ბანკთაშორისი და სხვა სასესხო წყაროს მინიმალურ დონეზე, რომელიც აუცილებელია იმისათვის, რომ დაკმაყოფილდეს განაღდების მოთხოვნა მისი მოულოდნელი წარმოქმნისას.

ლიკვიდობის რისკის გასაკონტროლებლად, ლიკვიდობის ჯამური დეფიციტისა (სხვაობა აქტივებსა და ვალდებულებებს შორის) და მთლიანი აქტივების ფარდობაზე ბანკი აწესებს ზღვარს. აღნიშნული ზღვრის დარღვევის შემთხვევაში კომიტეტი იღებს გადაწყვეტილებას კორექციული ზომების შემოღების შესახებ.

ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკების ანალიზი:

- (ა) ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადამდე დარჩენილი პერიოდი, რომელიც გამოიანგარიშება ფინანსური ვალდებულებების დაუდისკონტირებელი ფულადი სახსრების (სესხის ძირითადი თანხა და პროცენტი) იმ უახლოესი თარიღით, როდესაც ბანკი ვალდებულია დაფაროს ვალდებულება; და
- (ბ) ფინანსური აქტივებისთვის განსაზღვრული დაფარვის ვადამდე დარჩენილი პერიოდი, რომელიც იანგარიშება ფინანსურ აქტივებზე (პროცენტის ჩათვლით) არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის საფუძველზე, რომელიც მიღებული იქნება აქტივებზე კონტრაქტით გათვალისწინებულ დაფარვის ვადაში, იმ შემთხვევების გარდა, როდესაც ბანკი ფულადი სახსრების შემოძინებას სხვა დროს ვარაუდობს.

შემდეგ ცხრილში გაანალიზებულია ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ქვემოთ მოცემული მონაცემები ეფუძნება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადებს:

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	განუსაზღვრელი ვადიანობა	2019 წლის 31 დეკემბერი, სულ
ფინანსური აქტივები							
ფული და ფულის ექვივალენტები	18,450	6,000	-	-	-	-	24,450
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში ინვესტიციები	33,686	-	-	-	-	-	33,686
ინსტრუმენტებში ინსტრუმენტებში	17,328	14,476	91,303	176,504	121,361	-	420,972
კლიენტებზე გაცემული სესხები	785	483	2,027	5,032	5,843	-	14,170
სულ პროცენტაინი ფინანსური აქტივები	70,249	20,959	93,330	181,536	127,204	-	493,278
ფული და ფულის ექვივალენტები	10,801	-	-	-	-	-	10,801
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	-	-	-	-	1,897	-	1,897
ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	-	-	-	-	-	54	54
სხვა ფინანსური აქტივები	2,756	440	74	-	-	-	3,270
სულ უპროცენტო ფინანსური აქტივები	13,557	440	74	-	1,897	54	16,022
სულ ფინანსური აქტივები	83,806	21,399	93,404	181,536	129,101	54	509,300
ფინანსური ვალდებულებები							
გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	10,068	1,618	81,241	167,647	-	-	260,574
კლიენტების დეპოზიტები	58,303	4,821	17,192	5,998	-	-	86,314
საიჯარო ვალდებულება	49	100	458	1,442	-	-	2,049
სუბორდინირებული სესხი	100	-	-	28,677	-	-	28,777
სულ პროცენტაინი ფინანსური ვალდებულებები	68,520	6,539	98,891	203,764	-	-	377,714
კლიენტების დეპოზიტები	22,224	-	321	1,520	-	-	24,065
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	543	-	-	-	-	-	543
სულ უპროცენტო ფინანსური ვალდებულებები	22,767	-	321	1,520	-	-	24,608
სულ ფინანსური ვალდებულებები	91,287	6,539	99,212	205,284	-	-	402,322
საპროცენტო პოზიცია	1,729	14,420	(5,561)	(22,228)	127,204	-	
კუმულატიური საპროცენტო პოზიცია	1,729	16,149	10,588	(11,640)	115,564	115,564	
ლიკვიდობის პოზიცია	(7,481)	14,860	(5,808)	(23,748)	129,101	54	
კუმულატიური ლიკვიდობის პოზიცია	(7,481)	7,379	1,571	(22,177)	106,924	106, 978	

ცხრილში კლიენტების მოთხოვნამდე დეპოზიტები ნაჩვენებია 1 თვემდე ვადაში. ბანკის გამოცდილების მიხედვით, ისტორიული გამოცდილებიდან გამომდინარე მოთხოვნამდე ანაზღაურების ნახევარი 1 წლის ვადით არის განთავსებული.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	განუსაზღვრელი ვადიანობა	2018 წლის 31 დეკემბერი, სულ
ფინანსური აქტივები							
ფული და ფულის ექვივალენტები	12,623	-	-	-	-	-	12,623
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	26,436	-	-	-	-	-	26,436
ინვესტიციები სასესხო	902						16,857
ინსტრუმენტებში		754	1,075	2,777	11,349	-	
კლიენტებზე გაცემული სესხები	6,545	5,380	53,125	80,079	255,962	-	401,091
სულ პროცენტაინი ფინანსური აქტივები	46,506	6,134	54,200	82,856	267,311	-	457,007
ფული და ფულის ექვივალენტები	12,253	-	-	-	-	-	12,253
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	-	-	-	-	1,732	-	1,732
ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	-	-	-	-	-	54	54
სხვა ფინანსური აქტივები	602	-	-	-	-	-	602
სულ უპროცენტო ფინანსური აქტივები	12,855	-	-	-	1,732	54	14,641
სულ ფინანსური აქტივები	59,361	6,134	54,200	82,856	269,043	54	471,648
ფინანსური ვალდებულებები							
გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	7,266						274,260
კლიენტების დეპოზიტები	24,454	5,636	16,207	7,920	-	-	54,217
სუბორდინირებული სესხი	-	-	-	26,860	-	-	26,860
სულ პროცენტაინი ფინანსური ვალდებულებები	31,720	23,779	37,716	262,122	-	-	355,337
კლიენტების დეპოზიტები	32,260	-	-	-	-	-	32,260
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	799	-	-	-	-	-	799
სულ უპროცენტო ფინანსური ვალდებულებები	33,059	-	-	-	-	-	33,059
სულ ფინანსური ვალდებულებები	64,779	23,779	37,716	262,122	-	-	388,396
საპროცენტო პოზიცია	14,786	(17,645)	16,484	(179,266)	267,311	-	
კუმულატიური საპროცენტო პოზიცია	14,786	(2,859)	13,625	(165,641)	101,670	101,670	
ლიკვიდობის პოზიცია	(5,418)	(17,645)	(16,484)	(179,266)	269,043	54	
კუმულატიური ლიკვიდობის პოზიცია	(5,418)	(23,063)	(6,579)	(185,845)	83,198	83,252	

შემდეგი ცხრილები დეტალურად წარმოადგენს ბანკის დარჩენილ საკონტრაქტო ვალდებულებებს გადახდის წინასწარ შეთანხმებული პერიოდით. ცხრილი შედგა არადისკონტირებული ფულადი სახსრების გადინების საფუძველზე ბანკის მიერ მათი დაფარვის ყველაზე ადრეული თარიღის გათვალისწინებით. ცხრილი მოიცავს პროცენტისა და ძირითადი თანხის ფულადი სახსრების მომრაობას. იმის გათვალისწინებით, რომ საპროცენტო ხარჯები ემყარება ცვლად საპროცენტო განაკვეთს, არადისკონტირებული თანხები გამომდინარეობს საპროცენტო განაკვეთის მრუდებიდან საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. კონტრაქტით გათვალისწინებული დაფარვის ვადა ემყარება ყველაზე ადრეულ თარიღს, როდესაც ბანკს შეიძლება მოუწიოს თანხის დაფარვა.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება) 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით (ათასობით ლარში)

კლიენტების მოთხოვნამდე დეპოზიტები შედის 1 თვემდე ლიკვიდობის კატეგორიაში, რადგან კონტრაქტის მიხედვით, ნებისმიერი თანხა შეიძლება გატანილი იქნეს კლიენტის მოთხოვნისთანავე. ბანკის მთავარი დეპოზიტარები არიან ის მსესხებლები, რომლებიც, სასესხო ხელშეკრულების მიხედვით, ვალდებული არიან, ბანკში იქონიონ მოკმედი ანგარიშები და შეინარჩუნონ გარკვეული ბრუნვა. ამდენად, ბანკის ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მიმდინარე ანგარიშებიდან სავარაუდო გადინება მნიშვნელოვნად განსხვავდება საკონტრაქტო ლიკვიდობისგან.

	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	2019 წლის 31 დეკემბერი სულ
ფიქსირებულ განაკვეთიანი ინსტრუმენტები							
გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	3.02%	10,071	1,621	82,174	185,685	-	279,551
კლიენტების დეპოზიტები	4.58%	58,335	4,929	17,769	6,356	-	87,389
საიჯარო ვალდებულება	5.58%	58	117	527	1,548	-	2,250
სუბორდინირებული სესხი	6.00%	143	287	1,314	31,450	-	33,194
სულ ფიქსირებულ განაკვეთიანი ფინანსური ვალდებულებები		68,607	6,954	101,784	225,039	-	402,384
უპროცენტო ინსტრუმენტები							
კლიენტების დეპოზიტები		22,224	-	321	1,520	-	24,065
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		543	-	-	-	-	543
სულ უპროცენტო ფინანსური ვალდებულებები		22,767	-	321	1,520	-	24,608
სულ ფინანსური ვალდებულებები		91,374	6,954	102,105	226,559	-	426,992

	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	2018 წლის 31 დეკემბერი სულ
ფიქსირებულ განაკვეთიანი ინსტრუმენტები							
გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	2.46%	7,266	18,212	21,682	246,993	-	294,153
კლიენტების დეპოზიტები	4.25%	25,244	6,020	15,626	8,534	-	55,424
სუბორდინირებული სესხი	6.00%	44	260	1,210	30,981	-	32,495
სულ ფიქსირებულ განაკვეთიანი ფინანსური ვალდებულებები		32,554	24,492	38,518	286,508	-	382,072
უპროცენტო ინსტრუმენტები							
კლიენტების დეპოზიტები		32,260	-	-	-	-	32,260
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		799	-	-	-	-	799
სულ უპროცენტო ფინანსური ვალდებულებები		33,059	-	-	-	-	33,059
სულ ფინანსური ვალდებულებები		62,959	24,492	38,518	286,508	-	412,477

ზემოთ მოცემულ ცხრილში ვადიანობა საკონტრაქტო პირობებს შეესაბამება. თუმცა, არსებული კანონმდებლობით, ფიზიკურ პირს უფლება აქვს, ვადამდე ადრე გაწყვიტოს საანაზრე ხელშეკრულება.

ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისათვის (არაწარმოებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შემთხვევაში) მოცემული თანხები შეიცვლება, თუ ცვლადი განაკვეთი განსხვავდება საანგარიშო პერიოდის ბოლოს დადგენილი საპროცენტო განაკვეთისგან.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
 (ათასობით ლარში)

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის იმის რისკი, რომ ბანკის მოგებაზე ან კაპიტალზე ან მის მიერ მიზნების მიღწევის უნარზე უარყოფით ზეგავლენას მოახდენს საბაზრო განაკვეთების ან ფასების დონის ცვლილება ან მერყეობა. საბაზრო რისკი მოიცავს საპროცენტო განაკვეთის რისკს, სავალუტო რისკსა და სხვა რისკებს. ბანკის მიერ რისკების გამოთვლის მეთოდებში და იმ რისკებში, რომლებსაც ის ექვემდებარება, ცვლილებებს ადგილი არ ჰქონია. ასევე, არ შეცვლილა რისკების მართვისა და გაზომვის მეთოდები.

აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი აგრეთვე მართავს საპროცენტო განაკვეთისა და საბაზრო რისკებს ბანკის საპროცენტო განაკვეთის პოზიციის შენარჩუნებით, რაც უზრუნველყოფს ბანკის პოზიტიურ საპროცენტო მარჟას. ფინანსური ზედამხედველობის სამმართველო აწარმოებს ბანკის მიმდინარე ფინანსური მაჩვენებლების მონიტორინგს, აფასებს მის მგრძობიარობას საპროცენტო განაკვეთის ცვალებადობის მიმართ და ამ განაკვეთის ცვლილების ზეგავლენას ბანკის მომგებიანობაზე.

მგრძობიარობა საპროცენტო განაკვეთის მიმართ

პოტენციური დანაკარგების პერიოდული შეფასების გზით ბანკი მართავს სამართლიანი ღირებულების საპროცენტო განაკვეთის რისკებს, რომელიც შესაძლებელია წარმოიშვას ბაზრის მდგომარეობის ნეგატიური ცვლილებების შედეგად. ბანკის ხელმძღვანელობა ახორციელებს ბანკის ფინანსური საქმიანობის მონიტორინგს, აფასებს ბანკის მგრძობიარობას სამართლიანი ღირებულების საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების მიმართ და მის გავლენას ბანკის მომგებიანობაზე.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის მთავარ მექანიზმს წარმოადგენს საპროცენტო პოზიციაზე ზღვარის დაწესება და მისი მონიტორინგი. ბანკის საბაზრო რისკის მართვის პოლიტიკის მიხედვით, საპროცენტო პოზიციაზე ზღვარი წესდება იმის გათვალისწინებით, რომ საპროცენტო განაკვეთებში 2%-იანი ცვლილებით გამოწვეული დანაკარგი არ უნდა აღარბეზდეს წლიურ ბიუჯეტში მოცემული წმინდა საპროცენტო შემოსავლის 10%-ს.

შემდეგი ცხრილი წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთის რისკის მიმართ მგრძობიარობის ანალიზს, რომელიც განისაზღვრა „რისკის ცვალებადობის შესაძლო მისაღებ ცვლილებებზე“ დაყრდნობით. ამ ცვლილებების დონე განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ და გათვალისწინებულია ანგარიშებში რისკების თაობაზე, რომლებსაც ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობას წარუდგენენ.

გავლენა მოგებაზე გადასახადის გადახდამდე აქტივების ღირებულებაზე დაყრდნობით 2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2013 წ. 1 იანვრის მდგომარეობით შეადგენს:

	2019 წ. 31 დეკემბერს		2018 წ. 31 დეკემბერს	
	განაკვეთი +2%	განაკვეთი -2%	განაკვეთი +2%	განაკვეთი -2%
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები:				
ფული და ფულის ეკვივალენტები	489	(489)	252	(252)
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	674	(674)	529	(529)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	8,419	(8,419)	8,022	(8,022)
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	283	(283)	337	(337)
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები:				
გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	(5,211)	5,211	(5,485)	5,485
კლიენტების დეპოზიტები	(1,726)	1,726	(1,083)	1,083
საიჯარო ვალდებულება	(41)	41	-	-
სუბორდინირებული სესხი	(576)	576	(537)	537
წმინდა ზეგავლენა მოგებაზე მოგების გადასახადამდე	2,311	(2,311)	2,035	(2,035)

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ზეგავლენა აქციონერთა კაპიტალზე:

	2019 წ. 31 დეკემბერს		2018 წ. 31 დეკემბერს	
	განაკვეთი +2%	განაკვეთი -2%	განაკვეთი +2%	განაკვეთი -2%
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები:				
ფული და ფულის ექვივალენტები	416	(416)	215	(215)
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	573	(573)	449	(449)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	7,156	(7,156)	6,819	(6,819)
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	241	(241)	287	(287)
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები:				
გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	(4,429)	4,429	(4,662)	4,662
კლიენტების დეპოზიტები	(1,467)	1,467	(920)	920
საიჯარო ვალდებულება	(35)	35	-	-
სუბორდინირებული სესხი	(490)	490	(457)	457
წმინდა ზეგავლენა კაპიტალზე	1,965	(1,965)	1,731	(1,731)

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი განიმარტება, როგორც რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვალებადობასთან ერთად. ძირითადი უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების რყევა გავლენას ახდენს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე.

აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი სავალუტო რისკს აკონტროლებს ლარის გაუფასურების და სხვა მაკროეკონომიკური ინდიკატორების დადგენილი საფუძველზე ღია სავალუტო პოზიციის მართვით, რაც ბანკს აძლევს საშუალებას, მინიმუმამდე დაიყვანოს ეროვნულ ვალუტასთან მიმართებაში სავალუტო კურსის ცვალებადობის შედეგად განცდილი დანაკარგები. სახაზინო განყოფილება ახორციელებს ბანკის ღია სავალუტო პოზიციის ყოველდღიურ მონიტორინგს, რათა სებ-ის მოთხოვნებთან შესაბამისობა უზრუნველყოფილი იქნეს.

ბანკის ღია პოზიციები იმ ვალუტების მიხედვით, რომლებშიც იგი ფლობს აქტივებსა და ვალდებულებებს:

	აშშ დოლარი		ევრო	სხვა ვალუტა	31 დეკემბერი, 2019 სულ
	ლარი	1 აშშ დოლარი = 2,8677 ლარი	1 ევრო = 3,2095 ლარი		
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ექვივალენტები	25,277	7,566	2,316	92	35,251
მინიმალური სავალდებულო ნაშთი სებ-ში	-	18,937	14,749	-	33,686
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	-	1,897	-	-	1,897
კლიენტებზე გაცემული სესხები	97,474	273,889	49,609	-	420,972
ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	54	-	-	-	54
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	14,170	-	-	-	14,170
სხვა ფინანსური აქტივები	2,745	518	7	-	3,270
სულ ფინანსური აქტივები	139,720	302,807	66,681	92	509,300
ფინანსური ვალდებულებები					
გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	-	200,730	59,844	-	260,574
კლიენტების დეპოზიტები	49,504	53,481	7,325	69	110,379
საიჯარო ვალდებულება	-	2,049	-	-	2,049
სუბორდინირებული სესხები	-	28,777	-	-	28,777
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	395	139	9	-	543
სულ ფინანსური ვალდებულებები	49,899	285,176	67,178	69	402,322

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

	ლარი	აშშ დოლარი 1 აშშ დოლარი = 2,8677 ლარი	ევრო 1 ევრო = 3,2095 ლარი	სხვა ვალუტა	31 დეკემბერი, 2019 სულ
ღია საბალანსო პოზიცია	89,821	17,631	(497)	23	

	ლარი	აშშ დოლარი 1 აშშ დოლარი = 2,6766 ლარი	ევრო 1 ევრო = 3,0701 ლარი	სხვა ვალუტა	31 დეკემბერი, 2018 სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ექვივალენტები	6,661	6,217	10,788	1,210	24,876
მინიმალური სავალდებულო ნაშთი სებ-ში	-	22,392	4,044	-	26,436
მოთხოვნები ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	-	1,732	-	-	1,732
კლიენტებზე გაცემული სესხები	91,621	290,769	18,701	-	401,091
ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	54	-	-	-	54
ინვესტიციები სასესხო ინსტრუმენტებში	16,857	-	-	-	16,857
სხვა ფინანსური აქტივები	258	344	-	-	602
სულ ფინანსური აქტივები	115,451	321,454	33,533	1,210	471,648

	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა ვალუტა	სულ
ფინანსური ვალდებულებები					
გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	-	248,143	26,117	-	274,260
კლიენტების დეპოზიტები	32,282	46,760	7,355	80	86,477
სუბორდინირებული სესხები	-	26,860	-	-	26,860
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	298	417	84	-	799
სულ ფინანსური ვალდებულებები	32,580	322,180	33,556	80	388,396

	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა ვალუტა	სულ
ღია საბალანსო პოზიცია	82,871	(726)	(23)	1,130	

მგრძობიარობა სავალუტო რისკის მიმართ. შემდეგი ცხრილი დეტალურად წარმოადგენს ბანკის მგრძობიარობას აშშ დოლარის ლართან კურსის 25%-იან ზრდასა და შემცირებასთან მიმართებაში. 25% არის მგრძობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისათვის უცხოური ვალუტის რისკზე ანგარიშის წარდგენისას და წარმოადგენს ხელმძღვანელობის მიერ უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების შეფასებას. მგრძობიარობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ არსებულ უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი ერთეულების მიმდინარე ნაწილს და აკორექტირებს მათს გაცვლით კურსს პერიოდის ბოლოს უცხოური ვალუტის განაკვეთის 25%-იანი ცვლილებით.

ავლენა წმინდა მოგებასა და კაპიტალზე აქტივების ღირებულებაზე დაყრდნობით 2019 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს:

	2019 წ. 31 დეკემბერი		2018 წ. 31 დეკემბერი	
	ლარი/აშშ დოლარი 25%	ლარი/აშშ დოლარი (25%)	ლარი/აშშ დოლარი 25%	ლარი/აშშ დოლარი (25%)
გავლენა მოგება-ზარალზე	4,408	(4,408)	(182)	182
გავლენა კაპიტალზე	3,747	(3,747)	(154)	154

2019 წ. 31 დეკემბერი

2018 წ. 31 დეკემბერი

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
 (ათასობით ლარში)

	ლარი/ევრო 25%	ლარი/ევრო (25%)	ლარი/ევრო 25%	ლარი/ევრო (25%)
გავლენა მოგება-ზარალზე	(124)	124	(6)	6
გავლენა კაპიტალზე	(105)	105	(5)	5

მგრძობიარობის ანალიზის შეზღუდვები. ზემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ძირითად დაშვებებში მომხდარი ცვლილებების შედეგებს, ხოლო სხვა დაშვებები რჩება უცვლელი. რეალობაში არსებობს კორელაცია დაშვებებსა და სხვა ფაქტორებს შორის. ასევე, უნდა გავითვალისწინოთ, რომ მგრძობიარობა არ არის წრფივი და უფრო დიდი ან პატარა გავლენა არ უნდა იქნას ინტერპოლირებული ან ექსტრაპოლირებული ამ შედეგებიდან გამომდინარე.

მგრძობიარობის ანალიზი არ ითვალისწინებს იმ ფაქტს, რომ ბანკის აქტივები და ვალდებულებები საკმაოდ აქტიურად იმართება. ამასთან, ბანკის ფინანსური პოზიცია შეიძლება იცვლებოდეს იმ დროისათვის, როდესაც ფაქტიური საბაზრო მოძრაობები იჩენს თავს. მაგალითად, ბანკის ფინანსური რისკის მართვის სტრატეგია მიზნად ისახავს საბაზრო რყევებისადმი დამოკიდებულების მართვას. სხვადასხვა დონის მიმართ საინვესტიციო ბაზრის მოძრაობის პარალელურად, მმართველობითი ზომები შეიძლება მოცავდეს ინვესტიციების გაყიდვას, საინვესტიციო პორტფელის გადანაწილების ცვლილებას და სხვა დაცვითი ღონისძიებების განხორციელებას. ამის შედეგად, დაშვებებში ცვლილებებს შეიძლება არ ჰქონდეს ზეგავლენა ვალდებულებებზე, მაშინ, როდესაც აქტივები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში საბაზრო ღირებულებით აღირიცხება. ასეთ ვითარებაში აქტივებისა და ვალდებულებების გაზომვის განსხვავებულმა მეთოდებმა შეიძლება მიგვიყვანოს აქციონერების კაპიტალის ცვალებადობასთან.

სხვა შეზღუდვები მგრძობიარობის ანალიზში მოიცავს ჰიპოთეტიური საბაზრო მოძრაობების გამოყენებას პოტენციური რისკის დემონსტრირებისათვის, რომელიც წარმოადგენს ბანკის შეხედულებას ახლო მომავალში მოსალოდნელ საბაზრო ცვლილებებზე, რომელთა დარწმუნებით გათვალისწინება შეუძლებელია და მოსაზრებას, რომ ყველა საპროცენტო განაკვეთი ერთმანეთის მსგავსად იმოქმედებს.

საფასო რისკი

საფასო რისკი არის საბაზრო ფასების ცვალებადობის შედეგად ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების მერყეობის რისკი, მიუხედავად იმისა, აღნიშნული ცვალებადობა გამოწვეულია კონკრეტული ფასიანი ქაღალდისთვის, ან მისი გამომშვებისთვის სპეციფიური ფაქტორებით, თუ ბაზარზე არსებულ ყველა ფასიანი ქაღალდზე მოქმედი ფაქტორებით. ბანკზე გავლენას ახდენს მისი პროდუქტების საფასო რისკი, რომელიც ექვემდებარება ძირითად და სპეციფიურ საბაზრო რყევებს. თუმცა, ბანკი არ ფლობს ბაზარზე კვოტირებადი ფასიანი ქაღალდების პორტფელს.

გაუნადგებელ სასესხო ვალდებულებებთან მიმართებაში ბანკი პოტენციურად ექვემდებარება ამგვარი ვალდებულებების მთლიანი ოდენობის დანაკარგს. თუმცა, დანაკარგის სავარაუდო ოდენობა ნაკლებია, ვინაიდან პირობითი ვალდებულებების უმეტესობა დამოკიდებულია საკრედიტო ხელშეკრულებების გარკვეულ პირობებზე.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს ისეთი ზარალის რისკს, რომელიც წარმოიშობა სისტემის მოშლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის და გარე მოვლენების შედეგად. თუ კონტროლი არ მუშაობს, საოპერაციო რისკმა შეიძლება ავნოს კომპანიის რეპუტაციას, გამოიწვიოს სამართლებრივი სირთულეები და ფინანსური ზარალი. ბანკი ვერ შეამცირებს ყველა საოპერაციო რისკს, მაგრამ იგი ცდილობს, მართოს აღნიშნული რისკები და აკონტროლოს გარემო პოტენციური რისკების მონიტორინგისა და მათზე ადეკვატური რეაგირების საშუალებით. მართვის მექანიზმები მოიცავს მოვალეობების გადანაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შედარების ეფექტიან პროცედურებს, პერსონალის განათლებასა და პროცესების შეფასებას.

28. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

ქვემოთ მოცემულია ინფორმაცია ბანკსა და მის დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული ტრანზაქციების შესახებ.

	31 დეკემბერი, 2019		31 დეკემბერი, 2018	
	დაკავშირებული მხარეების ნაშთები	მილიანი კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	დაკავშირებული მხარეების ნაშთები	მილიანი კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
ფული და ფულის ექვივალენტები	1,590	35,251	1,629	24,876
- დამფუძნებელი	1,068		1,615	
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	522		14	
მილიანი კლიენტებზე გაცემული სესხები	855	428,714	1,177	408,414
- ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	681		825	
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	174		352	
კლიენტებზე გაცემული სესხების მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების/გაუფასურების რეზერვი	(2)	(7,742)	(10)	(7,323)
- ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	(1)		(6)	
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	(1)		(4)	
გადასახდელი ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ	250,505	260,574	271,603	274,260
- დამფუძნებელი	250,505		271,603	
კლიენტების დეპოზიტები	1,337	110,379	3,113	86,477
- ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	275		204	
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	1,062		2,909	
სუბორდინირებული სესხები	28,777	28,777	26,860	26,860
- დამფუძნებელი	28,777		26,860	

დირექტორებისა და უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება მოიცავს:

	2019		2018	
	დაკავშირებული მხარეების ტრანზაქციები	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	დაკავშირებული მხარეების ტრანზაქციები	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება:				
- თანამშრომელთა მოკლევადიანი სარგებელი	1,214	7,933	1,255	7,907
სულ	1,214	7,933	1,255	7,907

2019 და 2018 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიში მოიცავს შემდეგ თანხებს, რომლებიც დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების შედეგად წარმოიშვა:

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შენიშვნები (გაგრძელება)
 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით
 (ათასობით ლარში)

	2019		2018	
	დაკავშირებული მხარეების ტრანზაქციები	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	დაკავშირებული მხარეების ტრანზაქციები	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
საპროცენტო შემოსავალი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით	52	37,818	94	36,249
- უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა (დამფუძნებლის ან ბანკის)	32		77	
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	20		17	
საპროცენტო ხარჯი	(11,079)	(15,811)	(9,536)	(12,077)
- დამფუძნებელი	(11,054)		(9,454)	
- ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	(4)		(5)	
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	(21)		(77)	
საკომისიო ხარჯები	(125)	(1,125)	(129)	(861)
- დამფუძნებელი	(125)		(129)	
წმინდა მოგება უცხოური ვალუტის ოპერაციებზე	5	1,044	29	1,103
- დამფუძნებელი	5		29	
საოპერაციო ხარჯები	(1,214)	(13,385)	(1,255)	(12,703)
- უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	(1,214)		(1,255)	

29. შემდგომი მოვლენები

წლის ბოლოს შემდეგ არ მომხდარა რაიმე ისეთი მოვლენა, რაც მოითხოვდა განმარტებას ფინანსურ ანგარიშგებაში ან ნაჩვენები რიცხვების კორექტირებას.